

A SOPRONI
MAGY. KIR. ÁLLAMI
FŐREÁLISKOLA

HARMINCEGYVEDIK ÉRTESÍTŐJE

AZ

1905—1906-IK

ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZLI:

WALLNER IGNÁC DR.

IGAZGATÓ.

SOPRON,

ROMWALTER ALFRÉD KÖ- ÉS KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETE.

1906.

HAHNENKAMP REZSŐ

† 1906. MÁRCIUS 16-ÁN.

A Sopronban megjelenő „Nemzetőr” XXXVIII. évfolyamának 63. számában következők olvashatók:

„Hahnenkamp igazgató meghalt. Mély részvéttel értesülünk, hogy Hahnenkamp Rudolf, a soproni felső kereskedelmi iskolának hosszú éveken át volt igazgatója, ma délelőtt elhunyt. A megboldogult ritka jellemzilárd, erős akaratú, igazán nagylelkűen gondolkozó férfiú volt, ki noha a legszárazabb tudománynak, a matematikának volt művelője, mégis szeretetteljes érdeklődéssel fordult a közügyek, a társadalmi kérdések felé és tiszta fejjel, de érző szívvvel és a javítás önzetlen szándékával fogott mindenhol a munkához, hol arra tér kínálkozott. Ilyen volt az iskolában és ilyen künn az életben. Ezért mindenki szerette; tanítványai rajongtak érte. Tudományszakában nem közönséges tehetséget árult el s talán, ha a körülmények más-ként alakulnak, és, alighanem egyetemi katedrához jutott volna. Az a könnyedség, mellyel a legnehezebb matematikai tételek megértéséhez vezette tanulóit, szinte meglepő volt. Nem professora volt tárgyának, hanem mestere, művésze. Benne élt egészen és így könnyen vezetett mást is a kanyargós folyosókon át, be a titkok titkához, mert otthon volt mindenütt.

Hahnenkamp igazgató már évek óta súlyos idegbajban szenvedett, úgy, hogy kénytelen volt egy szanatóriumban keresni gyógyulást. Egy ideig ott időzve, úgy látszott: visszaszerezte elméje régi rugalmasságát; de hiúnak bizonyult a hit. Idegbántalmai a különben erős szervezetű embert teljesen összetörték és most java korában, 59 éves korában sirba vitték. Két fia, mindkettő még tanuló, siratja a gondos, gyengéd családapát.“

A soproni felső kereskedelmi iskola jelenlegi igazgatója, Kajaba Lajos úr, Hahnenkamp Rezső sírjánál elmondott búcsúztatója pedig így hangzott:

„Várj még egy pillanatra kedves Kartárs, szeretett igazgatónk, hadd mondjak a Te iskolád nevében egy-két búcsúzó szót!

Bocsásson meg nekem a Te puritán szellemed: — tudom, nem szeretted a szóvirágot, emberi hívságot. — Egyszerű lesz szavam, igaz, őszinte, mint Te voltál.

12 éven át bölcs vezetője valál intézetünknek. — Mesteri tanításoddal a tudás hatalmas fegyverét adtad tanítványaid seregének kezébe, — jellemszilárdságoddal, önzetlenségeddel, pontosságoddal, igazi kötelességtudásoddal világító fáklyát, hogy el ne tévedjenek a küzdelmes élet sötét utjain.

Példát adtál nekünk, kartársaidnak, hogy milyen legyen a jó tanár, az igaz ember. És ha valamely eredményt elérünk nehéz, felette nehéz, küzdelmes munkánkkal: javarészből az is a Te érdemed!

Óh! engedd, hogy a hála és kegyelet szavát elrebeghessem tátongó sirod felett. . . . Köszönjük, mester, bölcs tanításodat. Köszönjük, vezérünk, helyes irányításodat. Köszönjük, ember, szív-jóságodat! Köszönjük, polgár, a köz érdekében teljesített, több mint negyedszázadot betöltő, idegölő munkádat! Idegölő munkát, amelyet nem tudtál kipihenni az életben soha!

Most végre igazán pihenni térsz, — és mi hálás szívünkbe zárjuk emlékedet! Adjon Neked a hatalmas Isten, a lelki és testi küzdelmekkel teljes élet után csöndes nyugalmat! Hahnenkamp Rezső, szeretett társunk, vezérünk, a viszontlátásig, Isten veled, Isten veled!“

Miért engedem át Hahnenkamp Rezső emlékének méltatására másoknak a szót? — Mert az elhunytban legjobb, leghívebb testi-lelki barátomat siratom, a kihez 40 éves szoros, benső barátság fűzött.

Hahnenkamp Rezső Sopronban született 1847. szeptember hó 17-én; 1858—59-ben Széplakra (Sopronm.) vitték cserébe, hogy megtanuljon magyarul. 1859-től 1867-ig a szent Benedek-rend soproni gymnasiumának jeles tanulója volt és 1867-ben „eximio modo“ tette le az érettségi vizsgálatot. 1867-től 1871-ig a bécsi tudományegyetemen matematikai és physikai tanulmányokkal foglalkozott és ott is szerezte meg a főgymnasiumi tanári oklevelet. 1871-ben helyettes, utóbb rendes tanár lett a soproni városi főreáliskolánál.

Ezen intézetben, mely 1876-ban államivá lett, 1886-ig működött. Ekkor véglegesen kineveztetett a soproni kereskedelmi akadémia (jelenleg felső kereskedelmi iskola) igazgatójává, amely minőségben 1898. évi december 1-ig működött, amikor mindinkább fokozódó idegbaja miatt kénytelen volt nyugdíjba menni. — Írt matematikai és physikai értekezéseket a soproni főreáliskola és a felső kereskedelmiiskola Értesítőiben. (1873. A potenciál fogalmának és legfontosabb tulajdonainak magyarázata. 1887. Az ércpénzek súly- és finomságbeli remediumára vonatkozó számolásról. 1892. Az idegen váltók számításáról. stb.)

I.

Adatok az intézet 1905|1906. tanévi történetéhez.

1. **A tanév megkezdése.** Az 1905/1906. tanévre szóló beiratkozásokat 1905. évi június 30-án, július 1., 2., 3., 4. és 5-én, valamint szeptember 1., 2 és 3-án végeztem. Az I. osztályba jelentkező 12 évesnél idősebb tanulók szülőivel tudattam, hogy a felvétel feltételeesen történik. A felvételi-, javító-, pótló- és magánvizsgálatokat augusztus 30. és 31-én tartottuk. Az iskolaév megnyitó ünnepélye szeptember 4-én volt. Az ünnepély után közöltük a tanulókkal a tanintézet „Rendtartási szabályait“, az órarendet és más tudni-valókat; délután kezdődött a rendes tanítás, amely 1906. június 9-ig tartott.

2. **Iskolai ünnepélyek.** Szeptember 4-én „Veni Sancte“. Istentisztelet után a tanuló ifjúság a tornaterembe vonult, ahol a Himnusz elénekzése után az igazgató ünnepi beszéddel megnyitotta az iskolaévet, végül az ifjúság elénekelte a Szózatot.

Október 4-én: Ő Felsége a király nevenapján hálaadó istentisztelet.

Október 6-án: Az aradi vértanúk emlékére gyász-istentisztelet.

Október 8-án: A Berzsenyi-kör az aradi 13' vértanu emlékére dísz-gyűlést tartott, amelynek műsora a kör jelentésében szerepel.

November 19-én: Boldogult Erzsébet királynénk névnapján, istentisztelet és gyászünnepély volt a következő műsorral:

1. Gyászdal. Énekli az ifjúsági énekkar.
2. Egy új kor. Írta Győry Iona. Szavalja Blum Zsigmond VII. o. t.
3. Ünnepi beszéd. Tartja Vendl Aladár tanár.
4. Erzsébet. Írta Modra Szavalja Braun Lipót VII. o. t.
5. Szózat. Énekli az ifjúsági énekkar.

Március 15-én ifjúsági ünnepély; műsora a következő:

1. Himnusz. Énekli az ifjúsági énekkar.
2. Előre. Írta Tóth Kálmán. Szavalja Braun Lipót VII. o. t.
3. Alkalmi beszéd. Tartja Kiss Jenő VIII. o. t.
4. Talpra magyar. Szavalja Kass László VIII. o. t.
5. Szózat. Énekli az ifjúsági énekkar.

Április 20-án, az 1848-iki törvények szentesítése évfordulójának emlékére istentisztelet, utána iskolai ünnepély a következő műsorral:

1. Szózat. Énekli az ifjúsági énekkar.
2. Szabadság ünnepén. Szavalja Palló Pál VIII. o. t.
3. Ünnepi beszéd. Tartja Bella Lajos tanár.
4. Himnusz. Énekli az ifjúsági énekkar.

Június 8-án, a koronázás évfordulóján istentisztelet és iskolai ünnepély, amelynek lefolyása a következő:

1. Szózat. Énekli az ifjúsági énekkar.
2. A magyar nyelv. Írta Palágyi Menyhért. Szavalja Mašek József VI. o. t.

3. Unnapi beszéd. Tartja Stodolni Gyula dr.

4. Himnusz. Énekli az ifjúsági énekkar.

Június 29-én: „Te Deum“. Istentisztelet után a tornateremben egybegyűlt ifjúság elénekelt a „Szózat“-ot és az igazgatónak a tanévet bezáró beszéde után a „Himnusz“-t.

3. **Változások a tanári karban.** Beitl Károly róm kath. hitoktató, aki 1895. év óta működött intézetünkben, ágfalvai lelkésszé választatván, megvált intézetünktől. Állására az egyházmegyei hatóság Koller Mátyás káptalani segéd-lelkésszt nevezte ki, akit a nmlt. vall.- és közokt. m. kir. Miniszterium állásában megerősített

4. **Hivatalos látogatás.** Nagyságos veszprémi Városov Tivadar tank. kir. főigazgató úr március hó 9—14-ig végezte intézetünkben hivatalos látogatásait; március 14-én tartott főigazgatói értekezleten közlé észrevételeit a tanári karral. Június 16—18-ig tartott érettségi vizsgálaton elnökölt.

5. **Értekezlet volt:** Főigazgatói 1, érettségi 1, rendes 11, rendkívüli 15.

6. **Tankönyvváltoztatás.** A jövő tanévben a következő könyvek változnak; a III. osztályban: Cherven-Schneider: Egyetemes földirat II. r. helyett Lasz Samu: Földrajz II. r.; a VII. osztályban: Hofer: Francia gyakorlókönyv helyett Kemény Ferenc: Francia stílusgyakorlatok; a VIII. osztályban: Fehér-Szekeres; Kisérleti természettan helyett Kovács Zoltán dr: Fizika VII. és VIII. osztály számára.

7. **Fegyelmi állapot.** A fegyelem kielégítő volt. A fegyelmi büntetésekről a szülők mindig nyomban értesültek. E helyen újból panaszt kell emelnem az ellen, hogy a házi nevelés, különösen a „szállásadók“ részéről, gyakran alig vagy éppen semmit sem támogatja az iskola működését, sőt annak néha egyenesen ellenére tör. Az új fegyelmi szabályokat az értesítő végén közlöm.

8. **Felmentések.** A tank. kir. főigazgatóság a tornászat alól 20 tanulót, a rajz technikai része alól 4 tanulót mentett fel hosszabb időre; az intézeti orvos bizonyítványa alapján pedig rövid időre 8 tanulót mentettem fel a tornázás alól.

9. **Egészségügy.** Leszner Rudolf dr., iskolaorvos. megvizsgálta a tanév elején az összes tanulókat egészségük, testtartásuk, látó és halló képességükre nézve. Rövidlátó volt 14, nagyot halló egy fülén 4, mindkét fülén 1, valamelyest magasabb jobb vállú 3, valamelyest magasabb bal vállú 15. A tanév folyama alatt vizsgált azonkívül 29 hibás testű, beteges és gyenge látóerejű tanulót a torna, illetőleg a rajz alól kért fölmentésük okából. Az egyes osztályokban több ízben hospitált, hogy a tanulók testtartását a padokban megfigyelje és korrigálja. Végül a tanulók egy részét lakásaikban fölkereste s egy pár, a tanulók közt észlelt fültő-mirigylobesete miatt az alsó négy osztály tanulóit megvizsgálta.

A tanulók egészségi állapota az egész tanéven át kedvező volt. Ujraoltatott 27 tanuló. Trachomás tanuló nem volt.

10. **A VIII. osztály vizsgálatait** május 10—15-ig, az I—VII. osztály vizsgálatait pedig június 11—23-ig tartottuk.

11. **Ajándékok.** A nmlt. vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumtól: Kogutowicz: Skandináv-félsziget. 56811. sz. r. A magyar University Extension évkönyve 1903/4. évről. 2773. eln. sz. r. Tanítási terv és utasítások a kath. vallástanítás részére. 69485. sz. r. Gyermekvédelmi Lap I. évf. Zichy J. gr. III-ik ázsiai utazása V. k. 33066. sz. r. Szanatorium-Naptár 1906. Körrendelet és utasítás az érettségi vizsgálatra. 105500. sz. r. Brehm: Az állatok világa IX. k 75. eln. sz. r. Az egységes jogosítású középiskoláról. 881. eln. sz. r. Visegrád és Trecsén vára plasztikai térképek patinált gipszből. Borsos Rudolf: A művészeti rajz s tervezés elemei. 92951. sz. r.

Rátz Ottó dr. törvényszéki bírótól: 3 drb Relemnites. Stauber József nagyváradai áll. főreáliskolai igazgatótól: 1—1000-ig terjedő százalék táblák.

Danhauser Antal szárazvámi hivatalnoktól: Pecten, tengeri csillag, cápafog.

Károlyi Antal, az osztr. m. bank tisztviselőjétől: Székely Dávid: Magyar írók álnevei a múltban és jelenben. Perényi József dr.: Az Oberon nyelvezete. Tompa Mihály: Szécsi Mária, Tain H. Az eszmény a művészetben. Riedl Frigyes: Magyarok Rómában. Gyöngyösi István: Ének Thököly Imre és Zrinyi Ilona házasságáról. Morvay Győző: Válogatott magyar népballadák. Ábrányi Emil: Maeterlinck. Monna Vanna. Katona József: Bánk bán. Toldy László dr.: Árpád és a magyarok letelepedése. Vozáry Gyula: Vörösmarty M. A két szomszédvár. Felsmann József: A német rhytmika alapvonalai. Madách Imre: Az ember tragédiája. Petőfi: A hóhér kötele. Kacziány Géza dr.: Petőfi. Vutkovich Sándor dr.: Petőfi S. élete. Perényi József dr.: Magyar irodalomtörténeti repetitorium. Perényi József dr.: Mephisto és Lucifer. Perényi József dr.: Endrődy János életrajza. Murai Károly: A mama.

Csobánkai Privár Ignáctól: A vakok ügyének fejlődése és mostani állása Magyarországon.

Jelentés a „Szeretet“ országos egyesület 1904. évi működéséről.

Wallner Ignác dr. igazgatótól: Föbíg J.: Handbuch der Mineralogie. Reusz Fr: Lehrbuch der Mineralogie. I—VIII. Girardin: Leçons de Chimie elementaire I., II. Regnault-Strecker: Kurzes Lehrbuch der Chemie I., II. Meiszner: Neues System der Chemie I—III.

Faragó József tanártól: Rajz II. évf.

Török Mihály tanártól: Tornaügy XXI., XXII.

Dénes K.: Jelentés az Arany János-társaság 1903/4. évi működéséről. Székely Dávid: Magyar írók álnevei a múltban és jelenben. Szilvássy Márton dr. és Müller József dr.: Szavazati lajstrom 1905. jan. 26. és apr. 5. országgyűlési képviselőválasztásról.

A szabadkézi rajzszeretár részére kisebb tárgyakat ajándékoztak: Töpler Iván I. A), Gömbös János, Kovalszky Pál, Stessel Ernő II., Braun Emil, Rosenheim Lajos III., Breuer Rezső, Stessel Miksa IV., Berghold Kálmán, Korsunsky Dezső, Kún Lajos, Lencz István, Petrik Ottó, Weisz Gusztáv V., Biringer Endre, Deutsch Béla, Deutsch Győző, Füredi Oszkár, Holzinger Kornél, Lipthay Béla, Mayer Miksa VI., Czap Endre, Müller József VII. osztályú tanulók.

Egy-egy rajztáblát adtak: Eiser Alfréd, Kass László, Tóth Dezső, Uhlig László VIII. osztályú tanulók.

Fogadják a *nemesszívú* adakozók hálás köszönetünket.

12. Gyűjtések voltak: A soproni m. kir. állami főreáliskola „Betegszoba“ alapja javára: A vakokat gyámolító országos egyesület javára. A körmöcbányai siketnémák intézete javára. A magyar iskolahajó létesítésére. Az olympiai játékokban Athenban résztvevő magyar ifjak segélyezésére. A Sopron vármegyei és Sopron városi siketnémák intézete javára.

13. Helyiségek átengedése. A nmlt. vall. és közokt. m. kir. miniszterium engedélyével a városi ipariskola használja az I. A) o. helyiségét heti 12, az I. B) o. h. heti 8, II. o. h. heti 8, a III. o. h. heti 12, a IV. o. h. heti 10, az V. o. h. heti 4, a szabadkézi rajzterem h. heti 4, a mértani rajzterem h. heti 2 órában; a kereskedelmi és iparkamara az iparossegédek számára felállított szaktanfolyamra a mértani rajztermet heti 10 órában; a városi rajziskola a mértani rajztermet heti 4 órában.

A városi központi választmánynak május hó 2-ra átengedtem a tornatermet és a 4-ik és 5-ik számú egymásba nyíló tantermeket az országgyűlési képviselőválasztás megejtése céljából.

14. Tanulmányi kirándulás Ikervárra és Jákra. Közoktatási kormányunknak a nagyobb tanulmányi kirándulások szervezését célzó leiratához

mérten, intézetünk tanári testülete már a tanév elején elhatározta, hogy a tavasz elkövetkezésével, iskolánk felsőbb osztályai tanulóinak alkalmat szerez az ikervári villamos-telep, valamint a jáki templom beható megtekintésére.

Az eszme kiviteléhez szükséges előmunkálatokat Faragó József intézeti tanár volt szíves elvállalni, kinek idejekorán megindított s gyakorlati érzéktől vezetett, fáradhatatlan tevékenysége a legszebb sikerhez juttatta ezt az első nagyobb vállalkozásunkat.

A VI.—VIII. osztályokból jelentkezett 28 tanuló május 24-én (áldozócsütörtökön) reggeli 6 óra 46 perckor indult el vonaton, Faragó József és Seemann Kálmán tanárok vezetése mellett, Szombathelyre. Ide megérkezve, a vas megyei elektromos művek részv. társ. tekintetes igazgatósága nevében Balázs főmérnök és Bokor tisztviselő urak fogadták barátságos érzéssel utasainkat, s Bokor úr hozzájuk is csatlakozott, hogy személyesen mozdítsa elő az aznapra szóló tervünk megvalósítását.

Sárváron 9 óra 33 perckor szálltak ki. Itten már előre megrendelt kocsik várták ifjainkat, hogy őket az ikervári vízduzzasztóhoz vigyék nagymlt. Batthyány Lajos gr. úr gyönyörű parkján át. Innen vissza Ikervárig, gyalog tették meg az utat, hogy kis pihenés és felüdítő falatozás után ismét kocsikra üljenek s a turbina-telephez jussanak. Az előre értesített főgépész úr szívélyesen kalauzolta a tanulókat s minden érdekesebb tudnivaló felől értelmes magyarázatban adott felvilágosítást. Délután 2 óra táján a várakozó kocsik előállottak s a kirándulókat Sárvára szállították, hol a Ritter-féle vendéglő hús termében kifogástalan ebéd várt rájuk, melynek elköltése után megint kocsikra kaptak, hogy ngys. Masát Mihály úrnak, a Lajos bajor hercegné ő kir. fensége uradalmi igazgatójának előzékeny meghívására, az újmajori tejgazdaságot megnézzék. A legmodernebb berendezésű vaj- és sajtgyárban, az ünnep miatt, szünetelt ugyan a munka, de a tisztartó és sajtmester urak lekötelező szíveséggel történt vezetése és szakavatott felvilágosításai folytán, a gyár üzemének mozzanatai tisztán jelentek meg érdeklődéssel figyelő tanulóink előtt. Hogy azután a magyaros vendéglátás tökéletes legyen, a gyár vezetősége, készítményeik legjavából álló ízletes uzsonnával kínálta meg a fiatalokat.

Elbúcsúzva a gyár tisztviselőitől, növendékeink a sárvári állomásra hajtottak s a beérkező gyorsvonattal visszautaztak Szombathelyre. Hét óra volt, mikor a Kovács-szállóban elhelyezkedtek, ahol Schönfeld Nándor bérlő úr maga szorgoskodott a tanulók igazán kényelmes ellátása körül. A szép tavaszi estére való tekintettel Schönfeld úr a városon kívül levő nyári helyiségben, a kioszkban terítettett vacsorára az ifjúságnak; hová ezek villamos vasúton jutottak s az estebéd után ugyancsak ilyen alkalmatosságon tértek vissza pihenőre.

Másnap, korai reggelizés után, megint kocsik állottak a kis csapat szolgálatára. Hét órakor indultak s közel egyórai menet után Ják községben voltak. Az odavaló főtiszt. plébános úr szíves intézkedése folytán mindjárt hozzá is láttak a híres templomnak, hazánk románkori építése e remek s a legutóbbi időben restaurált emlékének kívül-belül való alapos megtekintéséhez. Az épületnek s faragott díszítményeinek jellemző sajátságait Seemann Kálmán tanár fejtegette nagyobb szabású, a műtörténelmi, historiai és régészeti momentumokra kiterjeszkedő és a tanulók érdeklődését mindvégig ébren tartó előadásban. El nem mulasztották továbbá a templom előtt álló kápolnának szemügyrevétclét sem, melynek külseje úgy, mint belső berendezése és festése, több művészeti kornak nyomait viseli magán.

A letűnt régi idők emlékeinek közvetlen szemléléséből támadt kegyeletos érzéssel hagyták el a fiatal társaság tagjai a jáki templom-udvart s a közvetlen szombathelyi pályaházhoz hajtattván, az első személyvonat felhasználásával, déli 12 óra 26 perckor visszaérkeztek Sopronba.

Valamennyi kiránduló növendék s kísérő tanár jó egészséggel tette meg ezt a hosszabb és változatos útát, méltán dicsérvén az időnek szinte várakozáson felül való, állandó kedvezését. A sok tanulságos tapasztalat mellett, nagy elismeréssel szólnak a minden testi fáradság nélkül elért kellemes benyomásokról; amely előnyös körülményt, több szülőnél történt tudakozódásunk is igazol. Mind ehhez hozzá kell még tenni, hogy az összes költségek igen mérsékeltek voltak (12·24 K).

Eme rövid ismertetés után, intézetünk halás köszönetét e helyen is kifejezem: Batthyány Lajos gróf úr ő excellentiájának és nagys. Negro Adolf jószágigazgató úrnak az irántunk tanusított előzékenységeikért s egy kocsijuknak az első napon át való használatra bocsátásáért; a vasmegyei elektromos művek r. t. tek. igazgatóságának s Balázs főmérnök úrnak kitüntető figyelmükért, Bokor tisztviselő úrnak lelkes és kitartó kalauzolásáért; Molnár főgépész úrnak pedig szakszerű információiért; a Lajos bajor hercegné ő kir. fensége tek. uradalmi igazgatóságának páratlanul szíves vendéglátásáért; úgyszintén főtiszt. Magyarász Nándor plébános úrnak a jáki templom megtekinthetését előmozdító gondoskodásáért.

Kisebb tanulmányi kirándulások voltak az egyes osztályokkal, a szaktanárok vezetése mellett:

Természettajzi az I. A), I. B), II., V. és VI. osztályok.

Földrajzi az I. A), I. B). II. és III. osztályok.

Az állócsillagok megismerésére IV. és VIII. osztály.

A városi vízvezetékhez, a Seltenhofer harangöntő gyárhoz V. osztály.

A brennbergi szénbányához, a soproni világító gázgyárhoz, a Friedrich-Trinkl-féle téglagyárhoz, a keményítő-gyárhoz VI. osztály.

A soproni múzeumhoz VII. és VIII. osztály.

Fraknó vára nevezetességei megismerésére VII. osztály.

A helybeli elektromos művek megtekintésére, a szárazvámi krétagyárhoz, a kismartoni műtörténelmi régészeti tárgyak megtekintésére VIII. osztály.

Kérésre Goldmann Hugó dr. szíves volt saját műtermében a Röntgensugaraknak orvosi célokra való felhasználását ismertetni, amiért e helyen is köszönetet mondok.

15. Ifjúsági énekkar. Vendl Aladár tanár vezetése alatt énekkar alakult, melynek tagjai a következő tanulók voltak:

I. (Sopran): Aranyos Ferenc, Balkay Jenő, Baál Károly, Biró Ferenc, Breyer Jenő, Gerhart Oszkár, Gömbös János, Hambach János, Horn János, Kammerloher Ottó, Kessler Oszkár, Klein Miklós Knap Emil, Kóh Ferenc, Kovalszky Pál, Lapitz Ferenc, Pekovits Sándor, Pintér Sándor, Pollák Dezső, Reischl József, Rosenheim Zsigmond, Straner Gyula, Szabó-Jilek Károly, Szlimák Rikárd, Wurmfeld Sándor.

II. (Alt): Bársony Kálmán, Biró Imre, Bleich Jenő, Boninsegna Ernő, Böhm Rikárd, Csikor István, Deutsch Ignác, Feigelstock Sándor, Fityma Sándor, Hajek Zoltán, Hofmann Károly, Horvát József, Huszár Gyula, Józsa László, Kopstein Aladár, Kopstein Rezső, Kovalszky János, Krausz Ernő, Lakatos Ferenc, László Gyula, Mandl Mór, Mühl Nándor, Niemetz Sándor, Pintér Ferenc, Ritter Lajos, Sántha Kálmán, Schlenger Béla, Stessel Miksa, Tárnok Gyula, Weltner Andor, Weisz Gusztáv, Wentzel Román.

III. (Tenor): Ágoston Ernő, Berghold Kálmán, Böhm Oszkár, Brückner Jenő, Deutsch Bertalan, Finta József, Hadarics József, Horváth Béla, Kaufmann Dezső, Konráth Árpád, Krizmanich János, Lipthay Béla, Mašek József, Petrik Ottó, Rosenheim Arthur, Seltenhofer Ödön és Frigyes, Steiner Emil, Tschurl Ernő, Varga Ferenc, Vendl Károly.

IV. (Bassus): Babits Rezső, Braun Lipót József, Czap Endre, Fleischacker Gyula, Kass László, Horváth Olivér, Kopstein Károly, Kovács Henrik,

Müller József, Prochazka Arthur, Róka József, Schármár Jenő, Somogyi Sándor, Tóth Rezső, Wolf János.

16. Ifjúsági hangverseny. Intézetünk a Segélyegyesület Beteg-szoba alapja és a József főherceg-szanatorium javára április 1-én a kaszinó termében nagyszámú közönség előtt igen szépen sikerült hangversenyt rendezett. A nagy gonddal és szakértelemmel összeállított műsornak és kiváló művészek közreműködésének köszönhető az elért szellemi és anyagi siker.

A hangverseny műsora a következő:

1. **Magyar népdalok** Előadja az ifjúsági énekkar; karnagy: *Vendl Aladár* főreálisk. tanár úr.

2. Taussig C.: **Magyar cigánynóta** (Ungarische Zigeunerweisen.) Zongorán előadja *Altdörffer Viktor* tanár úr.

3. a) Weber M. K.: **Cavatina a „Büvös Vadász”** c. operából (Freischütz);

b) Schlansky: **Cigányleány.** Énekli *Uhlig Juliska* úrhölgy, zongorán kíséri *Altdörffer Viktor* tanár úr.

4. Bach Seb. J.: **Concert D-mollban.** Előadják: *Altdörffer Viktor* úr zongorán, *Horváth Olivér* VII. o. t. és *Horváth Béla* VI. o. t. hegedűn.

5. Rudnyánszky Gy.: **Gyáva.** (Drámai monolog.) Szavalja *Kass László* VIII. o. t.

6. Volkmann R.: **Trio B-mollban.** Előadják *Altdörffer Viktor*, *Bouresch Jenő* és *Zupancic Vilmos* tanár urak.

A tiszta jövedelmet (361.20 K) fele részben a Beteg-szoba alapja pénztárosának, fele részben a József főherceg Szanatorium igazgatóságának szolgáltattam át.

17. Szalkay Gyula dr., budapesti II. ker. áll. főreáliskolai tanár, mint az országos magyar alkoholfellenes egyesület elnöke, szeptember 25-én kísérletekkel és szemléltető képekkel élénkített tanulságos előadást tartott az alkohol mérges hatásáról.

Szept. 27-én Halácsy Antal tornatanár, bemutatta az általa feltalált „Turul”-labdajátékot.

Március 22-én Mecsányi budapesti spiritiszta és illuzionista érdekes bűvészeti előadást tartott.

Április 7-én pedig Frankl M. fejszámoló és kísérője Mr. S. Vinéc bűvész tartottak változatos és érdekes előadásokat.

18. A soproni m. kir. állami főreáliskola volt tanulóinak segélyegyesülete. Még 1902-ik évben megkísérlettem az ilyen segélyegyesületnek a megalapítását; már az alapszabályokat is felterjesztettem jóváhagyás végett, de az érdekelt tanulók kérésére visszavontam azt. Az eszmét újból fel fogom venni és pedig a sikerre való kilátásnak reményében. Már tavaly közöltem, hogy az intézetünknel 1880-ik évben érettségi vizsgálatot tett tanulók 25 éves találkozásuk alkalmából 500 koronáról szóló takarékpénztári betétkönyvet adományoztak ezen célra

II.

Személyzet.

Sorszám	A tanár neve	Hány év óta szolgál?	Lakása
	a) Igazgató:		
1	<i>Wallner Ignác dr.</i>	36	A főreáliskolai épületben
	b) Tanárok:		
2	<i>Ágh Lajos dr.</i>	20	Deák-tér 44. sz.
3	<i>Bász Miksa</i>	3½	Meghossz. Erzsébet-utca 14.
4	<i>Bella Lajos</i>	30	Győri vasúti út 9. sz.
5	<i>Faragó Andor</i>	5	Széchenyi-tér 1.
6	<i>Faragó József</i>	12	Győri vasúti út 9. sz.
7	<i>Gábor Áron</i>	6	Domonkos-utca 13. sz.
8	<i>Horvát Rezső</i>	21	Fegyvertár-utca 7. sz.
9	<i>Müller József dr.</i>	5	Kossuth-út 38.
10	<i>Secmann Kálmán</i>	21	Erzsébet-utca 13. sz.
11	<i>Stodolni Gyula dr.</i>	5	Mező-utca 14. sz.
12	<i>Strauch Jenő</i>	4	Balfi-utca 1—3.
13	<i>Török Mihály</i>	23	Színház-utca 22. sz.
14	<i>Vendl Aludár</i>	21	Széchenyi-tér 19. sz.

c) Egészségtan tanára és iskolaorvos:

Leszner Rudolf dr., gyakorlóorvos, képesítve az egészségtanból. Tanította az egészségtant a VII. osztályban heti 2 órában. Lakik: Várkerület 29. sz. Szolgál 14 év óta.

d) Latin nyelvet tanított:

1. *Horvát Rezső*, rendes tanár a VI. és VII. osztályban heti 3—3 órában,
2. *Bothár Dániel*, bejáró rendkívüli tanár, ág. h. ev. főgimnáziumi tanár. képesítve a görög és latin nyelvből, az V. és VIII. osztályban heti 4—3 órában. Lakik: Jókai-utca 11/a. sz. Tanít a főreáliskolában 10 év óta.

e) Tornát tanítottak:

Faragó József és *Török Mihály* rendes tanárok.

f) Hitoktatók:

1. *Beitl Károly* r. kath. hittanár 1905. nov. 17-ig, azontúl pedig *Koller Mátyás* r. kath. hittanár, káptalani segédlelkész, tanította a r. kath. vallású tanulókat a hittanra az összes osztályokban, összesen heti 6 órában.

Koller Mátyás lakik: Szt. György-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 7 hónap óta.

2. *Menyhárd Frigyes* ág. h. ev. lelkész. Tanította az ág. h. ev. tanulókat a hittanra az összes osztályokban, összesen heti 6 órában. Lakik: Templom-utca 17. sz. Tanít a főreáliskolában 5 év óta.

3. *Pollák Miksa dr.*, a soproni izraelita statusquo-hitközség rabbija. Tanította az izraelita tanulókat a hittanra az összes osztályokban, összesen heti 6 órában. Lakik: Fegyvertár-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 12 év óta.

g) Énektanító :

Vendl Aladár, rendes tanár. Tanította az éneket az összes osztályokban heti 6 órában.

h) Iskolaszolgák :

1. *Kertész József*, aki a házmesteri teendőket is végzi. Lakik a főreáliskolai épületben.

2. *Wabel Pál*, lakik a főreáliskolai épületben.

3. *Weissböck György*, lakik Balfi-utca 25. sz.

Fűtő; Aumüller János.

III.

A tanárok tudományos és irodalmi működése.

Bella Lajos: Archaeologiai értekezések.

Faragó Andor: A trigonometria tanításához. (Tanáregyesületi Közlöny.)

— Über eine Induction in der Elementargeometrie. (Zeitschrift für das Realschulwesen.)

Faragó József: Gázvizsgálatok Sopron sz. kir. város részére.

Stodolni Gyula dr.: Csokonai Vitéz Mihály pályafutása. (Szabad előadás az Irodalmi és Művészeti Körben.) Ujságcikkek. A Soproni Irodalmi és Művészeti Kör, valamint a gyermek-kitelepítés dolgában kiadott főtiskári jelentések.

Leszner Rudolf dr.: „Ethikai széljegyzetek“ a Gyakorlati Paedagogia című folyóiratban. Ugyanabban a folyóiratban az „Illemtanról.“ „A szépség elemei“-ről fölolvasást tartott a Soproni Irodalmi és Művészeti Körben. Több kisebb cikk a helyi lapokban.

IV. A rendes tan-

Sorszám	A tanár neve	Képesítése	I. A)	I. B)	II.	III.
1.	Wallner Ignác dr.	vegytan természetrájk	—	—	—	—
2.	Ágh Lajos dr.	magyar ny. német ny.	—	—	magyar 5 német 5	—
3.	Bász Miksa	mennyiségtan természettan	—	számt. 4	—	termitt. 2
4.	Bella Lajos	földrajz történelem	földrajz 3	—	—	földrajz 2
5.	Faragó Andor	mennyiségtan természettan	—	—	—	számt. 3
6.	Faragó József	mennyiségtan természettan ábr. geometria	rajz.-g. 4	rajz.-g. 4	—	rajz.-g. 2
7.	Gábor Áron	természetrájk vegytan	termr. 2	földr. 3 termr. 2	termr. 2	—
8.	Horvát Rezső	német ny. francia ny. latin ny.	—	—	—	francia 5
9.	Müller József dr.	magyar ny. német ny.	szépirás 1	—	—	magyar 3 német 3
10.	Seemann Kálmán	szabadkézi rajz geometriai rajz	—	—	rajz.-g. 4	szabk.-r. 2
11.	Stodolni Gyula dr.	magyar ny. német ny.	magyar 5 német 5	—	—	—
12.	Strauch Jenő	magyar ny. német ny.	—	magyar 5 német 5 szépirás 1	szépirás 1	—
13.	Török Mihály	mennyiségtan természettan tornázás gyorsírás	számt. 4	—	földr. 3 számt. 4	—
14.	Vendl Aladár	magyar ny. francia ny.	—	—	—	tört. 2

tárgyak felosztása.

IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Heti óraszám	Osztályfőnök	Megjegyzés
—	—	vegyt. 3	vegytan 2	—	5	—	Igazgató.
—	magyar 3	—	magyar 3	—	16	II.	A „Berzsenyi kör“ vezetője. A főreáliskolai segélyegyesület titkára. A II. osztályú ifjusági könyvtár őre.
termitt. 2 math. 4	—	—	—	termitt. 4	16	IV.	A természettani szertár őre.
—	tört. 3	tört. 3	tört. 3	tört. 3	17	—	A földrajzi- történelmi-, érem- és régiségtár őre. Az ipariskola igazgatója.
—	math. 5	—	termitt. 4 math. 4	—	16	VII.	Az V—VIII. oszt. ifju- sági könyvtár őre.
—	—	ábr.-g. 3	ábr.-g. 3	ábr.-g. 2	18	—	A geometriai szertár őre. A főreál- iskolai segélyegyesület pénz- tárosa. Tornatanár az I—II. osztályban (9 óra). Játékvezető a III—IV. osztályban (1. csop.)
—	termr. 3 vegytan 3	termr. 3	—	—	18	—	A természetrajzi- és vegy- tani szertár őre.
—	francia 4	—	német 2 francia 3	német 2	16	V.	Módszeres értekezleti jegyző. A latin nyelv tanára a VI. és VII. oszt.-ban. (6 óra).
magyar 3	német 3	magyar 3	—	—	16	III.	A III. és IV. osztályú ifjusági könyvtár őre. Értekezleti jegyző.
rajz.-g. 2 szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	18	—	A szabadkézi rajzszer- tár őre.
—	—	—	—	magyar 3 büles. 3	16	I. A)	A tanári könyvtár őre. Játékvezető az I—II. osztály- ban (1 csoport).
német 3	—	német 2	—	—	17	I. B)	Az I. osztályú ifjusági könyvtár őre. Értekez- leti jegyző.
—	—	math. 4	—	math. 3	18	VIII.	A tornaszertár őre. Tornatanár a III—VIII. oszt.-ban. (9 óra). Játékvezető az V—VIII. oszt.- ban (1 csoport). Gyorsítástanár (2 óra). Tandíjkezelő. Segéd- kezik az igazgatói irodában.
francia 5 tört. 3	—	francia 3	—	francia 4	17	VI.	Az ének- és zeneszer- tár őre. Énekt. az I—VIII. osztályban. (6 óra.)

V.

Tananyag.

I. osztály.

Osztályfőnök : I. A) *Stodolni Gyula dr.*, I. B) *Strauch Jenő*.

Kath. hittan. Heti 2 órában tanította az I. és II. osztályban Koller Mátyás. Tankönyv: A Szent-István társulat által kiadott „Középkatekizmus“. Elvégzett tananyag: Az ember céljáról és rendeltetéséről. A hitről és parancsolatokról.

Ag. h. ev. hittan. Heti 2 órában tanította az I. és II. osztályban Menyhárd Frigyes. Tankönyv: Bereczky Sándor: Bibliai történetek. Elvégzett tananyag: Az új testamentumi történetek, még pedig: Jézus gyermekkora. Keresztelő János. Jézus tanítása és beszédei. Példázatai. Utolsó bevonulása Jeruzsálembe, szenvedései, halála, feltámadása, mennybemenetele. A ker. egyház megalapítása. Apostolok élete és működése.

A történetekhez illeszkedő vallás-erkölcsi tanítások (kátéból). A biblia felosztása és könyveinek rövid méltatása. Egyházi énekek.

Izraelita hittan. Heti 2 órában tanította az I. és II. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyvek: Csukási és Schön: Zsidó hittan I. r. és Héber Imakönyv. Elvégzett tananyag: Bibliai történetből Mózes halálától az utolsó birákig; az imakönyvből a szombati imák fordítása.

Magyar nyelv. Az első időszakban heti 10 órában, azontúl heti 5 órában tanította az I. A) osztályban Stodolni Gyula dr., az I. B) osztályban Strauch Jenő. Tankönyvek: Balogh Péter: Magyar nyelvtan és Magyar olvasókönyv. II. kiad. Elvégzett tananyag: I. Nyelvtan: hangtan, mondatrészek és beszédrészek. II. Olvasmányok: a) próza: A róka, medve és a szegény ember. A kivánságok. Hunor és Magyar. Attila Isten ostora. Aquileja ostroma. Attila halála. Álmos. A honfoglalás. Herakles. A nagy Alföld. A catalaunumi csata. A szomorú fűz. A fehérló mondája. Botond bárdja. A magyarok megtérése. A cserhalmi ütközet. Odysseus és Polyiphemos; b) költemények: János vitéz az óriások közt. Hadnagy uram. Nyalka huszár. A pusztá télen. A párjavesztett gerlice. A haza. Házi olvasmányok: János vitéz. Táj és életképek. Az első lopás.

Német nyelv. A második időszaktól kezdve heti 5 órában tanította az I. A) osztályban Stodolni Gyula dr., az I. B) osztályban Strauch Jenő. Tankönyv: Timár Pál: Német nyelv- és olvasókönyv I. r. Elvégzett tananyag: I. A főnév és melléknév deklinációja, igeragozás. A számnév, névmás, praepositíók röviden. II. Olvasmányok: Das Schaf und die Schwalbe. Dornröschen. Spiellust im Frühling. Der Löwe. Die wandelnde Glocke. Seltsamer Spazierritt. Des Knaben Berglied.

Földrajz. Heti 3 órában tanította a I. A) osztályban Bella Lajos, az I. B) osztályban Gábor Áron. Tankönyv: Lasz Samu: „Földrajz I. kötet.“ Elvégzett tananyag: Földrajzi alapismeretek. Térképolvasás. A magyar állam hegységei, sík vidéke, vizei, éghajlata; a lakosság foglalkozása és életmódja. Térképvázlatok.

Természetráajz. Heti 2 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Pasz-lavszky József: „Kis természetrajz“ I. rész. Elvégzett tananyag: A természet három országa. A növény tagjai, virág, gyümölcs és termés. Házi állatok és ezzel kapcsolatban az ember testrészei. Fenyőfák. A ház környékén élő, mezei és erdei állatok. Egyes fontosabb, tavasszal virító növények. Házi szárnyasok.

Matematika. Heti 4 órában tanította az A) osztályban Török Mihály, az I. B) osztályban Bász Miksa. Tankönyv: Beke Manó dr.: „Szám-tan.“ Elvégzett tananyag: Az ország lakosságára és területére vonatkozó statisztikai adatok feldolgozása alapján: a négy alpművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel; mértékrendszer, időszámítás.

Rajzoló geometria. Heti 4 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Szuppán-Szirtes „Planimetria Alaktan.“ Elvégzett tananyag: A pont. A vonal, ennek fajtái, irányai. Az egyenes viszonya a többi térelemhez. Alpműveletek egyen-csekkkel. A mértékegységek. Több egyenes. A szög. A kör és részei. A szögek felosztása. Alpműveletek szögekkel. A síkidomok: három-, négy- és sok-szögek, ezek átlói. A síkidomok kerülete és területe, szimmetriája, össze-illősége és hasonlósága. Párhuzamosan az elméleti részszel a különféle vonalokból alkotott geometrikus síkdíszítmények rajzolása, a rajz- és festőszerek használa-tának begyakorlása.

Szépírás. Heti 1 órában tanította az I. A) osztályban Müller József dr., az I. B) osztályban Strauch Jenő. Előbb a magyar, azután a német folyóírás.

Tornázás. Heti 2—2 órában tanította Faragó József. Tananyag: Rend-gyakorlatok. Egyszerű szabaddgyakorlatok. Osztálytornázás a szereken. Ugrások. Futás. Futó- és labda-játékok.

II. osztály.

Osztályfőnök: *Agh Lajos dr.*

Kath. hittan. Lásd az I. osztállynál. Elvégzett tananyag: A bűnről, malasztokról és szentségekről. A szentelményekről és az imádságról.

Ág. h. ev. hittan. Lásd az I. osztállynál.

Izraelita hittan. Lásd az I. osztállynál.

Magyar nyelv. Heti 5 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Balogh Péter „Magyar Nyelvtan II. r.“ „Magyar Olvasókönyv II. r.“ Elvégzett tan-anyag: a) Olvasmányok: A tatárjárás (4 rész). A nándorfehérvári diadal. Hunyadi László kivégeztetése. Mátyás királlyá választása. A görög-perzsa háborúk. A Balaton tava. A rianás. Halászat télen. Pör a Balatonon. b) Költe-mények: Both bajnok özvegye. A Tisza. Szüretünk. A szél és nap. Itthon. Családi kör. A jó öreg korcsmáros. Szegény asszony könyve. Isten hozzád. c) Nyelvtan: az I. oszt. tananyag összefoglalása. Rokonértelmű szók A határozók. Összetett mondat. Szórend. Szóképzés.

Német nyelv. Heti 5 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Timár Pál: „Német Nyelv és olvasókönyv I. r. Elvégzett olvasmányok: a) Seltsamer Spazierritt. Drei Wünsche. Herakles. Orestes und Pylades. Die drei Freunde. Ein Geizbals. Der Hund von St.-Bernhard. b) Könyv nélkül: Lied des Hirten. Die Kapelle. Die Einkehr. Danklied am Morgen. Asop. Des Knaben Berglied.

Földrajz. Heti 3 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Lasz Samu: Földrajz II. k. Elvégzett tananyag: Európa államai és népei. Ázsia. Térkép-vázlatok készítése.

Természetráaj. Heti 2 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Pasz-lavszky József dr.: „Kis természetrajz II. r.“ Tananyag: A majmok, tengeri emlősök, foghéjasok, erszényesek; a madár-rendek; csúszó-mászok; kétélűiek; kiválóbb csontos és porcos halak; végül a csigák, kagylók, rovarok, rákok, pókok, százlábuak, férgek, túskebőrűek. Az őszi és tavaszi flóra képviselőinek szemléltető ismertetése.

Matematika. Heti 4 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Beke Manó dr. „Számítan.“ Elvégzett tananyag: A régi és új mértékrendszer össze-függéséből kiindulva: számolási rövidítések és korlátolt pontosságú műveletek; a hármas szabályhoz tartozó feladatok megoldása különböző eljárásokkal; a százalékszámítás és annak alkalmazása, főképen a kereskedelmi számításokban; nyereség-veszteség, súlylevonások, értéklevonások, provizió, jutalék, vám, stb. árúszámla és árvetés.

Rajzoló geometria. Heti 4 órában tanította Seemann Kálmán. Tan-könyv: Szuppán-Szirtes „Stereometriai Alaktan.“ Elvégzett tananyag: A kocka, gúla, négyzetes oszlop, téglalapú test és szemléltetése. A test, lapok, síkok, élek, csúcs. Pontok, egyenesek, síkok viszonya a térben. Lapszög és szöglet. A hasáb, henger, gúla, kúp és gömb ismertetése, hálók, síkmetszései, felszínök és köbtartalmuk kiszámítása. A tanult testeknek és csoportjainak axonometrikus ábrázolása sajátárnyék feltüntetésével.

Szépírás. Heti 1 órában tanította Strauch Jenő. Rondírás, a nagy blokk-betűk, folyó magyar írás.

Tornázás. Heti 2—2 órában, két csoportban tanította Faragó József. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok bottal és súlyzóval. Osztály-tornázás a szereken. Ugrások. Futás. Birkózás. Futó- és labdajátékok.

III. osztály.

Osztályfőnök: *Müller József dr.*

Kath. hittan. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Koller Mátyás. Tankönyv: Róder Alajos: Bibliai történet. Elvégzett tananyag: Az ó- és új-szövetség története.

Ág. h. ev. hittan. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Menyhárd Frigyes. Tankönyv: Bereczky Sándor: Rövid egyháztörténet. Elvégzett tananyag: A ker. egyház rövid története: I. A ker. egyház története az egyházjavításig (ókor és középkor). II. Az egyházjavítás Németországban és Svájcban. Az egyházjavítás elterjedése. Harmincéves háború. A szeretet művei az ev. egyházban. A ker. egyház felekezetei. III. Az egyházjavítás Magyar-országon. IV. A magy. ev. egyház alkotmánya.

Izraelita hittan. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Csukási és Schön: Zsidó hittan II. r. és Frisch: Szemelvények a Zsoltárokból. Elvégzett tananyag a bibliai történetből: A próféták korától a 2. szentély felépüléséig; a Zsoltárokból válogatott darabok.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Müller József dr. Tankönyvek: Balogh Péter „Rendszeres magyar nyelvtan“ és „Magyar olvasókönyv“ III. r. Elvégzett tananyag: a) rendszeres nyelvtan; b) olvasmányok: 1. prózaiak: a magyar történelemből: Jókai, A szigetvári vértanúk; Marcali, Vallási harcok (Bocskay, Bethlen); Jókai, Zrínyi Ilona; Varga Ottó, Rákóczi Ferenc fölkelése; Marcali, A szabadságharc, Deák Ferenc; Rákosi Jenő, Budapest fekvése és nevezetességei; a görögök történelméből: Plutarchos, Spárta és Athén, Perikles; 2. költőiek könyv nélkül: Esztergom megvételéről, népballada; Arany, Rákóczi, Fiamnak; Petőfi, Nemzeti dal, Távolból; Vörösmarty, Szózat; c) magánolvas-mányok: Gvadányi, Peleskei nótárius; Jókai, Nagyenyedi két fűzfa, Népvilág; Kisfaludy Sándor válogatott regéi és Kisfaludy Károly válogatott víg elbeszélései. Iskolai dolgozatok száma 17.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Müller József dr. Tankönyvek: Timár Pál; „Rendszeres német nyelvtan“ és „Német olvasókönyv.“ Elvégzett tananyag: a) a rendszeres német nyelvtan. b) olvasmányok: 1. prózaiak: Nösselt, Coriolan; Jókai-Wolf, Die ungarische Krone; Andrá, Die Sagen vom Schweizer Befreiungskampfe; Aurbacher, Die drei Hausräte; Hebel, Der kluge Sultan és Kannitverstan; Lessing, Der Rabe und der Fuchs és Der sterbende Löwe; 2. költőiek könyv nélkül: Bürger, Die Schatzgräber; Heine, Die Loreley és Ungarisches Heldentum; Goethe, Heidenröslein és Der Sänger; Platen, Das Grab im Busento; Rückert, Der betrogene Teufel; Schiller, Der Alpenjäger. Iskolai dolgozatok száma 17.

Francia nyelv. Heti 5 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Valló Vilmos: Módszeres francia nyelv és olvasókönyv. II. kiad. Elvégzett tananyag: Olvasási szabályok. Tő- és bővített mondat. A főnév viszonyítása, a melléknév nőneme, fokozása és jelzői használata, a számnév és névmás; a segéd- és rendes igék flexiója az indicatifban és conditionnelben, a főbb rendhagyó igék präsentja, a részelő névelő, 60 olvasmány, 8 költemény.

Történelem. Heti 2 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Mangold Lajos: A magyarok története. Elvégzett tananyag: Hazánk lakói a magyarok bejövetele előtti időben. A magyarok eredete és vándorlása. A honfoglalás és kalandozások kora. A kereszténység felvétele és a királyság megalapítása. Az anjouk kora I. Mátyás király kora. A főnemesség és köznemesség versengése és az ország hanyatlása egészen a Habsburgházból való királyok koráig.

Földrajz. Heti 2 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Cherven—Schneider: Egyetemes földirati tankönyv II. Kugotovicz Manó: Földrajzi atlasz III. Elvégzett tananyag: Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza, különös tekintettel hegy-, víz- néprajzi viszonyaira. Térképvázlatok készítése.

Természettan. Heti 2 órában tanította Bász Miksa. Tankönyv: Hankó—Müller „Természettan.“ Elvégzett tananyag: Az alapvető jelenségek a mechanikából, hőtanból, elektromosságból, mágnességből és fénytannál.

Matematika. Heti 3 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Beke Manó dr. „Számítan.“ Elvégzett tananyag: Összetett hármas szabály és összetett arányok. Kamatszámítás. Állam és értékpapírok, váltók. Arányos osztás, elegyítés. Arany és ezüst árukra és érmekre vonatkozó számítások; láncszabály.

Rajzoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Szuppán-Szirtes: Constructiv planimetria. Elvégzett tananyag: A pont, a vonal és a szög és az utóbbiakkal való alapl műveletek. A geometriai hely. Az egyenesek kölcsönös helyzete. A szimmetria. Három-, négy- és sokszögek szerkesztése. Arányosság, összeillőség. Lépték és mérővessző. Kisebbités. Másolás.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: Stilizált növénylevelek rajzolása az iskolatáblán készült minták nyomán. A színtan elemei. Stilizált virágok rajzolása és festése előbb táblai-, később falmintákról. Természetes növényleveleknek stilizálása. Tervezet-kísérletek. A különböző stílfajok síkéktmény-szemelvényeinek, különösen magyar ornamentumoknak másolása. Emlékezésből való gyakorlatok, vázolás.

Tornázás. Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szergyakorlatok osztálytornázással és csapatban. Ugrások. Futás. Birkózás. Játékok.

IV. osztály.

Osfályfőnök: Bász Miksa.

Kath. hittan. Lásd a III. osztálynál. Tankönyv: Pokorny Emánuel: Kath. Szerartástan. Elvégzett tananyag: A szent helyek és az egyházi készletek; a szent cselekmények; a szent idők.

Ag. h. ev. hittan. Lásd a III. osztálynál.

Izraelita hittan. Lásd a IV. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Müller József dr. Tankönyvek: Négyessy László, Stilisztika és Lehr Albert, Arany Toldija. Elvégzett tananyag: Stilisztika és Toldi XII. éneke, könyvvelküli szemelvényekkel. Olvasmányok: A haragról (Példák könyve); Az oroszánról és rókáról (Pesti G.), A remete (Mikes Kelemen); A farkas és róka (Fáy András); A hű kutyáról (Gregus Ágost); A huszti beteglátogatók (Jókai); A bujdosók Rodostóban (Mikes); A madárhegy (Herman Ottó); A közelítő tél (Berzsenyi); A dél-magyarországi német (Szentkláray Jenő); Vörösmarty szülői (Gyulai Pál); A megelégedés (Berzsenyi); Arany János, Rozgonyiné (könyvvelkül) és A fülemile. Magánolvasmányok: Kisfaludy Károly, Mátyás diák, Válogatott versei; Angyal Dávid, Bethlen Gábor életrajza. — Iskolai dolgozatok száma 17.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Strauch Jenő. Tankönyv: Timár Pál. Németnyelv- és olvasókönyv. Elvégzett tananyag: a) A rendszeres német nyelvtan kibővítése és átisméltése. b) Olvasmányok: Aus der deutschen Götterwelt. Der grimme Hagen. Die Schildbürger. Der Rangstreit der Tiere. Mignon. Der Cid. Die drei Zigeuner. Die Teilung der Erde. Des Bauernknaben Beschreibung der Stadt. Die Lawinen. Ungarisches Heldentum. Die Gensenjagd. Der Sänger, Der Ring des Polykrates.

Francia nyelv. Heti 5 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Valló Vilmos: Módszeres Francia Nyelv- és Olvasókönyv. Elvégzett anyag: A III. osztályban tanultak ismétlése és bővítése. A segéd- és rendes igék ragozása a kötőmódban. Az igeidők képzése. Az igeidők használata. A szenvedő, visszaható, személytelen és rendhagyó igék ragozása. A participe passé egyezése. A kötőmód használata. Az idők egyeztetése. Az igék és melléknevek vonzata. Beszédgyakorlatok, gallicismusok 56 apróbb olvasmány tárgyalása alapján.

Történelem. Heti 3 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Mangold: A magyarok története. Elvégzett tananyag: Magyarország története 1526-tól maig. Magyarország és az Osztrák császárság földrajzi viszonyai.

Természettan. Heti 2 órában tanította Bász Miksa Tankönyv: Hankó-Müller: Természettan II. r. Elvégzett tananyag. Világrészek és oceanok. A partvidék és belföld. Folyóvizek. Állóvizek. A tenger. A levegő. A víz. A tűzhányók, földrengés. A föld alakja és méretei; a földrajzi hely meghatározása. A föld forgása és keringése. A hold. A nap, állócsillagok, bolygók, üstökösök.

Matematika. Heti 4 órában tanította Bász Miksa. Tankönyv: Wagner Alajos „Algebra“. Elvégzett tananyag: Az alsó három osztályban tanult számtani, mértani, természettani anyagában megállapított eredményeknek képletekbe való foglalása; ezek alapján a relativ, ill. rationalis számok bevezetése és az ezeken végzendő alpműveletek Négyzetre és köbreemelés. Oszthatóság. Elsőfoku egyenletek egy ismeretlennel. Arányok és aránylatok.

Rajzoló geometria Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tankönyv: Szuppán-Szirtes: Constructiv Planimetria. Elvégzett tananyag: A kör és szimmetriája, húrjai, érintője, középponti és kerületszöge. Két kör közös érintői. Érintkező körök. A tojás- és boltívvonalak. Az ellipsis, hyperbola, parabola és érintőik. Az affinitás. A körevolvens, csigavonalak és a cikloisok.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: A perspektiva főbb törvényeinek ismertetése szemléltető módon. A legegyszerűbb geometriai testeknek, majd ezek csoportjainak természeti mintákról, kontúrokból való ábrázolása. A világossági és árnyékviszonyok ismertetése után, ugyancsak a geom. testeknek s ezek egyszerűbb összetételeinek rajzolása az árnyékolással együtt. Emlékezésből való rajzolás, vázoló gyakorlat.

Tornázás. Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szergyakorlatok osztálytornázással és csapatban. Ugrások. Futás. Birkózás. Játékok.

V. osztály.

Osztályfőnök: *Horvát Rezső.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Koller Mátyás. Tankönyv: Demény Dezső. Ágazatos hittan. Elvégzett tananyag: Istenről önmagában véve és a világhoz való viszonyában; a teremtő, a megváltó és mindent bevezető Istenről.

Ág. h. ev. hittan. Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Menyhárd Frigyes. Tankönyv: Bereczky Sándor: A magyar protestáns egyház története. Elvégzett tananyag: A magyar protestáns egyház története, különös tekintettel az egyház beléletére is.

Izraelita hittan Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Goldberg-Büchler: A zsidók története és irodalma. Elvégzett tananyag: A spanyol zsidók történetétől a legújabb korig.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Zlinszky Aladár: Rethorika. Elvégzett tananyag: a) A szerkesztés, feltalálás, a prózai műfajok, a történetírás, a szónoklat, az értekezés. b) Iskolai olvasmányok: Széchenyi István. Mátyás király. Heltai J.: Bécs megvétele. Cserey: Zrínyi Miklós halála. Apor Péter: A vendégségről és ebédéről és vacsoráról. Horváth M.: A nemzeti és alkotmányos visszahatás 1891-ben. Marczali: A magyar nemzet anyagi helyzete és szellemi állapota a XIX. sz. első negyedében. Paine: Görögország földje és népe. Beöthy: A magyar lélek ősvonása. Cicero: A szónokról. Eötvös József br.: Kőrösi Csoma Sándor. Kölcsey F.: Országgyűlési beszédei a magyar nyelv érdekében. Kossuth beszéde a haderő megajánlása ügyében. Deák F. felirati javaslata könyv nélkül. c) Kossuth és Deák beszédeiből egyes szebb részletek.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Müller József dr. Tankönyv: Heinrich Gusztáv. Német tan- és olvasókönyv I. rész. Elvégzett tananyag: a) A német nyelvtan összefoglaló ismertetése. b) A prózai műfajok ismertetése a következő olvasmányok alapján: 1. Rosegger: Eine Wildschützengeschichte (elbeszélés); 2. Goethe: Das heilige Abendmahl des Leonardo da Vinci; Seidl: Das Kirchlein am Berge könyv nélkül (leírás); 3. Schiller: Die Worte des Glaubens könyv nélkül (értekezés); 5. Demosthenes: Erste olynthische Rede, Schiller: Was heisst und zu welchem Ende studiert man Universalgeschichte; Herder: Nicht der Schule, sondern dem Leben (szónoklat); 5. Engel: Tobias Witt (párbeszéd); 6. Körner: An seinen Vater (levél). — Írásbeli dolgozatok száma 9 iskolai.

Francia nyelv. Heti 4 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Valló Vilmos Módszeres francia nyelvtan II. r. és Macher Ede „Francia olvasókönyv“ I. r. Végzett tananyag: a) Nyelvtan. Rendhagyó igék, az igék vonzatai, az infinitiv és a participe használata, a rövidített mondat, szóképzés, synonymák, gallicismok; b) olvasmányok: les moulins, les boissons, Christoph Colomb, les hôtes importuns, les effets du travail, anecdotes, trait de probité, lettre de Victor Hugo, almanach d'un aveugle, la rose mousseuse, la leçon de l'hirondelle, le cheval, le chien, les quatre points cardinaux, rotation de la terre, l'année et les saisons, la France, le cours du Danube, fable, la fée qui court, la Cendrillon italienne, l'huître et les plaideurs, le soldat et le perroquet, Ésope et le voyageur, Flatterie et sincérité, astronome enfant, Charle magne, Bertrand du Guesclin, histoire d'un jeune boulanger, Don Quichotte de la Manche, le chat botté, le tour de la France, les prudents Savoyards, Roland à Roncevaux, Alexandre le

Grand, Coriolan, deux lettres de Madame de Sévigné. c) Költemények : la cigale et la fourmi, les trois braves, la grand'mère, la feuille, le corbeau et le renard, le menteur, les trois amis de Paris, le chêne et le roseau, le savetier et le financier, la laitière et le pot au lait, le roi d'Yvetot. Összefüggő magyar szövegnek franciára való fordítása. Beszédgyakorlatok.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Mika Sándor dr.: „Világtörténelem I. r. Ókor.“ Elvégzett tananyag: Óskor és a keleti kultúrnépek története, Görögország, Macedonia, Róma, Octavianus, a római birodalom bukása.

Természetráajz. Heti 3 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Paszlavszky József: „A növénytan kézikönyve.“ Tananyag: A növények alak-, szövet- és élettana. Rendszertan. Növénygyűjtés és meghatározási gyakorlatok.

Chemia. Heti 3 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Reichenhaller Kálmán dr.: Anorganikus chemia és mineralogia I. r. Elvégzett tananyag: A víz O. N. A durranó vízgáz. A levegő. A testek anyagi megváltoztatása levegő és oxygen segélyével. Oxidáció. Reductio. A kén. A chemiai elemek táblázata. Az anyag megmaradásának elve. Az állandó súlyviszonyok törvénye. C. Gáznemű elemek és vegyületek térfogati viszonyai. A gőzsűrűség. H. Cl. analizise és szinthezise. A víz analizise és szinthezise. A H_3 N analizise. Atomelmélet. Molekula. Atom. Molekulasúly és atomsúly. Chemiai képletek. Chemiai egyenletek. Valenzia. Fémes elemek. Stöchiometria. Affinitás. Chemiai átalakulások. Redukciók, oxidok, szulfidok és chloridok képzése közvetett úton. Oxidok, átváltozása szulfidokká. Szulfidok átváltozása oxidokká. Oxidok átváltozása chloridokká. Oxidok átváltozása szulfidokká hidrogén-szulfid segélyével. Oxidok, szulfidok, chloridok elnevezése. Sav. Bazis. Só. Alkotó rész. Gyök. Aequivalens súly. Ásványtani előismeretek: az ásványok alaki és fizikai sajátosságai. Kristályrendszerek.

Matematika. Heti 5 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Močnik Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria.“ Elvégzett tananyag: a) Algebra: Elsőfokú egyenletek két és több ismeretlennel. Négyzetgyök és másodfokú egyenlet egy ismeretlennel. Köbgyök. Számolás gyökmennyiségekkel. Gyökvonás. Irrationális és imaginárius számok; b) Geometria: A planimetriának a pontra, egyenesre és szögekre vonatkozó főbb tételei. Sokszögek tulajdonságai, hasonlóságuk, összevágóságuk. Területszámításuk, főleg első és másodfokú egyenletek alakjában adott példákkal. A stereometria bevezető tételei. Egyenesek és síkok egymáshoz való helyzete. Projectio és projiciálás. A lapszög és testszög. A háromoldalú testszög főbb tulajdonságai. A testszögek összevágósága és szimmetriája. Folytonos rajzoltatás füzetben.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. A geometrikus testek gazdagabb kombinációinak, majd egyszerűbb szerkezetű használati eszközöknek természetről való rajzolása fehér, utóbb szürke alapon. Domború ékítmények ábrázolása rajzban, esetleg egy színben festve. Vázoló gyakorlatok. Az egyiptomi, görög és római művészetek ismertetése nagy vonásokban, szemléltető képek bemutatása kíséretében.

Tornázás. Heti 2 órában tanította az V. és VI. osztályban Török Mihály, Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szergyakorlatok csapatban. Ugrások. Futás. Játékok.

VI. osztály.

Osztályfőnök: *Vendl Aladár.*

Kath. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Ag. h. ev. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izraelita hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Müller József dr. Tankönyv: Riedl Frigyes, Poetika. Elvégzett tananyag: Verstan és költészettan, könyv nélkül megtanult szemelvényekkel az egyes műfajokra. A képzőművészetek rövid ismertetése. Iskolai olvasmányok: Két szomszédvár, Coriolanns, Antigone. Kérők. Házi olvasmány: Eötvös, A falu jegyzője. Írásbeli dolgozatok száma 9, 5 házi és 4 iskolai.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Stauch Jenő. Tankönyv: Heinrich Gusztáv, Deutsches Lehr- und Lesebuch II. r. Elvégzett tananyag: a) A nyelvtan ismertetése; b) a költői műfajok ismertetése. Olvasmányok: Aus dem Nibelungenliede. Odysseus in der Unterwelt. Das Lied von Thrym. Das Grab im Busento. Stiefmutter. Erbkönigs Tochter. Die Geschichte von den drei Ringen. Aus Don Quichote. Don Quichote. Das Wunder. Das Volkslied. Drei Lieder. Wanderers Nachtlied. Der Züricher See. Dies irae. Dithyrambe. Wilhelm Tell (Schiller.)

Francia nyelv. Heti 3 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer „Rendszerez franczia nyelvtan“ és Macher Ede Francia olvasókönyv“. Elvégzett tananyag: 1. A mondattan részletesen. 2. olvasmányok: Jeanne d' Arc (Barante), Napoléon à Moscou. Passage de la Bérézina (Ségur). Napoléon à Sainte-Hélène (Thiers). Mme de Sévigné két levele. L'Abbé de l'Épée (Bouilly). Költemények: Adieux de Marie Stuart. L'hirondelle. La prière. Le savetier et le financier. 3 Beszédgyakorlatok a tárgyalt olvasmányok alapján.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Mika Sándor dr., „Világtörténelem II. rész.“ Elvégzett tananyag: Európa népének története a népvándorlás kezdetétől Hódító Vilmosig.

A német-római császárság túlnyomósága; az egyház túlhatalma a keresztes hadjáratok korában; a hűbér-uralom hanyatlása; Európa műveltségi állapota a középkorban. Ujkor: a felfedezésektől a westfali békéig.

Természetrájk. Heti 3 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Paszlavszky József „Az állattan kézikönyve“. Tananyag: Az állatok s növények közötti különbség. Az állatok szervei s szervrendszerei. Rendszertan. Az állatok rendszeres leírása. Az állatok földrajzi elterjedését szabályozó tényezők.

Chemia. Heti 3 órában tanította Wallner Ignác dr. Tankönyv: Reichenhaller Kálmán: Anorganikus chemia és mineralogia II. r. Elvégzett tananyag: Nem fémes elemek és vegyületeik. Fémek és vegyületeik. Ötvények. Lángreakciók. Spectrum-analízis. Fémes oxidok és fémes hidroxidok. Fémes szulfidok és fémes arzén- és antimon-vegyületek. Sók. Szenek. Az ásványok megváltozása a természetben. Analízis. A föld anyaga és keletkezésének vázlata. A föld felületének megváltozása s változásait előidéző tényezők. A föld kora. Vezér kövületek és jelentőségük.

Matematika. Heti 4 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Wagner Alajos „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra: A hatványozás és a gyökvonás általánosítása (negatív és törtkitevők.) A logaritmikusok és azok alkalmazása. Arithmetikai és véges geometriai haladvány. b) Geometria: Körtan és körmérés. Goniometria és trigonometria.

Ábrázoló geometria. Heti 3 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Klug Lipót dr. „Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: A pont, az egyenes és a sík idomok ábrázolása két képsíkon. A térelemek (pont, egyenes, sík) ábrázolása és viszonylagos helyzeteikre vonatkozó feladatok. Két egyenes. Két sík. Síkok metszése. Síkok hajlásszögei. A térelemek és síkidomok árnyéka. Szimmetriasík. Coincendencia-sík. Affinitás. A tengelyre merőleges harmadik képsík. A kör projectiója és árnyéka. Elméleti és gyakorlati feladatok.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Építőelemek s részletek, bútor-félék, majd szerszámok, háziszerek, játéktárgyak, edények, fegyverek s másnemű ipari tárgyaknak természetéről való rajzolása, egy-két

színben való festése. Vázoló gyakorlatok. Az ó-keresztény, bizánci, román és csücsíves művészetek rövid ismertetése, képes mutatványok kíséretében.

Tornázás. Lásd az V. osztálynál.

VII. osztály.

Osztályfőnök: *Faragó Antal.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította a VII. és VIII. osztályban Koller Mátyás. Tankönyv: Demény Dezső; Egyháztörténelem.

Ag. h. ev. hittan. Heti 1 órában tanította a VII. és VIII. osztályban Menyhárd Frigyes. Tankönyv: Bancesó Antal: Hit- és erkölcstan. Elvégzett tananyag: Keresztyén erkölcstan. Alapvető rész. Erkölcs és vallás. Természeti és erkölcsi világ. Lelkiismeret. Legfőbb jó. Kifejtő rész. Keresztyén erények. Vallásos élet. A testi és a lelki élet fejlesztéséről. Társadalmi kötelességek. A keresztyén szeretet megnyilvánulása a családban, az iskolában, az államban és az egyházban.

Izraelita hittan. Heti 1 órában tanította a VII. és VIII. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Fényes: Szilárd Szövetség és Héber Imakönyv. Elvégzett tananyag: A zsidók vallásos és erkölcsi tanai; az imakönyvből az ünnepi istentisztelet.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Beöthy Zs: A Magyar Nemzeti Irodalom Történeti ismertetése. Elvégzett tananyag: a) A Magyar Irodalom ismertetése Kisfaludy Károlyig. b) Iskolai olvasmányok: Prizskos: A pogány költészet nyomai. Kézai, Névtelen: A hun és magyar hősmondákból. Halotti Beszéd és Könyörgés. Margit-legendája. Katalin-legendája. Pannonia megvételeéről szóló ének. Jeremiádák. Komédia Balassa Menyhért árulatásáról. Kisebb szemelvények: Tinódi, Görgei, Balassa, Pázmány, Szenei Molnár Albert és Apácai Cseri Jánostól. Rimai. Gróf Koháry, Cserey Mihály, Mikes, Faludi, Bessenyei, Ányos s Dugonicstól. Kazinczy, Berzsenyi, Kis János, Szemere és Vitkovits műveiből. Arany J. Vojtina ars poetikája. Gyulai Pál: Katona József és Bánk bánja. A magyar szépprózai elbeszélés I. k. c) Házi olvasmányok: Bessenyei György: Filozófusa. Csokonay Dorottya Kisfaludy Sándor Regéi. d) Betanulásra: A hit szava (Kazinczy). A magyarokhoz (Berzsenyi).

Német nyelv. Tanította Horvát Rezső heti 2 órában. Tankönyv: Heinrich G. „Német tan- és olvasókönyv“ III. r. Tananyag: Német irodalom történeti képek az irodalomtörténet kezdetétől Lessingig. Olvasmányok: Lessing, „Minna vom Barnhelm“ és „Nathan der Weise“, Goethe, „Hermann und Dorothea“, Schiller, „Die Jungfrau von Orleans“. — Azonkívül irodalomtörténeti szemelvények a tárgyalt írók kapcsán. Költemények: Hans Sachs, „Sankt Peter mit der Geisz“. „Die zwei Königskinder“, népballada.

Francia nyelv. Heti 3 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Hofer Károly „Rendszeres francia nyelvtan“ és Macher Ede, „Francia olvasókönyv“ II. r. Végzett tananyag: 1. Olvasmányok: Corneille „Le Cid“ (szemelvény), Molière, „Les femmes savantes“ (szemelvény), Pascal „Du progrès dans les sciences“, La Bruyère, „Le riche et le pauvre“, Montesquieu, „Deux causes de la perte de Rome“, Voltaire, „Jeannot et Colin“ Racine „Phèdre“ (teljesen), Feuillet, „Le roman d'un jeune homme pauvre“ (teljesen). 2. A tárgyalt írók élete és műveinek francia nyelven való bemutatása. 3. Költemények: „Les animaux malades de la peste“ (Lafontaine), La jeune captive (Chénier), Le soir (Lamartine), Quand nous habitons (Hugo), Le chasseur (Gautier), 4. Összefüggő magyar szövegnek franciára való fordítása. 5. Beszédgyakorlatok.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Mika

Sándor dr. „Világtörténelem III. r. Ujkor“ Elvégzett tananyag: Európa államainak története és műveltségi állapota a westfali békétől a francia forradalomig. A francia forradalom, európai változások e korban. Az első császárság története a bécsi congressusig. A bécsi congressustól a juliusi forradalomig és ettől napjainkig. Politikai földrajz.

Chémia. Heti 2 órában tanította Wallner Ignác dr. Tankönyv: Reichenhaller Kálmán dr.: Organikus chemia. Elvégzett tananyag: Az organikusnak nevezett vegyületek fogalma. Az egyszerűbb összetételű carbonium-vegyek analízise. Alifatikus és ciklikus szénhidrogének és azok egyszerűbb származékai. Szénhidrátok, Glicozidok. Illanó olajok, kámforok, balzsamok, gyanták. Festőanyagok. Aminok, amidok, alkaloidok. Cyánvegyek. Proteinátok. Egés, korhadás, rothadás, erjedés. Növények és állatok táplálkozása.

Természettan. Heti 4 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Kovács Zoltán dr.: Fizika. Elvégzett tananyag: Mechanika; kinematika és dinamika. A testek tulajdonságai a három halmazállapotban. Hangtan; a hang keletkezése, terjedése; a hangszerek. Fénytan; a fény terjedése; tükrök, lencsék és ezek gyakorlati alkalmazása; a fény szétszóródása: interferentiajelenségek, polarisatio, kettős törés; a fény elméletére vonatkozó hypothezisek rövid történeti áttekintésben.

Matematika. Heti 4 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner: „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra: Véges és végtelen geometriai haladvány. Tizedes törtek. Végtelen sorok. Kamatos-kamat- és járadék-számítás; államkölesönök. Elsőfokú határozatlan egyenletek. A másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény maximuma és minimuma. Másodfokú egyenletrendszerek több ismeretlennel. Redukálható egyenletek. Permutatio, combinatio és variatio, valószínűség számítás. A kéttagúak positiv egész hatványai. b) Geometria: Stereometriai alaptételek. Felszín és köbtartalom-mérések. Hasáb és henger; gúla és kúp; a gömb és részei. A gömbháromszögtan cosinus- és sinus-tétele. Egyszerűbb astronomiai feladatok megoldása.

Ábrázoló geometria. Heti 3 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Klug Lipót dr.: „Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: Hajlásszögek. Két sík hajlásszöge. Testszög. Gúla, hasáb, azok síkmetszése és egyenessel való átdöfésük a megfelelő árnyék-szerkesztésekkel. Szabályos testek. Síklapú testek kölesönös áthatása. Geometriai testek és építészeti részletek árnyéka. Síkidomok és testek forgatása. Új képsíkok bevezetése. Transformatio. Konstruktív példák megoldása.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: Természeti tárgyaknak tollal való ábrázolása. Mázas agyagedények, kagylók, kitömött állatok, szövetneműek, csiszolt fém- és üvegtárgyak s ezek csoportjainak teljes színezéssel történt festése. Vázoló gyakorlatok. A renaissance, barok, rokokó idők s a XIX. század művészeti törekvéseinek ismertetése nagy vonásokban, képes mutatványokkal.

Tornázás. Heti 2 órában tanította a VII. és VIII. osztályban Török Mihály. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szer gyakorlatok csapatban. Ugrások. Futás. Játékok.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: *Török Mihály.*

Kath. hittan. Lásd a VII. osztálynál.

Ág. h. ev. hittan. Lásd a VII. osztálynál

Izraelita hittan. Lásd a VII. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Stodolni Gyula dr. Tankönyvek:

Beöthy Zs.: A magyar nemzeti irodalom tört. ismertetése Kisfaludy Károlytól napjainkig. A rendszeres magy. nyelvtan átisméltése, figyelemmel a nyelv történeti fejlődésére. Iskolai olvasmányok a tankönyben levő szemelvényeken kívül: Csongor és Tünde. Kelet népe (bevezetés). Gondolatok (Eötvös). Toldi estéje. Vörösmarty életrajza (Gyulai). A magyar drámai irodalom története (Bayer J., szemelvények). Az ember tragédiája. Házi olvasmányok: Csalódások. Tollagi J. viszontagságai. Zalán futása. Két szomszédvár. Falu jegyzője. Gyulai Pál. Zord idők. Petőfi költeményei. Buda halála és Arany kisebb elb. költeményei. Trónkereső. Csikós. Kegyenc. Új földesúr. Egy magyar nábob. Kárpáthy Zoltán. Kőszívű ember fiai. A jövő század regénye. Költemények: Himnusz. Epilogus. V. László. Szülőföldem.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Heinrich Gusztáv Német tan- és olvasókönyv IV. r. Végzett tananyag: 1) a német irodalom története Lessingtől a legújabb időig. 2) Olvasmányok: Goethe „Iphigenie auf Tauris“ (egészen), Schiller „Wallenstein“ (tribógia teljesen). Grillparzer „Das goldene Vlies“ (teljesen). 3) Költemények: Schiller „Die Glocke“. Goethe „Der Fischer“. Heine „Belsazar“ und „Die Wallfahrt nach Kevlaar“. 4) A verstan elemei a német nyelvben. 5) Beszédgyakorlatok.

Francia nyelv. Heti 4 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer Károly „Rendszeres francia nyelvtan“ és Macher Ede „Francia olvasókönyv“. Elvégzett tananyag: 1) A XVIII. és XIX. század irodalmának kimagasló alakjai olvasmányok alapján. 2) A rendszeres nyelvtan egészen. 3) Olvasmányok: La première éducation d'Emile. Emile doit apprendre un métier (Rousseau). Les Romains et les Francs (Chateaubriand). Le village (Feuillet). Les doigts de fée (Seribe et Legouvé). Költemények: Préceptes aux auteurs (Boileau). L'automne (Lamartine). Les aminaux malades de la peste (La Fontaine). 4) Beszédgyakorlatok.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Mangold L. „Magyarország oknyomozó Története.“ Elvégzett tananyag: Hazánk a praehistorikus időben. A honfoglalás előtti történet. A magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok műveltségi viszonyai. A kereszténység befogadása. A királyság megalapítása. Magyarország története az Árpádok, a vegyes házakból, a Habsburg és a Habsburg-Lotharingiai házból származott királyok alatt, különös tekintettel a műveltségi állapotokra Magyarországnak földrajzi viszonyai.

Természettan. Heti 4 órában tanította Bász Miksa. Tankönyv: Fehér-Szekeres „Kísérleti Természettan“. Elvégzett tananyag: Hőtan. Elektromosság és mágnesség. A kozmográfia elemei. A VII. o. és az itt említett anyag összefoglaló áttekintése.

Matematika. Heti 3 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: A pont, egyenes, kör, parabola, ellipsis és hyperbola analitikai tárgyalása. A matematika rendszeres ismételése.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Klug Lipót dr.: „Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: A kúp és a henger ábrázolása, érintő síkjaik, síkmetszései, egyenes vonallal való átdöfésük, árnyékuk, hálójuk, kölcsönös áthatásaik. A forgásfelületek, nevezetesen a gömb ábrázolása, érintő síkjai, síkmetszése, egyenes vonallal való átdöfése, árnyéka, más testekkel való áthatása. Árnyékszerkesztések, főleg gyakorlati példák.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: Emberi kezeknek, lábaknak, fejeknek előbb lapmintákról, később reliefekről, utóbb teljesen domború mintákról, különböző kezeléssel való rajzolása. Vázoló gyakorlatok. Konturban adott képnek fejből való ábrázolása. Magyar műalkotások ismertetése képes mutatványokkal.

Bölcsezet. Heti 3 órában tanította Stodolni Gyula dr. Tankönyv: Szitnyai Elek „Lélektan és Logika“. Elvégzett tananyag: A lelki életéről általában. A lelki jelenségek főbb csoportjai: érzetek, képzetek, érzelmek, kedélymozgalmak és mozgási tünetények. Képzetösszeköttetések, fogalmak, ítéletek, következtetések. A rendszeres gondolkodás formái.

Tornázás. Lásd a VII. osztálynál.

Rendkívüli tantárgyak.

a) Latin nyelv.

I. évfolyam. Heti 4 órában tanította Bothár Dániel. A jelentkezők száma 14. Évközben kimaradt 5 tanuló. Tankönyv: Pirchala Imre latin nyelvtana a reáliskolák számára. A tankönyv módszeres részében foglalt nyelvtani anyag feldolgozása útján az egész alaktan, tekintettel a legfontosabb syntaktikai momentumokra. Gyakorlati grammatizálás a modern nyelvekben szerzett alak s mondattani ismereteknek minél teljesebb kihasználásával. Megfelelő szókincs-gyűjtés és az olvasmány egy részének emlékelése. Kéthetenként hol házi, hol iskolai írásbeli dolgozat

II. évfolyam. Heti 3 órában tanította Horvát Rezső. A jelentkezők száma 11. Évközben 3 növendék a tanári kar határozata folytán abba hagyta a tanulást. Tankönyv: Pirchala Imre: Latin mondattan tüzetes és rendszeres tárgyalása és a latin prosodia főszabályai. A mondattani szabályok megfigyelésére és betanítására szolgáltak Cicero válogatott darabjai a római történet köréből, továbbá Hannibálnak Corn. Nepostól irt életrajza és Ovidius „Metamorphoseon libri“ és „Fasti“ című művéből kiszemelt olvasmányok. Kéthetenként hol házi, hol iskolai dolgozat. Magyar szöveg latinra fordítása.

III. évfolyam. Heti 3 órában tanította Horvát Rezső. A tanulók száma 9. Olvasmányul szolgált Sallustiusnak „de coniuratione Catilinae“ c. műve válogatott fejezetekben. (Bartal-Malmosi kiad.) Alkalmilag a szöveg kapcsán az államrégiségek. A költők közül Vergilius volt a fejtegetés tárgya: Aeneis I. és II. énekszemelvényekben Kapcsolatosan a vallásrégiségek. Cicero „Pro S. Roscio“ 1—18 cap. A tárgyalt írók és műveiknek ismertetése. Havonként hol házi, hol iskolai dolgozat.

IV. évfolyam. Heti 3 órában tanította Bothár Dániel. A jelentkezők száma 8. Évközben kimaradt 1 tanuló. Prózaolvasmányul szolgált Cicero: „In Catilinam I. oratio“ (Köpesdy kiad.) egészen és Tacitus Agricolája (Némethy kiad.) szemelvényekben. Költői olvasmány: Horatius (Wirth kiad.) Behatóbb fejtegetéssel: Epist. II. 3. (Ad Pisones) 1—332. Sat. I. 1. Epod. 2. Carm. I. 1., 2., 4., 7., 14. II. 3, 10. III. 3. Horatius főbb lyrai metrumai. Irodalomtörténeti és régiségtani ismeretek kiegészítése és összefoglalása. Kéthetenként írásbeli dolgozat, melynek egy része latinból magyarra való fordításból állott.

b) Egészségtan.

Heti 2 órában tanította a VII. osztályban Leszner Rudolf dr. Tankönyv: Egészségtan Fodor József dr. egyetemi tanártól. Elvégzett tananyag: Bevezetés. Emésztőszervek. Tápszerek és táplálkozás. Lakás. Légzés és szellőztetés. Vérkeringés. Munka és foglalkozás. Testápolás a bőr élettanával. Fertőző betegségek. Az állatokról az emberre ragadó betegségek. Életmentés.

c) Ének.

Az I—VIII. osztályban összesen heti 6 órában tanította Vendl Aladár. Elvégzett tananyag: Elméleti rész: Az éneklés általános szabályai. Vonal-

rendszer. Kulcsok. Hangjegyek és értékük. Emelő-, leszállító- és feloldójelek. Ütemnemek. Szünetjegyek. Nyugvópont. Egybekötő ív. A hangjegy után álló pont értéke. Hangsorok. Hangközök. Dynamikai jelek.

Az elméleti részből az I. osztályban csak a legszükségesebbet tanítottuk; az anyagot a következő osztályokban fokozatosan bővítettük.

d) Gyorsírás.

Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Forrai Soma: A magyar gyorsírás tankönyve Gabelsberg-Markovich rendszere szerint, I. és II. kötet.

a) Kezdők tanfolyama: Elvégzett tananyag: A magán- és mássalhangzók begyakorlása A mássalhangzók kettőzése. Rövidítések ragokra és képzőkre. Számnévi rövidítések. Idegen szók és tulajdonnevek. Szójelek.

b) Haladók tanfolyama. Elvégzett tananyag: Szabad egyszerűsítések. Szabad- és rendhagyó rövidítések. Szóösszehúzások.

A kezdők tanfolyamában résztvettek: Bársony Kálmán, Bleich Jenő, Boninsegna Ernő, Deutsch Jakab, Horvát József, Krausz Ferenc, Mayer Fülöp, Mechle József, Meller Andor, Mühl Nándor, Ritter Lajos, Schlesinger Gusztáv III. oszt., Ádám Géza, Hajek Zoltán, Hammer Ferenc, Huszár Gyula, Vendl Károly IV. oszt., Berghold Kálmán, Petrik Ottó V. osztályú tanulók. Összesen: 19.

A haladók tanfolyamában résztvettek: Varga Ferenc IV. oszt., Fennesz József, Kirschbaum Dávid V. oszt., Biringer Endre, Brückner Jenő, Deutsch Győző, Füredi Oszkár, Horváth Béla, Tschurl Ernő VI. osztályú tanulók. Összesen: 9.

VI.

Írásbeli dolgozatok.

V. osztály.

Magyar nyelv. 1) A nagy szünidő (iskolai). 2) Arany: „Toldi estéje“ egybevetve „Toldi“-val. 3) Az inventió különös alakjaira leírandó valamely város vidékével együtt. 4) Levél (iskolai). 5) Jellemzés a tanultak alapján, egy a magyar történetből vett nagy férfiú. 6) A tél örömei (iskolai). 7) Az erdő haszna. 8) Az iskola iránt való tisztelet. 9) Kossuth L. beszédének taglalása.

Német nyelv. 1) Attila (Übersetzung). 2) Goethe: „Das heilige Abendmahl“ (Übersetzung). 3) Der Brotgelehrte, nach Schiller. 4) Tobias Witt. 5) Dialog. 6) Körner ans einen Vater. 7) Eine Wildschützengeschichte. 8) Seidl: „Das Kirchlein am Berge“. 9) Die Beweisführung des Demosthenes in seiner ersten olynthischen Rede.

Francia nyelv. La soeur fidèle, emploi du participe présent, mondatok rövidítése, l'infinifiv comme complément direct et indirect, le loup et le chien, les lunettes, présence d'esprit, le calife Hussein, Socrate et sa femme, le tailleur de Samarcande, matelot et philosophe, le chêne et le roseau, songe merveilleux, raillerie punie, il faut savoir s'aider, Alexandre le Grand fordítások magyarból.

VI. osztály.

Magy. nyelv: 1) Miért a legtökéletesebb művészet a költészet? (isk) 2) Mit tett Széchenyi Magyarország művelődése érdekében? (házi). 3) A magyar nép főbb jellemvonásai Petőfi költészetében (házi). 4) Lelkiismeretünk leg-

igazságosabb bíránk (Arany János „V. László“. „A walesi bárdok“. „Tetemre hívás“ és „Ágnes asszony“ c. balladái alapján) (házi). 5) Vörösmarty „Két szomszédvár“-ának rövid tartalma, alapeszméjének föltüntetésével (házi). 6) Epikai hagyományok (isk.) 7) Coriolanus tragikuma (isk.). 8) Antigone tartalma, tragikumának föltüntetésével (házi). 9) Régi vármegyei visszaélések. (Eötvös J. b. „A falu jegyzője“ alapján) (házi).

Német nyelv. 1) Fordítás magyarból németre. 2) Wie Siegfried erschlagen ward. 3) Fordítás magyarból németre. 4) Die Geschichte von den drei Ringen. 5) Fordítás magyarból németre. 6) Das Volkslied. 7) Fordítás magyarból németre. 8) Fordítás magyarból németre. Rudenz' Bekehrung.

Francia nyelv. 1) Diverses pensées. 2) Les trois voyageurs. 3) Un coupeur de bourse. 4) Modération dans la grandeur. 5) Jeanne d'Arc. 6) Attachez mon cheval à une hieble. 7) Mort de Turenne. 8) La Fontaine. 9) Vic de Madame de Sévigné. 10) Bndapest. 11) Une lettre de Cristophe de Colomb. 12) Mort de Louis XVI. 13) Le sujet de „L'Abbé de l'Épée“. 14) Les petits Savoyards. 15) Les caractères de „L'Abbé de l'Épée“. 16) Les environs de Budapest. 17) Molière.

VII. osztály.

Magyar nyelv. 1) Valamely vidék költői leírása. 2) A protestantismus befolyása a XVI. sz. irodalmára. 3) Balassi lírája. 4) A Zrinyiász főhőseinek jelleme. 5) Miért korszakaltató Pázmány fellépése? 6) A történelem és irod. történet tanulásának fontossága. 7) A nemzeti szellem hanyatlásának okai a XVIII. században. 8) A XVIII. század irodalmi iskolái. 9) Egy szabadon választott műnek esztetikai méltatása.

Német nyelv. 1) Zur Entstehung des Lustspieles „Minna von Barnhelm“ (fordítás). 2) Inhalt des I. Actes der Minna von Barnhelm. 3) Fordítás magyarból. 4) Dorothea, ein Charakterbild. 5) Weihnachtsstimmung. 6) Fordítás magyarból. 7) Das Wunderbare in der „Jungfrau von Orleans. 8) Egy kirándulás leírása. a Sankt Peter mit der Geis (tartalom). Der wahre Glaube (nach Lessings Nathan).

Francia nyelv 1—2) Chanson de Roland. 3) Lafontaine. 4) Les précieuses. 5. Apprendre c'est se souvenir. 6. Mort de Socrate. 7. Pandore. 8) Frédéric le Grand. 9) L'homme au masque de fer. Fordítások magyarból németre.

VIII. osztály.

Magyar nyelv. 1) Bánk bán jellemvonásai és tragikuma. 2) Ábrándozás az élet megrontója, mely kancsalúl, festett egekbe néz (elmélkedés). 3) A szülői szeretet Petőfi költészetében. 4) B. Eötvös J. „Magyarország 1514-ben“ c. művének a tört. regény szempontjából való fejtegetése. 5) A szél. 6) Arany Buda halála c. époszának az éposz szerkezete szempontjából való tárgyalása. 7) Mennyiben tipusa az egykorú nemességnek Jókai „Egy magyar nábob“ c. regényének Jancsi bácsija? 8) Éva szerepe Madách „Ember tragédiájában.“

Német nyelv. 1) Tantalus und sein Geschlecht. 2) Die Lösung des Konfliktes in der Iphigenie des Euripides und Goethes. 3) Der Hipnotismus (fordítás). 4) Der „Fischer“ tartalma és alapeszméja. 5) Das Tragische in Wallensteins Charakter. 6) Die Wallfahrt nach Kevlaar tartalma. 7) Nikolaus Zrinyi (fordítás). 8) Jason, ein Charakterbild.

Francia nyelv. 1) Les trois grands principes de Rousseau. 2) Le siècle de Louis XIV. 3) Ugyanaz (folyt). 4) Ajax et Ulysse se disputent les armes d'Achille. 5. Mort de Richelieu. 6) Les précieuses. 7) Une lettre d'Apponyi sur Etienne de Széchenyi. 8) Scribe.

VII.

A könyvtárak gyarapodása.

A) Tanári könyvtár.

1905. január hó 1-től — 1905. december hó 31-ig.

a) Vétel útján.

A-szak. Grimm: Deutsches Wörterbuch X. B. II. Abt. 1, 15. L. XII. B. 7. L. XIII. B. 4. L. Zsolnai: Magyar oklevélszótár. 12. f.

Ba-szak. Eberhards A. J.: Synonymisches Handwörterbuch der deutschen Sprache. Grunows: Grammatisches Nachschlagebuch.

Bb-szak. Piper P. Dr.: Wolfr. v. Eschenbach I. II. T. 1—2. Abt. III. T. Piper P. Dr.: Kudrun. Piper P. Dr.: Die Nibelungen. I—II. Henrici Em.: Das d. Heldenbuch. Pfaff Fr. Dr.: Der Minnesang des 12. bis 14. Jahrhunderts. 1. 2.

C-szak. Heinrich G.: Egyetemes irodalomtörténet II. k. Kertész Manó: Analogia a mondatszerkesztésben. Gácsér J.: Telegdy Miklós nyelve. Szinnyei: Magyar írók X. 7—10, XI. 1—3. Oláh Gábor: A debreceni nyelvjárás. Nádai Pál: A magyar népetimologia. Jósika M.: Összes műveiből: Eszter. A rom titka.

E-szak. Rückblick auf die jüngste Entwicklungsperiode Ungarns. Szendrei J.: A magyar viselet történeti fejlődése. Pichler Fr.: Quellen und Forschungen z. alten Geschichte und Geografie. 3. 4. H. II. III. T. Pichler Fr.: Austria Romana. I. T.

F-szak. Hilbert D. Dr.: Grundlagen der Geometrie. Müller H. Kutnewsky M.: Sammlung v. Aufgaben aus der Arithmetik, Trigonometria und Stereometrie I. II. T. Ergebnisse I. II. Wallentin Fr. Dr.: Maturitätsfragen aus der Mathematik.

G-szak. Schmid B. Dr.: Lehrbuch der Mineralogie und Geologie I. II. T. Engler: Pflanzenfamilien 221—223. Ostwald: Klassiker Nr. 18. Ludwig C.: Abhandlungen über den Speichel. Kalecsinszky S.: A magyar korona országainak megvizsgált agyagai. Staub M. Dr.: A cinnamomum-nem története. Spuler: Die Schmetterlinge 31. 32. Ormándy M. Dr.: Növények etimológiája. Hann J. Dr.: Lehrbuch der Meteorologie. Szutórisz Fr.: A növényvilág és az ember. Leneček: Illustr. gewerbliche Materialienkunde.

H-szak. Ziegler J. H.: Die wahre Ursache der hellen Lichtstrahlung des Radiums. Weinhold: Physikalische Demonstrationen. I—III. Ostwald Klassiker. A. Wangerin: Über die Anziehung homogener Ellipsoide. Bravais A.: Abhandlungen über die symmetr. Polyeder. Huyghens: Abhandlung über das Licht. Blondlots N-Strahlen. Mayer Hans: Die neueren Strahlungen.

J-szak. Muspratt's Chemie VIII. B. 21—28 L. X. B. 3—4 L. Dammer O. Dr.: Handbuch der anorganischen Chemie. II. B. II. T. Fehling: Neues Handwörterbuch der Chemie. VII. B. 16 L. VIII. B. 1. 2. L. Saussure: Chemische Untersuchungen über die Vegetation. 2. H. Hoffmann Dr.: Die radioactiven Stoffe. Jüptner: Lehrbuch der physik. Chemie II. T. 2 H. Novicki R.: Flüssige Luft. Ilosvay Lajos dr.: Bevezetés a szerves chemiába. Werner A. Dr.: Neuere Anschauungen auf dem Gebiete der anorg. Chemie. Bräuer Paul Dr.: Lehrbuch der anorg. Chemie.

Ka-szak. Lehrproben und Lehrgänge 1905. Akadémiai Értesítő XVI. M. T. A. Almanach 1905. Zeitschrift für das Realschulwesen XXX. Magyar Paedagogia XIV. Magyar Iparművészet VIII. M. K. O. külkereskedelmi forgalmának havi ered-

ményei 1905. Statisztikai havi közlemények IX. Statisztikai közlemények. Új sorozat 7. 9. 13. 14. k. Művészet IV. Tuberkulózis III. Tanáregyesületi közlöny XXXIX. Gyakorlati paedagogia II. Hivatalos közlöny XIV.

Kb-szak. Zeitschrift für deutsche Philologie XXXVII. Magyar nyelvőr XXXIV. Budapesti szemle 121—124. Egyetemes philologiai közlöny XXXIX. Magyar nyelv I. Irodalomtörténeti közlemények XV. Nyelvtudományi közlemények XXXV.

Kc-szak. Századok XXXIX. Értekezések a tört. tudományok köréből XIX. Ethnografia XVI. Sybel: Historische Zeitschrift 59—60. Történelmi Tár VI. Archeologiai értesítő XXV. Magyar könyvszemle XIII. Történeti életrajzok XXI. Petermann: Mitteilungen 51 B.

Kd-szak. Zeitschrift für analyt. Chemie 44. J. M. kir. földtani intézet évi jelentése 1903. Magyar chemiai folyóirat XI. Természettudományi közlöny. XXXVII. Pótfüzetek 77—79. Annalen 1905. 16—17 B. Beiblätter 1905. Földtani közlöny XXXV. Földtani intézet évkönyve XIV. 3., 4. Zeitschrift für d. physik. u. chem. Unterricht. XVIII. Állattani közlemények IV. Rovartani lapok. Matematikai és fizikai lapok XIV. Növénytan közlemények 1905. Zeitschrift für math. u. naturwiss. Unterricht XXXVI. Matematikai és természettudományi értesítő XXIII. Természet VIII.

L-szak. Schönbach E. A: Ueber Lesen und Bildung. Pirchala Imre: A magyarországi középiskolák rendje I. II. Wagner János: A természetrajz tanításának módja és eszközei: Patzak J.: Schule und Schülerkraft. Máday Izidor: Adatok az alkoholizmus kérdésének ismertetéséhez. Burgerstein Leo Dr.: Gesundheitsregeln für Schüler und Schülerinnen. Bange G. Dr.: Alkoholvergiftung und Degeneration. Alkoholellesenes iratok. Juliusberger Otto Dr.: Zur Alkoholfrage. Gegen den Alkohol. Kugler J.: Bericht über den achten international. Congress gegen den Alkohol. Steger und Daum: Was die Jugend vom Alkohol wissen soll. Passowitz Max Dr.: Der Arzt und der Alkohol. Schneller István: Paedagogiai dolgozatok I., II. Bertillon Jaques Dr.: L'Alcolisme. Sallwürk E. Dr.: Die didaktischen Normalformen.

Mb-szak. Süpfle Karl Fr.: Aufgaben zur latein. Stilübungen. Némethy Géza. A római elegia.

Mc-szak. Tiszti cím- és névtár 1906.

O-szak. Rohn-Papperitz: Lehrbuch der darstellenden Geometrie. I. Gubatz: 301 Aufgaben aus der darst. Geometrie.

P-szak. Lehmann Alfréd: Babona és varázslat a legrégibb időkből a jelen korig. I., II. Geissler Dr.: Die Grundsätze und das Wesen des Unendlichen in der Mathematik und Philosophie. Franke Dr.: Christentum und Darwinismus in ihrer Versöhnung. Wundt W.: System der Philosophie. Vorlesungen über die Menschen- und Tierseele. A magyar filozófiai társaság közleményei XV. Kidd Benjamin: Társadalmi evolúció. Payot Gyula: Az akarat nevelése.

Q-szak. Chateaubriand: Leseure. Lafenestre: La Fontaine. Rousse: Mirabeau. Sorel: Madame De Staël. Caro E.: George Sand. Boissier: Madame De Sévigné. Mabilleau: Victor Hugo. Hallays: Beaumarchais. Gérecz Károly: Pótlék minden francia nyelvtanhoz.

S-szak. Lotz Károly: Falfestményei. Der schöne Mensen I—III. Hollós és Pfeifer: A technika vívmányai.

b) *Ajándék útján.*

György Aladár: A föld és népei. Zichy Jenő gr. III. ázsiai utazása III.—VI. k. Brehm: Az állatok világa VIII. Herkules XXII. Déry Gyula: A magyar University Extension 1903/4. Márton S. dr., Zilahi dr.: Egészség-naptár 1905. Magyarország közoktatásügye 1903-ban. Fialowsky Béla dr.: Törvényszéki orvosi esetek.

Csobánkai Privár Ignác: A vakok ügyének fejlődése és mostani állása Magyarországon.

Jelentés a „Szeretet“ országos egyesület 1904. évi működéséről.

Kiss E. János: Emlékkönyv a budapesti IV. ker. székesfővárosi reáliskola félszázados fennállásának évfordulójára 1905.

Kugler A.: Vezető Sopron vármegye és Sopron sz. kir. város egyesített múzeumában. Perényi J. dr.: Az Oberon nyelvezete. Széchy Mária. Fibig J.: Handbuch der Mineralogie. Reusz Fr.: Lehrbuch der Mineralogie I.—VIII. Girardin: Leçons de Chimie elementaire I., II. Regnault-Strecker: Kurzes Lehrbuch der Chemie I., II. Meissner: Neues System der Chemie I—III.

Rajz II. Tornaügy XXI, XXII.

Dénes K.: Jelentés az Arany János-társaság 1903/4. évi működéséről. Székely Dávid: Magyar írók álnevei a múltban és jelenben. Szilvásy Márton dr. és Müller József dr.: Szavazási lajstrom 1905. jan. 26. és április 4. országgyűlési képviselőválasztásról.

Álladék 1905. december 31-én 6648 darab 43,634.72 korona értékben.

Stodolni Gyula dr.,
a tanári könyvtár őre.

B) Ifjúsági könyvtár.

1. I. osztályú ifjúsági könyvtár.

Vétel utján: Béla király névtelen jegyzője 5 K. A bécsi képes krónika 5 K. Kézai S. krónika. 5 K. Petőfi: Utirajzok 5 K. Petőfi: János vitéz, a helyiség kalapácsa 5 K. Petőfi: Táj- és életképek 5 K. Hasznos mulattató 1905/6. évf. Ifjúsági könyvtárjegyzék.

Álladék 1905. december 31-én 239 drb. 418.88 korona értékben.

Strauch Jenő,
az I. oszt. ifj. könyvtár őre.

2. II. osztályú ifjúsági könyvtár.

Vétel utján: Arany J.: Válogatott kisebb költeményei 20 K. Arany J.: Az első lopás 5 K. Arany J.: Katalin, Keveháza 5 K. Arany J.: Toldi estéje 5 K. Fáy A.: Válogatott meséi 5 K. Heltai G.: Válogatott meséi 5 K. Petőfi: Családi versei 5 K. Petőfi: Harc és szabadság 5 K. Petőfi: Barátság és szerelem 5 K. Petőfi: Románcok 5 K. Petőfi: Kisebb elbeszélő költeményei 5 K. Petőfi: Vegyes költeményei 5 K. Magyar meseírók, szemelvények 5 K. Hasznos mulattató 1905/6. évf. Ifjúsági könyvtárjegyzék.

Álladék 1905. december 31-én 319 drb 4912.04 korona értékben.

Agh Lajos dr.
a II. oszt. ifj. könyvtár őre.

3. III. osztályú ifjúsági könyvtár.

Vétel utján: Kisfaludy K.: Víg elbeszélései 10 K. Kisfaludy S.: Válogatott regéi 10 K. Gvadányi J. gr.: A peleskei nótárius 10 K. Jókai M.: Népvilág 5 K. Szemelvények Jókai M. műveiből 5 K. Tanulók Lapja XIII. évf. Ifjúsági könyvtárjegyzék.

Álladék 1905. december 31-én 274 drb 557.30 korona értékben.

Müller József dr.
a III. oszt. ifj. könyvtár őre

4. IV. osztályú ifjúsági könyvtár.

Vétel útján: Berzsenyi D.: Válogatott versei: 5 K. Kölcsey F.: Válogatott versei. 5 K.

Ajándék útján: Murai Károly: A mama. 1 K.

Álladék 1905. december 31-én 307 drb 688·92 korona értékben.

Müller József dr.,

a IV. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

5. V—VIII. osztályú ifjúsági könyvtár.

Vétel útján: Szinnyei J.: Magyar írók élete és munkái. 7 f. Heinrich G.: Egyetemes irodalomtörténet. II k., Arany J. Társaság könyvei: Szépirodalmi közlemények I. k., Tennyson-Jánosi: Arden Enoch, 1 k., Tennyson-Szász: Királyidyllek, 1 k., Tennyson-Csukássi: Költői beszédek, 1 k., Berczik Árpád: A svihákok, 1 k., Berczik Á.: Himfy dalai, 1 k., Fiók Károly: Szohráb, 1 k., Heine emlékiratai: Valóság és költészet, 1 k., Aristoteles poétikája, fordította Geréb József dr., 1 k., Ráth György: Az iparművészet könyve, II k., Eötvös Károly: Összes munkái, VII—XII. 6 k., Vaday József: Rákóczi és a kurucvilág, 1 k., Lorimer George H.: Egy dollárkirály levelei fiához, 1 k., Merrimann Charles E.: A dollárkirályi levelei papájához, 1 k., Marczali H.: Nagy képes világtörténet VI, XII., 2 k., Gróf Széchenyi István Emlékkönyv, 2 k., Récey Ede: Erzsébet királyné hazai turista útjai, 1 k., Brehm: Az állatok világa VII., VIII., 2 k., Rácz László: Mathem. gyakorlókönyv, II. r., Boér--Führer: Erdőben — tisztáson 1 k., Országos Alkoholelleses Egyesület iratai, 1 k., Max Vogtherr dr.: Die Chemie, 1 k., Gerecz Károly: Pótlék minden francia nyelvtanhoz, 1 k., Urania VI., Vasárnapi Ujság 52 évf., Középiskolai Mathem. Lapok XII., XIII. évf. 2 k., Cserép József dr.: Szemelvények P. Ovidius Naso műveiből, 6 k., Cicero: Pro Roscio Am., 8 k., Doboz. Az ifj. könyvtár használatának szabályai.

Ajándék útján: Vutkovich S.: Petőfi Sándor életrajza, 1 k., Perényi József dr.: Endrődy János életrajza, 1 k., Perényi József dr.: Mephisto és Lucifer, 1 k., Taine H.: Az eszmény a művészetben, 1 k., Kacziány Géza dr.: Petőfi, 1 k., Maeterlinck: Monna Vanna, 1 k., Szikra: Csak egy bokor muskátli, 1 k., Rákosi Viktor: Apró elbeszélések, 1 k., Bársony István: Magányos órák, 1 k., Békefi Antal: Az életből, 1 k., Endrődi Sándor: Tarlóvirágok, 1 k., Alarcon Péter: Különös történetek, 1 k., Petőfi Sándor: A hóhér kötele, 1 k., Keményfy K. Dániel: Vaszary Kolos, 1 k., Riedl Frigyes: Magyarok Rómában, 1 k., Toldy László dr.: Árpád, 1 k., Felsmann József: A német rhythmika alapvonalai, 1 k., Perényi József dr.: Magyar irodalomtörténeti repetitorium, 1 k., Állatvédelem 9 f., Gyermekvédelmi Lap, 7 f., Vörösmarty: Két szomszédvár, 1 k., Madách: Az ember tragédiája, 1 k., Gyöngyösi J.: Ének Thököly J. és Zrínyi J. házasságáról, 1 k., Katona: Bánk bán, 1 k., Morvay Győző: Válogatott magyar népballadák, 1 k.

Álladék 1905. december 31-én 3412 drb 10,132·58 korona értékben.

Faragó Andor,

az V—VIII. oszt. ifj. könyvtár őre.

VIII.

Szertárak gyarapodása az 1905. évben.**A) Természettani szertár.**

Vétel útján: Szívókút. Nyomókút. Tűzifecskendő. Méregszívó. Szórólenese állványon. Dilatometer. Légtermometer Kiss szerint. Leslie-féle diff.-termometer. Fagyasztó-termometer. Súlytermometer. Coulomb-mérleg. Geissler-csővek. Volta-elem. Volta-oszlop. Magnes-vasérc. Kompász.

Álladék 1905. december 31-én 597 drb 16036.62 korona értékben.

Bász Miksa,
szertárőr.

B) Vegytani szertár.

Álladék 1905. december 31-én, 1481 drb 8365.42 korona értékben.

Gábor Áron,
szertárőr.

C) Ásvány- és közettani szertár.

Álladék 1905. december 31-én 986 drb 996.72 korona értékben.

Gábor Áron,
szertárőr.

D) Növény- és állattani szertár.

Vétel útján: Kérődző gyomra. Rana esculenta fejlődése. Stereoskop 108 fényképpel. 4 ajtós szekrény.

Ajándék útján: Heteropora abrotanoides. Belemmites.

Álladék 1905. december 31-én 5658 drb 6594.38 korona értékben.

Gábor Áron,
szertárőr.

E) Földrajzi szertár.

Vétel útján: Kogutowicz: Magyarország fali térképe.

Ajándék útján: Kogutowicz: Skandináv-félsziget. A tanári könyvtárba tétetett: Schlachten-Atlasz 9 K.

Álladék 1905. december 31-én 1003 drb 1898.88 korona értékben.

Bella Lajos,
szertárőr.

F) Geometriai szertár.

Vétel útján: Geometriai test fából. Üvegszekrény. Rajztábla-szekrény. Helyiségváltoztatás miatt a butorzat apadt 80 drb-al.

Álladék 1905. december 31-én 303 drb 3115.80 korona értékben.

Faragó József,
szertárőr.

G) Szabadkézi rajzszerár.

Vétel útján: Geometriaí testek fából. Színes gyümölcs-utánzataí.
 Egy nagy asztal az igazgatói irodába tétetett.
 Álladék 1905. december 31-én 2552 drb 4478·32 korona értékben.

Seemann Kálmán,
 szerárőr.

H) Régiség- és éremtár.

Vétel útján: Novaraí emlékérem. Árpádkori ezüstpénz. Bracteata. Milleniumi korona. Lichtensteini korona.
Ajándék útján: Soproni iparkiallításí érem 1904.
 Álladék 1905. december 31-én 1801 drb 957·19 korona értékben.

Bella Lajos,
 szerárőr.

J) Történelmi szerár.

Alladék 1905. december 31-én 39 drb 490·50 korona értékben.

Bella Lajos,
 szerárőr.

K) Tornaszertár.

Vétel útján: Turul labdajáték. Dob rézből. Meidinger kályha.
 Álladék 1905. december 31-én 615 drb 3784·83 korona értékben.

Török Mihály,
 szerárőr.

L) Ének- és zeneszertár.

Álladék 1905. december 31-én 57 drb 387·68 korona értékben.

Vendl Aladár,
 szerárőr.

IX.

Jótekonycélú alapok.

A) A soproni m. kir. állami főreáliskola „Segélyegyesület”-ének 32-ik évi jelentése.

1. Az 1905/6-ik tanévben a „Segélyegyesület” és „Betegszoba”-alap ügyeinek elintézése érdekében két választmányi és egy közgyűlés tartatott, mely alkalommal az Elnök a választmánnyal egyetemben, letárgyalta a folyóügyeket; a pénztárvizsgálók pedig úgy Safe Depositban, mint a „Soproni Takarékpénztárban” elhelyezett tőkéket megvizsgálván, a jegyzőkönyv bizonyossága szerint mindent a legnagyobb rendben találtak.

2. A választmány úgy határozott, hogy az idei tanévben a gyűjtés a Segélyegyesület számára történjék, melynek jövedelméből a következő tanulók nyertek segélyt és pedig 12, 16, 25 és 30 koronás összegben:

		K			K
<i>I. A) osztály.</i>					
Lederer Ferenc	16		Fodor Zsigmond	12	
Tiefenbach Róbert	16		Holzer Lajos	16	
Winkler László	16		Katoch Gyula	12	
			<i>V. osztály.</i>		
<i>I. B) osztály.</i>			Berghold Kálmán	30	
Bleich Emil	16		Hadarits József	16	
Schleicher Antal	16		Krizmanich János	25	
<i>II. osztály.</i>			<i>VI. osztály.</i>		
Blum Albert	12		Freund Pál	16	
Koch Rezső	12		<i>VII. osztály.</i>		
Müller Pál	16		Blum Zsigmond	12	
Sántha Kálmán	16		Eitler Pál	30	
<i>III. osztály.</i>			Hofmann Vilmos	16	
Bleich Jenő	12		Horovitz Adolf	16	
Hochholzer József	16		Müller József	16	
Mandl Mór	12		Schummel Rezső	30	
Mulzer János	30		Fleischacker Gyula	25	
Pintér Ferenc	16		<i>VIII. osztály.</i>		
Schischa Izidor	16		Adler Henrik	16	
Schlesinger Gusztáv	16		Richly Nándor	16	
<i>IV. osztály.</i>			Somogyi Sándor	16	
Barvitzius Nándor	25		Wolf János	30	
Böhm Richárd	16				

3. A Segélyegyesület kölesönkönyvtára évről-évre gyarapszik, amennyiben az idén is 61-70 K összeg fordítottatott e célra; de még így is alig vagyunk képesek szegény tanulóink tankönyvszükségletét kielégíteni. Kérést intézünk tehát a vagyonosabb szülőkhöz ismét, hogy a tanév végén fiaiknak könyveit, melyeket azok már nem használhatnak, a nemes cél érdekében adományozzák a Segélyegyesület könyvtárának.

4. A Soproni Takarékpénztár a Segélyegyesületnek és Betegápoló-szoba-alapnak 25—25 koronát adományozott, mely adományáért a Segélyegyesület közgyűlése hálás köszönetét fejezte ki a Takarékpénztár igazgatóságának.

5. A „Segélyegyesület“ tagjai.

Alapító tagok:

Ö cs. és kir. Apostoli Felsége	Lähne Frigyes [1874]
I Ferencz József [1884]	Lenck Gyula [1890]
Ágfalva községe [1874]	Lenck Samu [1884]
Bauer Antal [1874]	25 Manitus Lajos [1874]
Bauer Mihály [1904]	Mayer Gyula dr. [1874]
5 Bauer Ottó [1904]	Müller Ede [1874]
Berg Gusztáv báró [1899]	Müller Paulin [1874]
Carstanjen Ágost [1874]	Nagyezenki ezukorgyár [1895]
Csöndes Ferenc [1874]	30 Noedl Károly [1874]
Deák Lajos [1875]	Patzenhofer Conrad [1874]
10 Dworzsák János [1874]	Patzenhofer Matild [1887]
Eidlitz Mór [1874]	Virtsologi Rupprecht K. [1888]
Eörsy László [1874]	Salamin Leo [1874]
Eszterházy Miklós dr. herceg [1899]	35 Sándorffy Antal [1899]
Eszterházy Pál herceg [1874]	Schreiner Károly dr. [1897]
15 Festetics György gróf [1874]	Solymossy Károly báró [1875]
Graf Adolf [1885]	Sopronm. Nemesi Pénztára [1896]
Haller József dr. [1899]	Soproni Takarékpénztár [1876]
Hérics-Tóth János dr. [1880]	40 Sugár Sándor [1899]
Jekelfalussy Pál [1889]	Töpler Károly dr. [1874]
20 Kaposvári Takarékpénztár [1876]	Zalka János dr. püspök [1876]
Kuncz Adolf dr. [1899]	

Tiszteletbeli tagok:

Kárpáti Károly dr.
Salamin Leo †
Ulber Mátyás †

A „Segélyegyesület“ tisztviselői (1905—908.):

Elnök: Wallner Ignác dr.
Másodelnök: Spiesz Antal
Pénztáros: Faragó József
Jegyző: Ágh Lajos dr.

Választmányi tagok:

Beer Ede
Dobrovits Sándor
Horvát Rezső
Kugel József dr.
Ritter Vilmos
Rösch Frigyes
Schwarz Károly
Seltenhofer Frigyes
Willingstorffer Jenő
Winkler Adolf dr.

A tanári kar képviselői 1905—1906-ban:

Seemann Kálmán
Török Mihály
Vendl Aladár

Számvizsgáló 1905—906-ra

Beer Ede
Rösch Frigyes
Schwarz Károly

Rendes tagok.

(Évi 4 korona díjjal.)

Helybeliek.

Balkay Adolf, Beer Ede, Bekk Gusztáv dr. (10 K), Breuer Mór dr., Császárs Imre, Démy Lajos dr., Friedrich Lajos, Haubner Rezső dr., Izraelita Hitközség (6 K), Jány Ferenc, özv. Jekelfalussy Sándorné Kláber Mór cég, Klein Sándor, Kluge Lajos, Kugel József dr., özv. Kugler Henrikné, Kund Frigyes, Lenk Lajosné, Lipthay Emil (5 K), Máhr Árpád, ifj. Mechle József, Ofner János, Okrutzky Miksa ezredes, Ottopál Alajos (5 K), Petz Sándor, özv. Pfeiffer Félixné Mária, özv. Regenhart Mária, Ritter Vilmos, Szauer László (10 K), Schármár János (6 K), Schleiffer Gusztáv, Schneider Márton (6 K), Schreiner Károly dr., Schwarz Károly, Seltenhofer Frigyes (5 K), Soproni Takaré- és Kölcsönegylet (10 K), Spiesz Antal, Stark Lajos, ifj. Steiner György, Steiner Ignác, Steiner Lipót, Stráner Gyula dr. (6 K), Töpler Kálmán dr., Varga Ferenc, Wallner Ignác dr., Willingstorfer L. Jenő, Winkler Adolf dr. *Összesen 223 korona.*

Vidékiek:

Babits Frigyes (10 K), Lajtaufalu, Babits Alajos (10 K), Lajtaufalu, Fischer Dezső, Táplánfa. *Összesen 24 korona.*

Azonfelül:

A „Soproni Takarékpénztár“ 25 korona. *Összesen 25 korona.*

A „Segélyegyesület“ gyűjtésének eredménye 1905/6-ban.**I. A) osztály.**

Braun Miksa, Sopron K 3·80, özv. Deutsch Samuné, Sopron 1—, Fasching Henrik, Sopron 1—, Hernfeld Vilmos, Sopron 4—, Herzfeld Fülöp, Csorna 4—, Horn János, Brennborg 7—, Knap Tamás, Sopron 1—, Kohn Ferenc, Sopron 16·30, Kohn Henrik, Sopron Kolostor-u. 6·80, Kohn Henrik, Sopron Bécsi-u. 2·90, Kraul Lajos, Sopron 11—, Marton István, Lázárföld 1—, Mayer Károly, Sopron 1—, Ollinger Károlyné, Sopron 3·70, Reininger Vilmos, Nagymarton 4·60, Reischl Henrik, Sopron 1—, Schlögl János, Sopron 8—, Schrems Paulina, Sopron —·60, Steiner Albert, Sopron 10—, özv. Winkler Zsigmondné, Sopron 5—, Wurmfeld József, Rőjtök 5—, N. N., 1—. *Összesen 99 K 70 fillér.*

I. B) osztály.

Biró Samu, Sopron 1—, özv. Bleich Pálné, Sopron —·40, Feigelstock Miksa, Sopron 2·80, Fink József, Sopron 7—, Frischmann Lipót, Sopron —·50, Gollneritsch András, Brennborg 1—, Hambach Jenő, Sopron 20—, Heitler Manó, Felső-Szakony 1—, Kammerloher József, Sopron 2—, Klein Sándor, Sopron 2—, Lapietz Antal, Sopron 2—, Lukács István, Sopron 8—, Max Samu, Sopron 1—, Ohr István, Sopron 2·20, Pintér János, Sopron 4·80, Pollák Miksa dr., Sopron 2—, Rosenheim Sándor, Sopron 13—, Rupp János, Nagymarton 4—, Schlaffer János, Nyék 1·40, Schleicher Antal, Sopron —·80, Schwarz Ábrahám, Sopron 1·10, Stehle Emil, Félsterfalva 1—, Stráner Gyula dr., Sopron 44—, Szlimák Lajos, Sopron 4—, Trogmayer Károly, Sopron 2—, özv. Ungár Jánosné, Sopron 5—, Weinberger Róza, Sopron 1—, Weisz Sándor, Rohonc 1—. *Összesen 136 K.*

II. osztály.

Aranyos Ferdinand, Sopron 1.—, Baál József, Sopron 2.—, Blum Henrik, Sopron 1·60. Breyer Mór, Sopron 3·20, Csikor Lajos, Lócs 8.—, Deutsch Mór, Nagymarton 1.—, Deutsch Ignác, Sopron 6·20, Dollmayer Henrik, Sopron —·70, Egész Lőrinc, Sopron 2.—, Feigelstock Viktor, Fertőszentmiklós —·60, Gömbös Gyula, Sopron 4.—, Gyura Pál, Sopron 1.—, Hammer Ferdinand, Sopron 1.—, Herzog József, Ottova 1.—, Horváth István, Sopron 4.—, Józsa Menyhért, Sopron 12·62, Kalisch Bernát, Boldogasszony 1·90, Kessler Antal Sopron 2.—, özv. Koch Jenőné, Sopron 2·30, Kohn Ármin, Sopron 2.—, Kopstein Samu, Sopron 6.—, Kováts István dr., Sopron 5.—, Kovalszky Győző, Sopron —·50, Lakatos István, Ujkér 5·50, László Ferenc, Cell-Dömölk —·60, Mangold Mór, Sopron 2·50, Müller Ágnes, Sopron —·60, Pollák Fülöp, Nagymarton 2·50, Pozsgai Antal, Sopron —·60, Rohn Nándor, Sopron 2.—, Róka Rozália, Sopron 1.—, Rosenstingl Antal, Petőháza 2.—, Sántha Ján., Sopron 5·80, Schiller Mór, Süttör 1.—, Steiner Bernát, Sopron 1.—, Stessel Ignác, Sopron 7·60, Stessel Farkas, Léka 13.—, Szabó-Jilek Fer., Sopron 1.—, Szántó Pál, Sopron —·40, Szlimák Lajosné, Sopron 4.—, özv. Weber Imréné, Sopron 1.—, Weisz Gusztáv, Sopron 1.—, Wildzeiss János, Sopron 1.—. Összesen: 123 K 72 f.

III. osztály.

Bársony János, Fertőszentmiklós 5·30, özv. Bleich Pálné, Sopron —·20, Boninsegna Ferenc, Sopron 3 —, Braun Miksa, Sopron —·40, Braun Miksa, Sopron —·30, Deutsch Mór, Nagymarton 1.—, Deutsch Simon, Farád —·40, Fischer Henrik, Sopron 3·30, Grafel József, Sopron —·20, Hochholzer Fer., Bajcsa 1·50, Hofman Antal, Sopron 2.—, Horn Ján., Brennborg 7 — Hünner Rajmond, Sopron 2.—, Kastner Sándor, Sopron 5·20, Kopstein Lipót, Sopron 11·50, Krausz Károly Sopron 1·40, Kovács Lajos, Balf —·20, özv. Mayer Julia, Nagymarton 1·60, Mayrhofer József, Haracsony —·20, Meller Ignác, Sopron 6·80, Mulzer Ján., Sopron 2.—, Mühl Mihály, Nagycenk 4·70, Niemetz Fer., Sopron 1.—, Permayer Ján., Sopron —·60, Pintér Ján., Sopron 1·60, Pollák Lip., Sopron-Iván —·25, özv. Proszky Ernesztin, Sopron 1·30, Ritter Ján., Sopron 1.—, Schlenger Samu, Felső-Eőr 1.—, özv. Schlesinger Franciska, Sopron —·20, özv. Schischa Johanna, Sopron 1·60, Schweiger József. Rétfalu 3.—, Steiner Sándor, Eszterháza 1.—, Szélba Rikárd, Sopron 1.—, Szíjjártó Istv., Sopron 1.—, Tárnok Rezső, Sopron 2.—, Weinberger Rezső, Sopron 1.—, özv. Weltner Adolfné, Keszthely 5.—, Wentzel Ede, Darufalva 2.—, Wiedemann János, Sopron 1.—, Wieder Antal, Felsőzserfalva —·50. Összesen: 87 K 45 f.

IV. osztály.

Ádám Imre, Sopron 1.—, Barwitzius János, Sopron —·30, Böhm Alajos, Sopron —·50, Breuer Lipót, Sopron —·50, Fityma Sándor dr., Sopron 1.—, Gombás János Sopron 40.—, Hajek Károly százados, Sopron 2.—, Hammer Ferenc, Sopron 1.—, Holzer Mór, Szentmárton 1·30, Huszár Gyula, Rohonc 2.—, Katoch Gyula, Sopron —·60, Klein Márton, Sopron —·60, Kohn Samu, Jánosháza 6·40, Kovalszky Győző, Sopron —·50, Lackner Albert, Kismarton 5.—, Láng Béla, Sopron —·50, Lunyák Fer., Sopron 1.—, özv. Menczel Aladárné, Sopron 1·20, Riedl Sándor, Felsőzserfalva 1.—, Scheftsik István, Szolnok 40.—, Schiller W. Samu, Fertőszentmiklós —·50, Schwarcz Ignác, Sopron 1.—, Stessel Simon, Sopron 1.— Straics Karolina, Sopron 2.—, Wöllner Frigy., Molnári 1.— Összesen 72 K 30 f.

V. osztály.

Ágoston Mihály, Sopron — 30, Andreszka Károly, Sopron 1—, Berghold Rezső, Kismarton 4·20, Fennesz József, Nagycenk — 30, Finta József, Sopron — 50, Hadarics József, Sopron — 40, Huber József, Sopron — 40, Kaufmann Samu, Sopron — 50, Kirschbaum Ábrahám, Sopron — 50. Korsunsky Gyuláné, Sopron 1.—, Krizmanich János, Sopron — 20, Kún János, Nagyatád 2—, Lederer Sándor, Sopron 1.—, Lencz Sándor, Sopron 3·70, Petrik Gusztáv, Kismarton 2·40, Pollak Jakab, Mezőberény — 50, Sántha János, Sopron — 40, Seltenhofer Lajos, Sopron 1— Szabó György, Jánosháza 2—. Weisz Endre, Sopron 1—, Zettel József, Sopron 1—. *Összesen: 24 K 30 f.*

VI. osztály.

Biringer Endre, Sopron — 40, Böhm Alajos, Sopron — 50, Brückner Ignác, Sopron 1—, Deutsch Ede, Sopron — 40, Deutsch József, Sopron — 40, özv. Deutsch Miksáné, Sopron 1—, Firnberg Lipót, Lócs — 50, Freund Zsigmond, Sopron — 40, Füredi Sándor dr., Sopron 2— Holzinger József, Acsád — 60, özv. Komráth Árpádné, Sopron — 50, Mašek Antal, Sopron — 54, Seedoch Ferenc, Siklós 1— Tschurl Károly, Sopron 4— *Összesen: 13 K 24 f.*

VII. osztály.

Blum Henrik, Sopron 1·40, Braun Izidor, Diószeg — 50, Czap Imre, Sopron 1—, Dauzer Mihály, Sopron — 40, özv. Eitler Pálné, Sopron 3·40, Jób Károly, Kismarton 1—, Hofmann Bernát, Sopron — 20, Kern András, Sopron 1—, Müller Ignác, Sümeg — 50, Schummel Rezső, Sopron 1—, Tschurl Károly, Sopron 4—. *Összesen 14 K 40 f.*

VIII. osztály.

Adler Henrik, Sopron — 50, Ehrenhaft Samu, Lakompak 1—, Eiser Alfréd, Sopron 1—, Gyengő Pál, Sopron 5—, Kass Ignác, Sopron — 50, Kiss József, Sopron 1—, Kovács Henrik, Nagymarton — 50, Láng Béla, Sopron — 50, Palló Károly, Sopron 1—, Pittner Jánosné, Bóz — 50, Pollák Mihály, Sopron — 60, Procházka Henrik, Sopron 1—, Richly Nándor, Sopron — 40, Róka József, Sopron — 50, özv. Stern Adolfné, Pusztaszentmihály 1—, Tóth József, Sümeg — 50, Uhlig Károly, Sopron 1—, Wolf János, Sopron — 80. *Összesen: 17 K 30 f.*

E kimutatásban csak a gyűjtőívek tulajdonosainak nevei szerepelnek. Fogadják azonban azok is a Segélyegyesületünk és a segítségre szoruló ifjúságnak legőszintebb hálás köszönetét, kik szíves adományaikkal hozzájárultak, hogy a gyűjtőívek oly szép összeggel kerültek vissza a Segélyegyesülethez.

Wallner Ignác dr.,
elnök.

Agh Lajos dr.,
jegyző.

7. Számadás

a „Főreáliskolai Segélyegyesület“ jövedelméről az 1905/1906. tanévben.

Bevétel.

	K	f
1. Értékpapírok kamatja	1172	—
2. Készpénz kamatja	12	25
3. A gyűjtés eredménye	588	41
4. Helybeli rendes tagok díjai	223	—
5. Vidéki rendes tagok díjai	24	—
6. A Soproni Takarékpénztár adománya	25	—
7. Bothár Dániel tanár adománya	5	—
8. Kroyherr Kristóf péktől	24	—
9. A Soproni Takarékpénztár 16481. és 21362. sz. könyvéből felvétel	844	38
	2918	04

Kiadás.

	K	f
1. Tankönyvekre és ezek bekötésére	61	70
2. Levélbélyegekre és postadíjakra	2	55
3. A „Safe Deposit“ évi bére (1907. április 23-áig)	24	—
4. A Soproni Takarékpénztár 16481., 21362., 19705., 19706., 19255., 19256. és 21362. sz. könyvére elhelyezett	598	31
5. Tanulók pénzbeli segélyezésére	645	—
6. Szolgák díjazása	22	—
7. Értékpapírok vételára	1540	07
8. Disconto	—	41
9. Gyűjtőívek nyomására	24	—
	2918	04

8. A „Segélyegyesület“ vagyonállása 1906. június 30-án.

	Korona
1. 3 drb 1000 frtról szóló Földteherment. kötv.	6000.—
2. 13 drb 100 „ „ „ „ „ „	2600.—
3. 3 drb 100 „ „ Tiszaszab. kötv.	600.—

Átvitel 9200.—

		Áthozat 9200.—
4.	15 drb 1000 koronáról szóló 4 ^{0/0} -os magy. Koronajárad. kötv. .	15000.—
5.	7 drb 500 koronáról " " " " " " .	3500.—
6.	8 drb 200 " " " " " " .	1600.—
7.	3 drb 100 " " " " " " .	300.—
8.	A „Schreiner Ernő“-alapítványhoz tartozó 2 drb 200 koronáról szóló 4 ^{0/0} -os magy. Koronajárad. kötv.	400.—
9.	A „Club Anglo-Français“-alapítványhoz tartozó 2 drb 200 koronáról szóló 4 ^{0/0} -os magy. Koronajárad. kötv.	400.—
10.	A „Sopr. Takarékpztr“ 21362. sz. könyvében	81.29
11.	A " " 19705. " " (Schreiner E.-alap)	46.40
12.	A " " 19706. " " (Club Anglo-Franc.)	61.23
		Összesen 30588.92

azaz harmincezerötszáznyolevannyolc korona és 92 fillér.

Sopron, 1906. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
elnök.

Faragó József,
pénztáros.

9. Számadás

a „Főreáliskolai Betegápolószoba-alap“ jövedelméről az 1905/1906. tanévben.
Bevétel.

	K	f
1. A reáliskolai hangverseny jövedelméből	180	60
2. Értékpapírok kamatja	314	—
3. Készpénz kamatja	9	98
4. A Soproni Takarékpénztár adománya	25	—
5. A Soproni Takarékpénztár 16482. és 18741. sz. könyvéből felvétel	607	31
	1136	89

Kiadás.

	K	f
1. Értékpapírok vételára	583	06
2. Disconto	—	41
3. A Soproni Takarékpénztár 16482. és 18741. sz. könyvére elhelyeztetett	553	42
	1136	89

10. A „Betegápolószoba-Alap“ vagyonállása 1906 június 30-án.

	Korona
1. 1 drb 1000 frtról szóló Földteherment. kötvény	2000.—
2. 1 drb 500 „ „ „ „	1000.—
3. 1 drb 100 „ „ „ „	200.—
4. 2 drb 1000 koronáról szóló 4 %-os magy. Koronajárad. kötv. . .	2000.—
5. 4 drb 500 „ „ „ „ „ „	2000.—
6. 3 drb 200 „ „ „ „ „ „	600.—
7. 4 drb 100 „ „ „ „ „ „	400.—
8. A Soproni Takarékpénztár 18741 sz. könyvében	251.50
Összesen	8451.50

azaz nyolcezerhátszázötvenegy korona és 50 fillér.

Sopron, 1906. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
elnök.

Faragó József,
pénztáros.

11. Segélyegyesületi kölcsönkönyvtár.

A segélyegyesületi kölcsönkönyvtár az előző évekhez képest még fokozottabb mértékben felelt meg a f. tanévben rendeltetésének, amennyiben 101 tanulót 500 tankönyvvel láthattunk el.

A könyvtár különben ez évben is tetemesen gyarapodott, még pedig:

Vétel útján 15 tankönyvvel, 45 kor. értékben, adakozás útján 113 tankönyvvel 304 kor. értékben.

Kedves kötelességet teljesítünk, amidőn a nemesszívű adakozóknak ez úton nyilvánítjuk az egyesületnek legmélyebb köszönetét s közzétesszük nevüket.

Az „Athenaeum“ könyvkiadó cég 21 tankönyvvel.

Lauffer Vilmos	„	10	„
Singer és Wolfner	„	19	„
Franklin-Társulat	„	7	„
Lampel Róbert	„	30	„
Kogutowicz Manó földr. intézete	3	„	„
Bella Lajos tanár — — —	4	„	„
Czap Endre VII. oszt. reál. tanuló	1	„	„
Fodor Zsigm. IV. „	1	„	„
Barvitzius N. IV. „	1	„	„
Lencz István V. „	3	„	„
Bleich Jenő III. „	1	„	„
Horvát József III. „	1	„	„
Mózes Béla keresk. isk. „	1	„	„
Putz Sándor műegyet. hallgató	16	„	„

Sopron, 1906 június hó 26-án.

Horvát Rezső,
a segélyegyesületi kölcsönkönyvtár
kezelője.

B) „Deák Ferenc“ ösztöndíj-alap.

Bevétel.

	Korona
1. Értékpapir	2100.—
2. Értékpapir kamatja 1905. jun. 1-től 1906. jun. 1-ig	84.—
3. A Soproni Ipar- és Kereskedelmi Segélyszövetkezetnél 342. számú betétkönyvre elhelyezve 1905. évi január hó 1-én	500.62
4. Ennek kamatja 1905. január 1-től december 31-ig	21.24
Összesen	2705.86

Kiadás.

	Korona
1. Értékpapir	2100.—
2. Wolf János VIII. oszt. tanuló ösztöndíja	84.—
3. A Soproni Ipar- és Kereskedelmi Segélyszövetkezetnél 342. számú betétkönyvre elhelyezve 1906. évi január hó 1-én	521.86
Összesen	2705.86

Sopron, 1906. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
kir. igazgató, az alap kezelője.

C) Zászló-alap.

Bevétel.

	Korona
1. A Soproni Ipar- és Kereskedelmi Segélyszövetkezetnél 341. számú betétkönyvre elhelyezve 1905. évi január hó 1-én	132.25
2. Ennek kamatja 1905. január 1-től december 31-ig	5.38
Összesen	137.63

Kiadás.

	Korona
1. A Soproni Ipar- és Kereskedelmi Segélyszövetkezetnél 341. számú betétkönyvre elhelyezve 1906. évi január hó 31-én	137.63
Összesen	137.63

Sopron, 1906. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
kir. igazgató, az alap kezelője.

D) Utazási és kirándulási segélyalap.

Bevétel.

	Korona
1. A Soproni Ipar- és Kereskedelmi Segélyszövetkezetnél 1731. sz. betétkönyvre elhelyezve 1905. június 1-én	1009.91
2. Kamat 1905. január 1-től december 31-ig	41.95
3. Tanulók gyűjtése 1905/6. tanévben :	
	Átvitel 1051.86

	Áthozat	1051·86
I. A) osztály gyűjtése.		8·42
I. B) " "		11·70
II. " "		15·51
III. " "		53·08
IV. " "		15·10
V. " "		16·41
VI. " "		16·90
VII. " "		11·50
VIII. " "		17·41
4. Az ikervári kirándulók gyűjtése		—·70
5. Ottopal Brunó VIII. oszt. tanuló ajándéka		1·56
	Összesen	1220·15

Kiadás.

	Korona	
1. Kirándulásoknál szegény tanulók segélyezése		112·16
2. A Soproni Ipar- és Kereskedelmi Segélyszövetkezetről 1731. sz. betétkönyvre elhelyezve 1906. évi július 1-én.		1107·99
	Összesen	1220·15

Sopron, 1906. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
kir. igazgató, az alap kezelője.

a) Ösztöndíjasok.

Sorszám	A tanuló neve	Osztály, melybe jár	Az ösztöndíj		Az ösztöndíj adományozója	Az adományozás kelte és száma
			c í m e	összege koro- nákbán		
1	Kaufmann Dezső	V.	Rosenfeld Jakab- féle	250	Sopron sz. kir. város tanácsa	11651—1905
2	Böhm Oszkár	VI.	Rosenfeld Jakab- féle	250	" "	11651—1905
3	Eitler Pál	VII.	Rosenfeld Katalin- féle	250	" "	11651—1905
4	Schummel Rezső	VII.	Rosenfeld Katalin- féle	250	" "	11651—1905
5	Mulzer János	III.	Patzenhofer Konrád-féle	172	" "	11651—1905
6	Fleischhacker Gy.	VII.	Főreáliskolai ösz- töndíj	300	Vallás-és közokt. m. kir. miniszt.	83309—1900
7	Ádám Géza	IV.	Ajövédéki és bírság- alap feleslegéből	200	M. kir. pénzügy- minisztérium	54939—1903
8	Kiss Jenő	VIII.	Soproni takaré- pénztári	200	Kath. konvent	—
9	Petrik Ottó	V.	Szvoboda János-féle	300	Vallás-és közokt. m. kir. miniszt.	20465—1904
10	Richly Rezső	VIII.	Martiny János-féle	50	Soproni evang. egyháztanács	150—1906
11	Wolf János	VIII.	Deák Ferenc-féle	84	A tanári kar	—

Összesen 2306 korona értékben.

b) Tandíjmentesek.

Tandíjmentesek voltak a lefolyt tanév végén.

A tanuló neve	Egész v. fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma	A tanuló neve	Egész v. fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma
I. A) osztály.			IV. osztály.		
Knap Emil	egész	327—1905-ig	Barvitzius Nándor	egész	66—1903-ig
Kóh Ferenc	fél	327—1905-ig	Böhm Rikárd	"	65—1906-ig
Lederer Ferenc	egész	65—1906-ig	Holzer Lajos	"	55—1905-ig
Pekovits Sándor	"	327—1905-ig	Katoch Gyula	"	394—1903-ig
Tiefenbach Róbert	fél	327—1905-ig	Kleim Rezső	fél	327—1905-ig
Winkler László	egész	327—1905-ig	Menczel Tihamér	"	394—1903-ig
I. B) osztály.			Vendl Károly	egész	375—1902-ig
Biró Ferencz	egész	327—1905-ig	V. osztály.		
Bleich Emil	"	65—1906-ig	Andreska Henrik	egész	65—1906-ig
Pollák Dezső	"	327—1905-ig	Berghold Kálmán	"	327—1905-ig
Schleicher Antal	"	65—1906-ig	Finta József	fél	427—1904-ig
Stehle Ottó	"	65—1906-ig	Hadarics József	egész	375—1902-ig
Szlimák Richárd	"	327—1905-ig	Kaufmann Dezső	"	452—1901-ig
II. osztály.			Kirschbaum Dávid	"	394—1903-ig
Baal Károly	fél	55—1905-ig	Kopstein Jenő	fél	427—1904-ig
Blum Albert	egész	65—1906-ig	Krizmanich János	egész	375—1902-ig
Gömbös János	"	427—1904-ig	VI. osztály.		
Gyura Pál	"	65—1906-ig	Böhm Oszkár	egész	94—1901-ig
Józsa László	"	427—1904-ig	Deutsch Győző	"	452—1901-ig
Kovács István	fél	327—1905-ig	Freund Pál	"	65—1906-ig
Müller Pál	egész	65—1906-ig	Horváth Béla	"	413—1900-ig
Rohn Nándor	"	427—1904-ig	Mašek József	"	94—1901-ig
Szlimák Lajos	"	427—1904-ig	VII. osztály.		
III. osztály.			Blum Zsigmond	egész	73—1900-ig
Bleich Jenő	egész	65—1906-ig	Eitler Pál	"	73—1900-ig
Deutsch Endre	"	65—1906-ig	Fleischacker Gyula	"	418—1899-ig
Heuffel Rezső	"	427—1904-ig	Hofmann Vilmos	"	94—1901-ig
Hochholzer József	"	427—1904-ig	Horovitz Adolf	"	427—1904-ig
Horvát József	"	394—1903-ig	Horváth Olivér	"	327—1905-ig
Mandl Mór	fél	427—1904-ig	Müller József	"	65—1906-ig
Mulzer János	egész	427—1904-ig	Schummel Rezső	"	452—1901-ig
Pintér Ferenc	"	427—1904-ig	VIII. osztály.		
Ritter Lajos	"	55—1905-ig	Adler Sándor	fél	70—1902-ig
Schischa Izidor	"	427—1904-ig	Ehrenhaft Gyula	egész	413—1900-ig
Schlesinger Gusztáv	fél	427—1904-ig	Kiss Jenő	"	418—1899-ig
Tárnok Gyula	egész	427—1904-ig	Lang Károly	"	65—1906-ig
Wieder József	"	65—1906-ig	Pollák Lipót	"	73—1900-ig
			Richly Rezső	"	413—1900-ig
			Somogyi Sándor	"	427—1904-ig
			Wolf János	"	413—1900-ig

E szerint 59 tanuló részesült egész-, és 11 tanuló féltandíjmentességben.

XI.

A „Berzsenyi-kör“ működése a jelen tanévben.

Intézetünk V—VIII. osztályú tanulóiból alakult önképzőkör szept. 17-én tartotta Ágh Lajos dr. szaktanár elnöklete alatt alakuló gyűlését. A gyűlést Wallner Ignác dr. igazgató jelenlétében Ágh Lajos dr. tanár nyitotta meg rövid buzdító beszéddel. Majd a kör tagjai — számra 79-en — a tisztviselőknek megválasztásához fogtak. A tisztikar következőkép alakult:

Kiss Jenő (VIII. o. t.) elnök, Wolf János (VIII. o. t.) titkár, Uhlig László (VIII. o. t.) főkönyvtáros, Procházka Arthur (VIII. o. t.) pénztáros, Eitler Pál (VII. o. t.) jegyző, Jób Oszkár (VII. o. t.) ellenőr, Czap Endre (VII. o. t.), Liphay Béla (VI. o. t.) és Finta József (V. o. t.) alkönyvtárosok.

A kör kéthetenként tartotta meg rendes gyűléseit, összesen 12; rendkívüli gyűlés volt: az aradi vértanúk emlékére és március idusán. Az ünnepi beszédet szokás szerint a kör elnöke, Kiss Jenő VIII. o. t. mondotta el.

A rendes gyűlések felváltva szavaló és értekező gyűlések voltak. Mindkettőn a tagok buzgalommal és kitartással igyekeztek a kör céljának megfelelni.

Kitüntek dolgozataikkal: Kiss Jenő VIII. o. t. (Arany J. lirájáról), Richly Rezső VIII. o. t. (Tóth Ede és a Falu rossza), Wolf János VIII. o. t. (Kemény mint regényíró), Kass László VIII. o. t. (A szavaló és színész), Uhlig László VIII. o. t. (A Fertőn), Schummel Rezső VII. o. t. (A socialismusról), Eitler Pál VII. o. t. (Szilágyi és Hajmási), Tschurl Károly VII. o. t. (A francia forradalom okai és hatása), Czap Endre VII. o. t. (A természetben).

Szabadelőadásokban kitüntek: Eiser Alfréd VIII. o. t. (A kuruc mozgalmakról), Wolf János VIII. o. t. (A líra fejlődése), Somogyi Sándor VIII. o. t. (A telefon).

Szorgalmas szavalók voltak: Kass László VIII. o. t., Ehrenhaft Gyula VIII. o. t., Palló Pál VIII. o. t., Braun József VII. o. t., Müller József VII. o. t., és Rosenheim Arthur VI. o. t.

A körnek fentemlített ünnepélyein szavaltak: Wolf János VIII. o. t., Kass László VIII. o. t., Palló Pál VIII. o. t. és Braun József VII. o. t.

Az aradi 13 vértanu emlékére október 8-án tartott ünnepély sorrendje:

1. Himnusz. Énekli az ifjúság.

2. „Kik voltak a honvédek“ Tóth Kálmántól. Szavalja: Wolf János VIII. o. t.

3. Ünnepi beszéd. Tartja Kiss Jenő VIII. o. t.

4. Szózat. Énekli az ifjúság.

Bírálatok terén szorgalmasan működtek: Richly Rezső VIII. o. t., Tóth Dezső VIII. o. t., Kiss Jenő VIII. o. t., Wolf János VIII. o. t., Eiser Alfréd VIII. o. t., Eitler Pál VII. o. t. és Braun József VII. o. t.

Az igazgató és a tanári kar a kör működését folyton figyelemmel kísérték és a gyűléseket látogatásaikkal többször megtisztelték. Jelen voltak gyűléseinken: Wallner Ignác dr. igazgató, Müller József dr., Bász Miksa, Strauch Jenő tanár urak. A kör díszgyűlésein jelen volt az egész tanári kar és az összes tanuló ifjúság.

A kör az idén is rendezett versenyszavalatot. Komoly és víg szavalatra egyaránt három szavaló jelentkezett. A komolyban díjat Kass László VIII. o. t., dícséretet pedig Müller József VII. o. t. nyert. A vígban Müller József VII. o. t. maradt a nyertes, dícséretet pedig Kass László VIII. o. t. és Braun József VII. o. t. kapott.

A körtől kitűzött díjakra összesen 25 tag pályázott.

Irodalmi pályázatra (Berzsenyi élete és költészete) 3 munka érkezett be. A díjat nem adták ki, de Uhlig László VIII. o. t. dícséretet nyert dolgozatával.

A szépirodalmi pályázatra beadott 6 munka közül Richly Rezső VIII. o. t., a „Honvéd özvegye“ c. elbeszélése nyerte el a kitűzött díjat.

Történelmire (A hanyatlás okai a Jagellók alatt különös tekintettel a mohácsi vészre) egy munka érkezett és ez dicséretet nyert. Szerzője: Adler Sándor VIII. o. t.

A számtani pályázatra beérkezett egy pályamunka dicséretet nyert. Szerzője: Berghold Kálmán V. o. t.

A fizikai pályázat meddő maradt.

Szabadkézi rajzi pályázatra 14 rajz érkezett. (Gyümölcs, zöldség-féle stb.) Az első díjat, tek. Seemann Kálmán tanár úr ajándékát, Ágoston Ernő V. o. t. vitte el. A második díjban osztozkodtak: Richly Rezső VIII. o. t., Wolf János VIII. o. t., Adler Sándor VIII. o. t. és Ágoston Ernő V. o. t. Dicséretet arattak: Richly Rezső VIII. o. t., Konráth Árpád VI. o. t., Petrik Ottó V. o. t., Romwalter Alfréd VI. o. t. és Schármár Jenő VI. o. t.

A kör könyvtári állománya 1905/6 évben a következőképen alakult.

A könyvtár a következő szakokból áll:

A-szak: 58 könyv.

B-szak: 742 könyv.

D-szak: 42 jutalmazott pályamunka.

F-szak: különféle folyóiratok.

A könyvtár ajándék és vétel útján szaporodik.

Könyveket ajándékoztak: Kaas László, Ottopál Brunó és Uhlig László VIII. oszt. tanulók, és pedig Kaas 5 művet, Ottopál 34 művet, Uhlig 20 művet.

A vétel útján beszerzett könyvek részben szépirodalmiak, részben tudományosak Névszerint:

Baksay Sándor: Gyalogösvény	6	K	—	f.
Kemény Zsigmond br.: Zord idők	6	"	—	"
Jókai Mór: Arany ember	5	"	60	"
" : Tengerszemű hölgy	4	"	—	"
" : Mire megvénülünk	4	"	—	"
" : Sárga rózsza	4	"	—	"
Beniczkyné Bajza Lenke: Rang és pénz	2	"	—	"
Jósika Miklós br.: Nagyszebeni királybíró	3	"	—	"
Rákosi Viktor: Korhadt fakeresztek	4	"	—	"
Eötvös József br.: Karthausi	5	"	—	"
Bárony István: Erdőn-mezőn	5	"	—	"
Szaboleska Mihály: Költemények	2	"	20	"
Endrődi Sándor: Kuruc nóták	2	"	80	"
Mikszáth Kálmán: Két koldusdiák	4	"	—	"
Benedek Elek: Nagy magyarok élete I—III.	6	"	—	"
Bayer József: A magy. drámai irod. tört.	14	"	—	"
Riedl Frigyes: Arany János	3	"	—	"
" : Műveltség könyvtára II.-III.	48	"	—	"
Váczy J.: Berzsenyi életrajza	3	"	—	"
Szitnyai Elek: Ész és szív	5	"	—	"
Fraknói Vilmos: Magyarország egyházi és politikai összeköttetései a római szentszékekkel	9	"	—	"
Flammarion: A világ vége	10	"	—	"

Összesen: 155 K 60 f.

A kör elhatározta, hogy ez évben a könyvtárt újból rendezi. A rendezést selejtezés előzi meg, melynek folytán a kopott és hiányos könyvek kicselejteztetnek. A rendezés olyképen történik, hogy a magyar szépirodalmi művek alkotnak

egy szakot, az idegen szépirodalmi művek szintén egyet. A tudományos könyvek a harmadik szakban foglalnak helyet, a pályamunkák pedig alkotják a negyedik szakot, az 5-ik szakba kerülnek a folyóiratok. A rendezést a könyvtáros, Uhlig László vállalta magára.

Agh Lajos dr.,
a Berzsenyi-kör vezetője.

XII.

A közönséget érdeklő iskolai rendeletek.

258. ikt. 609. főig. 56406. v. k. m. Játékdélutánok vezetésével megbizatnak: Faragó József, Stodolni Gyula dr. és Török Mihály tanárok.

265. ikt. 627. főig. 56680. v. k. m. A latin nyelv tanárai 1905/6. tanévre: Horvát Rezső és Bothár Dániel.

270. ikt. 633. főig. 56679. v. k. m. Tornatanárok 1905/6. tanévre: Faragó József és Török Mihály.

275. ikt. 645. főig. 64398. v. k. m. Fegyelmi szabályainknak jóváhagyása.

355. ikt. 771. főig. 73033. Az I. osztály párhuzamosítása engedélyeztetik.

390. ikt. 944. főig. 80597. v. k. m. A délelőtti tanítás engedélyezése.

405. ikt. 992. főig. 83348. v. k. m. Tandíjmentesség 20%-ig adható.

422. ikt. 1024. főig. 87481. v. k. m. A geometriai rajzterem átengedtetik az iparos segédek továbbképző szaktanfolyamára.

72. ikt. 133. főig. 107000. v. k. m. Az 1905. évi nagyszünidei tisztogatásra 1839/32 K utalványoztatik.

133. ikt. 227. főig. 25547. v. k. m. Az 1905/6. tanévi tornaversenyre 100 K utalványoztatik.

XIII.

A soproni m. kir. áll. főreáliskolában 1906|1907. tanévben használandó könyvek jegyzéke.

I. osztály.

	Korona
Közép káté (kath.)	—80
<i>Rohn</i> , Egyházi énekek (kath.)	—64
<i>Bereczky</i> , Bibliai történetek (evang.)	—70
Biblia (evang.)	1·60
<i>Csukási-Schön</i> , Hittan I. (izr.)	1·60
<i>Füredi</i> , Héber imakönyv (izr.)	—84
<i>Balogh Péter</i> , Magyar nyelvtan I. r. (2374—1902) 3. kiadás	—80
Magyar olvasókönyv I. r. (3003—1901) 3. kiadás	1·60
<i>Timár Pál</i> , Német nyelvtan és olvasókönyv I. és II. osztály (3627—1899) 2. kiadás	2—
<i>Lasz Samu</i> , Földrajz I. k. (1929, eln. 1904) 2. kiad.	1 80
<i>Kogutowicz</i> , Középiskolai atlasz I. (20572—1898)	2—
vagy " " teljes, kötve	6—
<i>Paszlavszky József</i> , Kis természetrajz I. r. (3027—1902) 3. kiad.	2·20
<i>Beke Manó dr.</i> , Számtan (3925—1902) 6. kiadás	2·60
<i>Szuppán-Szirtes</i> , Planimetriai alaktan (1710—1903) 2. kiad	2—

II. osztály.

Ára korona

Közép káté (kath.)	—80
Rohn, Egyházi énekek (kath.)	—64
Bereczky, Bibliai történetek (evang.)	—70
Biblia (evang.)	1.60
Csukási-Schön, Hittan I. (izr.)	1.60
Füredi, Héber imakönyv (izr.)	—84
Balogh Péter, Magyar nyelvtan II. r. (1639—1900) 3. kiadás	1.—
Magyar olvasókönyv II. r. (2640—1900) 2. kiad.	2.—
Timár Pál, Német nyelvtan és olvasókönyv I. és II. osztály (3627—1799) 2. kiadás	2.—
Lasz Samu, Földrajz II. és III. (3268—1900 e.)	3.50
Kogutowicz, Középiskolai atlasz II. reál (20572—1898)	2.40
vagy " " " teljes, kötve	6.—
Paszlavszy József, Természetrész II. r. (3574—1900).	2.60
Beke Manó dr., Számítan (3925—1902) 6. kiad.	2.60
Szuppán-Szirtes, Stereometriai alaktan (1215—1900) 2. kiad.	1.60

III. osztály.

Pokorny dr., Szertartástan (kath.)	1.60
Rohn, Egyházi énekek (kath.)	—64
Mayer, Vallástan (evang.)	1.—
Biblia (evang.)	1.60
Csukási-Schön, Hittan II. r. (izr.)	1.20
Frisch, Szemelvények a zsoltárok könyvéből (izr.)	2.—
Füredi, Héber imakönyv (izr.)	—84
Balogh Péter, Rendszeres magyar nyelvtan (3114—1901)	1.30
Magyar olvasókönyv III. r. (2811—1901)	2.50
Timár Pál, Rendszeres német nyelvtan III. és IV. oszt. (2902—1901)	1.60
Német olvasókönyv III. és IV. oszt. (2969—1901)	3.50
Valló Vilmos, Módszeres francia nyelvtan és olvasókönyv I. rész (2869—1901) 3. kiad.	1.80
Mangold L., A magyarok története III. és IV. oszt. (3547—1900) 6 k	2.80
Lasz Samu, Földrajz II. és III. (3268—1900 e.)	3.50
Kogutowicz, Középiskolai atlasz III. reál (20572—1898)	1.60
vagy " " " teljes, kötve	6.—
Hankó-Müller, Természettan I. r. (3458—1900)	1.80
Beke Manó dr., Számítan (3925—1903) 6. kiad.	2.60
Szuppán-Szirtes, Constructiv planimetria III. és IV. oszt. (2792—1902)	3.—

IV. osztály.

Pokorny, Szertartástan (kath.)	1.60
Rohn, Egyházi énekek (kath.)	—64
Mayer, Vallástan (evang.)	1.—
Biblia (evang.)	1.60
Csukási-Schön, Hittan II. r. (izr.)	1.20
Frisch, Szemelvények a zsoltárok könyvéből (izr.)	2.—
Füredi, Héber imakönyv (izr.)	—84
Négyesy László, Stilisztika (1423—1903) 4. kiad.	2.50
Lehr, Arany Toldija (51922—1892) 11. kiad.	1.60

<i>Timár Pál</i> , Rendszeres német nyelvtan III. és IV. o. (2902—1901) . . .	1·60
" Német olvasókönyv III. és IV. oszt. (2969—1901) . . .	3·50
<i>Valló Vilmos</i> , Módszeres francia nyelvtan és olvasókönyv II. rész IV. és V. oszt. (3082—1896) . . .	4·—
<i>Mangold L.</i> , A magyarok története III. és IV. o. (3547—1900) 6. k . . .	2·80
<i>Hankó-Müller</i> , Természettan II. r. (3100—1901) . . .	1·50
<i>Wagner dr.</i> , Algebra (3886—1902) 9. kiad. . .	4·—
<i>Szuppán-Szirtes</i> , Constructiv planimetria III. és IV. o. (2792—1902) . . .	3 —

V. osztály.

<i>Demény</i> , Alapvető hittan (kath.) . . .	—·88
<i>Rohn</i> , Egyházi énekek (kath.) . . .	—·64
<i>Bereczky</i> , Bibliai ismertetés (evang.) . . .	1·60
<i>Goldberg</i> , Zsidó nép története (izr.) . . .	1·40
<i>Füredi</i> , Héber imakönyv (izr.) . . .	—·84
<i>Zlinszky A.</i> , Rhetorika (3631—1901) . . .	3·—
<i>Heinrich</i> , Német tan- és olvasókönyv I. r. (1748—1899) . . .	2·80
<i>Valló Vilmos</i> , Módszeres francia nyelvtan II. r. IV. és V. osztály (3082—1896) . . .	4·—
<i>Macher Ede</i> , Francia olvasókönyv V. és VI. oszt. (2903—1901) . . .	3·—
<i>Mika Sándor dr.</i> , Világtörténelem I. r. (1237—1902) . . .	2·40
<i>Paszlavszky J.</i> , Növénytan (2956—1901) . . .	3·60
<i>Reichenhaller</i> , Chemia I. r. (3668—1900) 3. kiad. . .	2·—
<i>Wagner dr.</i> , Algebra (3886—1902) 9. kiad. . .	4·—
" Geometria (8134. 2·—1903) 7. kiad. . .	4·40

VI. osztály.

<i>Demény</i> , Alapvető hittan (kath.) . . .	—·88
<i>Rohn</i> , Egyházi énekek (kath.) . . .	—·64
<i>Bereczky</i> , Biblia-ismertetés (evang.) . . .	1·60
<i>Goldberg</i> , Zsidó nép története (izr.) . . .	1·40
<i>Füredi</i> , Héber imakönyv (izr.) . . .	—·84
<i>Riedl</i> , Poetika . . .	3·—
<i>Heinrich</i> , Német tan- és olvasókönyv II. r. (312—1901) . . .	2·80
<i>Hofer</i> , Rendszeres francia nyelvtan I. r. (20791—1881) 4. k. . .	2·40
<i>Kemény-Klimó</i> , Francia stílusgyakorlatok (3855—1901) . . .	1·20
<i>Macher Ede</i> , Francia olvasókönyv V. és VI. oszt. (2903—1901) . . .	3·—
<i>Mika Sándor dr.</i> , Világtörténelem II. rész (1981—1902) . . .	2·60
<i>Paszlavszky</i> , Állattan (2397—1903) 5. k. . .	3·80
<i>Reichenhaller</i> , Chemia II. r. (272—1901) 3. k. . .	2·—
<i>Wagner dr.</i> , Algebra (3886—1902) 9. k. . .	4·—
" Geometria (312—1902) 7. k. . .	4·40
<i>Klug L.</i> , Ábrázoló geometria (2275—1900) . . .	4·—
<i>Lutter</i> , Logarok (24284—1893) 13. k. . .	2·40

VII. osztály.

<i>Matuszka M.</i> Erkölcstan (kath.) . . .	1·20
<i>Rohn</i> , Egyházi énekek (kath.) . . .	—·64
<i>Bancsó</i> , Hit- és erkölcstan (evang.) . . .	1·50
<i>Füredi</i> , Héber imakönyv (izr.) . . .	—·84
<i>Weiszberg Gy.</i> , A biblia könyvei (izr.) . . .	1·60
<i>Beöthy</i> , Irodalomtörténet I. r. (3924—1903) 9. k. . .	5·—

<i>Heinrich</i> , Német tan- és olvasókönyv III. r. (5102—1900)	2.40
<i>Hofer</i> , Rendszeres francia nyelvtan (20891—1891)	2.40
<i>Kemény-Klimó</i> , Francia stílusgyakorlatok (3855—1901)	1.20
<i>Macher E.</i> , Francia olvasókönyv VII. és VIII. o (3083—1902)	3.—
<i>Mika</i> , Világtörténet III. r. (12410—1895)	3.20
<i>Reichenhaller</i> , Organikus chemia (957—1902) 3. k.	2.—
<i>Kovács Z.</i> , Fizika (1830—1904)	4.80
<i>Wagner dr.</i> , Algebra (3886—1902) 9. k.	4.—
„ „ Geometria (312—1903) 7. k.	4.40
<i>Klug Lipót</i> , Ábrázoló geometria (2275—1900)	4.—
<i>Lutter</i> , Logarok (24284—1893) 13. k.	2.40

VIII. osztály.

<i>Matuszka M.</i> , Erkölcstan (kath.)	1.20
<i>Rohn</i> , Egyházi énekek (kath.)	—64
<i>Bancsó</i> , Hit- és erkölcstan (evang.)	1.50
<i>Weiszberg Gy.</i> , A biblia könyvei (izr.)	1.60
<i>Füredi</i> , Héber imakönyv (izr.)	—84
<i>Beöthy</i> , Irodalomtörténet II. r. (3042—1901) 8. k.	5.—
<i>Heinrich</i> , Német tan- és olvasókönyv IV. r. (20027—1894)	2.40
<i>Hofer</i> , Rendszeres francia nyelvtan (20891—1891)	2.40
<i>Macher E.</i> , Francia olvasókönyv VII., VIII. oszt. (3083—1902)	3.—
<i>Mangold</i> , Magyarország oknyomozó története (2174—1903)	4.50
<i>Szilnyai E.</i> , Lélektan, logika (3392—1901)	2.80
<i>Kovács Z.</i> , Fizika VII. és VIII. (1830—1904)	4.80
<i>Wagner dr.</i> , Algebra 3886—1902) 9. k.	4.—
„ „ Geometria (312—1903) 7. k.	4.40
<i>Klug L.</i> , Ábrázoló geometria (2275—1900)	4.—
<i>Lutter</i> , Logarok (24284—1893)	2.40

Latin könyvek

a reáliskolák számára.

<i>Pirchala</i> , Latin nyelvtan V. o. (53379—1888)	1.40
„ Latin mondattan VI. o. (53389—1883)	1.40
„ Rendszeres latin nyelvtan VII., VIII. (702—1898)	1.80
<i>Sallustius</i> , De bello Iugurthino, magy. Bartal-Malmosi (3329—1895)	1.40
<i>Vergilius</i> , Aeneis, magy. Cserép (8—1899)	2.—
<i>Cicero</i> , Oratio in Catilinam, magy. Köpesdy (25622—1882)	1.20
<i>Tacitus</i> , Agricola, magy. Némethy (4475—1899)	—60
<i>Horatius</i> , Szemelvények, magy. Cserép (2863—1902)	2.60

Segédkönyvek.

<i>Kelemen</i> , Magyar-német zsebszótár (456—1898)	4.—
<i>Ujváry Béla</i> , Magyar-francia és francia-magyar szótár	4.—
<i>Burián János</i> , Magyar-latin szótár (5076—1890)	3.—
„ „ Latin-magyar szótár (4530—1901)	5.—
<i>Helmár</i> , Magyarország történeti térképe (9385—1890)	—40
<i>Polgár Gy.</i> , Ókori hitéleti képgyűjtemény (36332—1895)	3.60
<i>Heinrich</i> , Deutsche Verslehre (17045—1886)	1.40
<i>Wagner-Horváth</i> , Római régiségek és róm irod. tört. (5292—1899)	2.80

XIV.

A jövő tanévre s a tanulók föl vételére vonatkozó közlemények.

Tanulók a főreáliskola bármely osztályába felvehetők, ha ki tudják mutatni, hogy az előző osztályt egy nyilvános reáliskolán legalább is elégséges eredménnyel végezték.

Azok a tanulók, kik nyilvános gimnáziumból, vagy polgári iskolából reáliskolába akarnak átlépni, kötelesek felvételi vizsgálatot tenni. E vizsgálat az elhagyott és a reáliskola tantervei közt mutatkozó lényeges különbözetre terjed ki.

Egyik tanintézetből a másikba az átlépés rendesen csak a tanév kezdetén történhetik. Évközben más intézetből jövő tanuló a tanári testület határozata alapján csak a változás okainak igazolása mellett vehető fel.

Kereskedelmi, katonai, vagy más szakiskolából a reáliskolába átlépni szándékozók felvételükért a nmlt. vallás- és közokt. m. kir. Miniszteriumhoz tartoznak folyamodni és az erre vonatkozó folyamodványt a reáliskola igazgatóságánál nyújtják be.

A felvételi vizsgálat díja 20 korona.

A tanintézet I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9. évét betöltötte és 12 évnél nem idősebb. A tanári testület határozata alapján a 12 évesnél idősebb tanuló a beiratkozásnál csak feltételesen vétetik fel, a végleges felvétel akkor lesz, ha az első félév végeig (január végeig) a rendes tantárgyakból legalább elégséges eredményt tanusít és magaviselete jó vagy szabályszerű; ha azonban a feltételesen felvett tanuló a jelzett időpontig az előírt követelményeknek nem felel meg, az intézetből eltávolíttatik. A föl vételhez megkivántatik minden tanulótól, hogy nyilvános iskolától nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a népiskola 4 alsó osztályát sikerrel végezte, vagy hogy felvételi vizsgát tegyen, a melynél hasonló mérvű képzettségről tanuságot tesz. E vizsgálat díja 20 korona.

Minden tanuló tanintézetünkön való beiratásakor tartozik átszolgáltatni keresztlevelet, illetőleg születési bizonyítványát, valamint az 1887-iki XXII. a himlőoltást szabályozó törvénycikk értelmében kiállított bizonyítványt, hogy élete első évében beoltatott s ha 12 évnél idősebb, azóta másodszor is beoltatott. Kik ezt nem tudják kellőleg igazolni, a főkapitányságnál, mint közegészségügyi ellenőrző közegnél fognak bejelentetni, hogy az azoknak hivatalból fogantatosítandó, esetleg újbóli beoltásáról gondoskodják.

Minden tanuló e felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja, vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Azok a szülők, vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor **alkalmas helyettest tartoznak írásban bejelenteni**, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A szülők és gyámok e részben minden változást írásban tartoznak az igazgatónál bejelenteni; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék.

A nmltságu vallás és közokt. m. kir. Miniszterium 50.667.—1895. sz. rendelete alapján a tanulók felvétele június 30-án, július 1., 2., 3., 4. és 5-én d. e. 11—12-ig és szeptember 1., 3. és 4-én d. e. 8—12-ig történik (a főreáliskola IV. osztálya helyiségében.)

Szeptember 4-ike után jelentkező tanulók, késedelmük okát **hitelesen** tartoznak igazolni; szeptember hó 10-én túl az igazgató nem vehet föl többé tanulót, bármily oka volt is mulasztásának; a felvételt ezen határidőn túl az

igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi kir. főigazgató úr engedheti meg.

A felvett tanulók szeptember hó első három napjainak egyikén d. e. az illető osztályfőnöknél tartoznak jelentkezni. Ha a felvett tanulók a tanév elején szeptember 4-ig bezárólag az osztályfőnöknél személyesen nem jelentkeznének, nem csak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett fölvételi díjat is elvesztik.

Minden tanuló kivétel nélkül tartozik beiratásakor 6 K felvételi díjat, 2 K-át könyvtárra, 1.40 K-át értesítőre, 0.40 K-át tintára és 1.60 K-át ének-tanításért fizetni. **Ezen díjak alól felmentésnek nincs helye.**

Az évi tandíjat a nmltságú vallás- és közokt. m. kir. Minister úr 1887. évi július hó 15-én, 28.299. sz. alatt kelt magas rendeletével **évi 48 koronában** állapította meg.

A tandíjak kezelése s a tandíjmentesség elnyerése iránt, a nagyméltóságú vallás- és közokt. m. kir. Miniszter úr 1895. évi július hó 29-én, 40.201. sz. a. kelt rendelete kapcsán megjelent szabályzatával újabban intézkedett. E szabályzatból a következőket közlöm:

8. §. E szabályzat címében említett középiskolák minden rendes és magántanulója, ki a tandíj fizetése alól felmentve nincs, minden tanévben köteles tandíjat fizetni. A tandíj összegét rendeleti úton a vallás- és közokt. Miniszter határozza meg. (L. fent.)

12. §. A tandíjat négy részletben lehet fizetni; az első részletet **legkésőbb október 15-ig**, a másodikat **december 1-ig**, a harmadikat **március 15-ig**, a negyediket **május 1-ig**. A nyugtatóványokat a tandíjkezelő (Török Mihály tr.) állítja ki.

14. §. A tandíj részletek lefizetésének záros határidejét az igazgató az intézet minden egyes osztályában és az intézet hirdető tábláján előzetesen közzé teszi.

Oly tanuló, ki az illető tandíj-részletet a záros határidőig le nem fizeti, az intézetből kitiltandó, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

15. §. Az ily módon kitiltott tanulónak az intézetbe újból való felvételére nézve, a késedelem okainak tekintetbe vétele mellett, saját hatáskörében az intézeti igazgató határoz akkor, ha a tanuló a kitiltástól számított egy hétnél többet nem mulasztott. Egy héten túl terjedő ilyennemű mulasztás esetén a felvételre az engedélyt a tankerületi főigazgató adja meg, ha a késedelem alaposan megokoltatik. Az igazgató elutasító határozata ellen a tankerületi főigazgatóhoz, ennek határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi Miniszterhez az illetők felebbezéssel élhetnek.

24. §. A tandíj fizetése alól való felmentést, a felmenthető tanulók a miniszteri számvevőség által minden egyes intézetre nézve külön kiszámított átlagos százalékanak határáig a tanári testület meghallgatása mellett az intézet igazgatója adja meg.

(A soproni állami főreáliskolánál a felmentés megengedett maximuma az 1905./83348 sz. m. rendelet szerint 20 %.)

A megszabott százalék határát átlépni az igazgatónak megengedve nincs, ellenkező esetben megfelelő kártérítésre köteles.

25. §. A tandíj fizetése alól nem menthetők fel az oly tanulók, kik nem képesek szegénységüket vagy legalább vagyontalanságukat igazolni, nem menthetők fel továbbá azok a tanulók, kik az előbbi tanév, illetőleg félév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz” vagy „kevésbé szabályszerű” érdemjegyet kaptak vagy a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen” előmenetelt tanúsítottak; valamint azok sem, kiknek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjegyük, de több volt az „elégséges, mint a „jeles” és „jó” érdemjegyük.

26. §. Oly szülők, kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiút vagy leányt gimnáziumban vagy reáliskolában avagy polgári iskolában, tudományegyetemen vagy műegyetemen, avagy hasouló intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj felének elengedéseért és a fél tandíj alól fel is mentendők, ha a tanuló iskolai bizonyítványa, illetőleg értesítője a kellékeknek megfelel. (L. a 25. §-t.)

28 §. Tandíjmentességet írásban kell kérni, még pedig az intézet igazgatójához címzett és nála benyújtandó szabályszerű folyamodvány alakjában. A folyamodványhoz melléklendő szegénységi bizonyítvány, melynek egy évnél nem szabad régiebbnek lennie, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetőleg félévi értesítő.

Megjegyzendő, hogy a középiskolai, felsőbb leányiskolai tanárok és iskolaszolgák, továbbá polgári iskolai és néptanítók fiai folyamodványukat szegénységi bizonyítvánnyal felszerelni nem kötelesek.

Folyamodni minden tanévben kétszer lehet, **szeptember hó 15-ig és február hó 15-ig.**

Az igazgató a tanulókat a tandíjmentesség elnyerhetésének összes feltételeire és körülményeire osztályonként, nemkülönbén az intézet hirdető tábláján figyelmezteti.

31. §. A tandíjmentesség mindig azon félévvel veszi kezdetét, melyben a mentesség megadatott. A mentesség érvénye az egész középiskolai tanfolyamra terjed ki, feltéve, hogy folytatólag változatlanul fennállanak azok a feltételek, melyekhez a tandíjmentesség megtartása kötve van. (L. 32. §.) A mentesség, a mondott feltételek mellett, érintetlen marad akkor is, ha az illető tanuló — esetleg évközben is — e szabályzat címében említett jellegű más középiskolába lép át.

32. §. A tandíjmentesség élvezetét elvesztik a tanulók:

a) ha magántanulókká lesznek, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszítik el, melynek folyamában az előadásoktól elmaradnak;

b) ha valamely középiskolából bármely oknál fogva kizáratnak;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy azon személynek, ki őt eltartani köteles, vagyoni viszonyai kedvezőbbekké lesznek, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől kezdve veszítik el;

d) ha az első félév, illetőleg a tanév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz“ vagy „kevésbé szabályszerű“ érdemjegyet kapnak, vagy ha az első félév, illetőleg a tanév végén a felsőbb osztályba való lépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen“ előmenetelt tanúsítanak, nemkülönbén, ha az említett tantárgyakból több az „elégséges“, mint a „jeles“ és a „jó“ érdemjegyük. Ez esetekben tandíjmentességüket a bizonyítványt illetőleg értesítőt követő félévtől kezdve veszítik el.

A c) és d) pontok alatt felsorolt esetekben az illető tanuló újból való felmentésért csak akkor folyamodhatik és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazon feltételeknek, melyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

Az izraeliták hitoktatási díj címén évenként 6 koronát tartoznak fizetni. Ezen díj első fele a beiratáskor, a második fele pedig február hó első hetében fizetendő.

A vegytani gyakorlatokért járó díj (a szereket beletudva) 21.60 kor., a gyorsírásért 10 kor., a műírásért 4 kor. Ezen díjak szintén félévi részletekben előre fizetendők.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium rendelete folytán a könyvviteltan a IV. osztálytól fogva mint rendkívüli tantárgy taníttatik. Évi díj 12 korona.

Iskolai orvosunk lévén, a VII. osztály tanulóinak az egészségtauból a tanítás ingyenes.

A lefizetett tandíjak, vagy díjrészletek nem téríthetők vissza.

Oly tanulóknak, **kik egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet** és akiket a **tanári testület** képesnek tart arra, hogy a szünet alatt önszorgalmukból pótolhassák mulasztásukat, **megadhatja a jogot**, hogy a jövő iskolai év kezdetén **javító vizsgálatot tehessenek**, de csupán abban az intézetben, ahol tanultak és **csak akkor**, ha „jó” vagy legalább „szabályszerű” magaviseleti tanjegyük van. Ezen javító vizsgálat díjtalan.

Azok a tanulók, kik két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, az igazgatóság útján csak fontos okok alapján folyamodhatnak a javító vizsgálatra való engedélyért a tankerületi kir. főigazgató úrhoz. Az ez irányú szabályszerű 1 K bélyeggel ellátott és az összes iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok július hó 6-áig, a tanintézeti igazgatóság útján nyújtandók be.

Több mint két tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert tanuló javító vizsgálatra semmi szín alatt sem bocsátható.

Az 1897. évi 49.715. sz. rend. szerint bukott ismétlő középiskolai tanulóknak az osztály másodszori ismétlése nem engedhető meg.

Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség, vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti, vagy megszakítani kénytelen, a tanári testülethez folyamodhatik a következő tanév kezdetén tartandó pótló vizsgálatra való engedélyért. A betegség igazolására hatósági, vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes vizsgálat lehet, melyért semmi díjat sem kell fizetni.

Az esetleges javító és pótlóvizsgálatok augusztus hó 30 és 31-én d. e. 8—12 óráig és d. u. 3—6 óráig fognak megtartatni; azok pontos határideje minden egyes a vizsgálatra jelentkezettre nézve, annak az idején az iskola hirdetési tábláján fog közzé tétetni.

A tanintézetünk ötödik osztályába belépő tanulókat s azok szüleit e helyen még arra is figyelmeztetjük, hogy az V. osztállyal kezdődő **latin nyelvi** tanfolyamba, a nmltsági vall. és közokt. m. kir. Miniszter úrnak 1891. december 23-án, 86075. sz. a. kelt rendelete értelmében, minden, a IV. osztályt elégséges előmenettel végzett tanuló beléphet.

Tekintve, hogy a latin nyelvi tanfolyamnak sikeres végzése, illetve a **latin nyelvi pótérettségi** bizonyítvány megszerzése, a reáliskolát végzett tanulóknak **az orvosi és jogi pályát** is megnyitja, a latin nyelvi tanfolyamba való részvételt tanulóinknak melegen ajánljuk. A tanulás díjtalan.

Magántanulók, kik magán úton, vagy magánintézetben tanultak és előmenetelükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, az igazgatónál való előleges bejelentés és annak kimutatása mellett, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet, mely magánintézetben, illetőleg hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték, tehetnek vizsgálatot az e célra megállapított időben; az ilyen magántanuló tartozik fizetni: 48 kor. tandíjat, 740 kor. felvételi és értesítő díjat és 80 kor. vizsgadíjat.

A középiskolai izraelita tanulóknak a szombati és más ünnepnap írás és rajzolás alól való felmentést az 55.711—1892. sz. v. k. m. rendelet értelmében maga az igazgató adja meg a szülőknek az aláírásra nézve hatóságilag igazolt írásbeli kérvénye alapján. Mindamellet a felmentett tanuló az illető órában, felmentettsége dacára, jelen tartozik lenni s ha lehetséges, pl. a mennyiség-tanból szóbeli feleletre fel is hívható. Ha az osztály kizárólag feladatírással, vagy rajzolással van elfoglalva — s magyarázat nem fordulhat elő — a felmentett tanuló azon idő alatt ugyane tárgy elméleti, vagy értelmező leckéiből examinálandó, vagy ismétlő tanulással tartozik foglalkozni.

A tanulóknak csak bekötött tankönyveket szabad használni.

XV.

Az intézet fegyelmi szabályai már nem feleltek meg a mai kor követelményeinek, módosítani kellett azokat. E célból az összes középiskolák igazgatóságaitól az érvényben levő fegyelmi szabályok megküldését kértem. A beérkezett rendtartási és fegyelmi szabályokat áttanulmányozva, készültek a nmt. VKM. által jóváhagyott és a lefolyt tanévtől kezdve érvényes fegyelmi szabályaink.

A soproni m. kir. állami főreáliskola fegyelmi szabályai.

A középiskola feladata a tanulók értelmének és erkölcsének fejlesztése. Ezen utóbbi cél elérésére szolgálnak a következő szabályok, melyeknek megtartása minden beírt tanulóra kötelező; ezek alúl őket sem a szülők, sem a helyettesek fel nem menthetik.

1. Minden tanuló köteles a maga vallása istentiszteletein és vallási gyakorlatain résztvenni és lelkiismeretesen teljesíteni vallásának követelményeit.

2. A tanuló az intézet igazgatójának és tanárainak az iskolában és azonkívül tisztelettel és engedelmességgel tartozik. A tanári tekintély minden megsértése szigorú büntetést, eshetőleg kizáratást von maga után. Tisztelettel viselkedjék más intézetek tanárai, érdemes egyének és öregebbek iránt. A szülők iránt való háláját és szeretetét leginkább jó magaviseletével és szorgalmával igyekezzék kimutatni.

3. Szeresse és becsülje összes tanuló társait; lakótársaival, más intézetek növendékeivel békében éljen, tehát a sértegetés a vallás vagy nemzetiség kigúnyolása, a csufolódás, pörlekedés, veszekedés, gyűlölködés tilos.

Ha tanulótársa megsérti, semmi esetre se éljen visszatorlással, hanem terjessze ügyét az osztályfő elé, hogy az az igazság szerint ítélhessen.

4. Az iskolában minden tanuló a kitűzött időre tisztán öltözve, megmosakodva, megfésülködve és csak a szükséges, tisztán tartott eszközökkel és bekötött tankönyvekkel jelenjék meg. Más könyvet vagy játékszert stb. odavinni tilos. A bejáratnál levő lábtörlőkön cipőjét a sár- és piszoktól megtisztítani tartozik.

5. Az iskolaépületben rendes lépésben járjon a tanuló, futni a folyosókon vagy a lépcsőkön fokokat átugrani nem szabad.

6. Az első óra előtt a tanuló a folyosókon ne tartózkodjék; mindenki a tanteremben foglalja el helyét és csendben várja a tanár bemenetelét. A tanulóknak tanári engedély nélkül a dobogón és a tanári asztalnál tartózkodniok nem szabad.

7. Tanítás alatt a tanulók a legnagyobb csendben és figyelemmel legyenek; illedelmesen üljenek, úgy azonban, hogy kezöket mindig látni lehessen. Tilos a tanár felhívása nélkül beszélni, tilos a sűgás, az engedély nélkül való kimenés és az intézetnek tanítás vagy óráközben engedély nélkül való elhagyása. Tanórák alatt több tanulóknak egyszerre kimenni tilos, kivéve, ha ezt igazgatói vagy tanári intézkedés teszi szükségessé. A feladott írásbeli dolgozatokat minden tanuló önállóan tartozik elkészíteni; mással készíttetni és általában bármennemű csempészetet elkövetni tilos.

8. Az ablakokat csak a tanár utasítására szabad kinyitni. A kályhához és a gázcsövekhez nyulni nem szabad. Az ablakban ülni, onnan kinézni vagy ott helytelenkedni tilos. A 10 percnyi időközökben minden tanulóknak a folyosókon, esetleg az udvaron kell tartózkodnia. Inni csak ivóedényből szabad, ivás után a vizesapot gondosan kell elzárni.

9. Tilos az iskolai épületsrészek, butorok, padok, térképek, képek és egyéb taneszközök, valamint a falak és illemhelyek befirkálása, összekarcolása, vagy bármilyen módon való rongálása, úgyszintén a mindennemű szemetelés. Valamely kár okozója tartozik a kárt megtéríteni és ha a vizsgálatból kiderül, hogy azt szándékosan követte el, még megfelelő büntetés éri. Az esetben, ha a tettet kinyomozni nem lehet, a költséget az egész osztály viseli.

10. Nem szabad másnak tulajdonát megsérteni. Talált tárgyakat azonnal át kell adni a legközelebbi órára bemenő tanárnak. Aki másnak bármilyen csekély értékű tulajdonát ellopja, az az intézetből, sőt súlyos esetekben az ország valamennyi középiskolájából kizáratik. A kizárt tanuló azon intézetnél, melyből kizáratott, magánvizsgálatot nem tehet.

11. A tanulók nem léphetnek engedély nélkül idegen osztály termébe. Ha az intézeti rend teremcserét kíván, az érkezőknek meg kell várniok az illető teremben levők távozását. Az iskolából való távozás előtt az alsó négy osztály tanulói a legnagyobb rendben a folyosón páronként sorakoznak és csak a tanár szavára indulnak el.

12. A szülők vagy helyetteseik tartoznak arról gondoskodni, hogy a tanulók az iskolát pontosan látogassák; a gyakori késés szigorú büntetéssel jár. Igazolatlanul egy órát sem szabad mulasztani; oly tanuló, ki csak egy órát is mulaszt igazolatlanul, az évvégi bizonyítványban kevésbé szabályszerűnél jobb érdemjegyet nem kaphat a magaviseletből. Olyan tanulót pedig, akinek igazolatlan óramulasztása — habár szakadozottan is — annyi, amennyi a heti rendes órák száma, a rendtartás értelmében kimaradottnak kell tekinteni.

13. Ha valamely tanuló fontos ok miatt az előadástól elmaradni kíván, akkor az engedélyt egy órára az illető tanártól, egy napra az osztályfőttől, több napra pedig az igazgatótól köteles kikérni. Az utóbbi két esetben az engedély csakis a szülők vagy helyetteseik személyes vagy írásbeli megkeresésére adható meg. Arról, hogy valamely tanuló megbetegedett, az igazgatót vagy osztályfőt azonnal kell értesíteni. Felgyógyulása után a tanuló elmaradását szülője vagy szállásadója, hosszabb ideig tartó betegség után pedig orvosi bizonyítvánnyal tartozik azonnal igazolni. Ha valamely tanuló ragályos betegségbe esik, vagy az egészségügyi hatóság őt az iskola látogatásától eltiltja, az igazgató csak akkor bocsáthatja a tanintézetbe, ha az illetékes hatóság a tilalmat megszünteti.

14. Ruhát, könyvet, írószert, vagy egyéb tárgyat eladni, cserébe adni, vagy elzálogosítani nem szabad; tilos továbbá a pénzkölcsönzés és a pénzre való játszás is.

15. Egyesületeket és társulatokat csak a tanári kar, illetőleg az igazgatóság felügyelete és ellenőrzése mellett lehet alakítani. Az iskola körén kívül levő egyesületeknek vagy társulatoknak tanulók nem lehetnek tagjai. Nyilvános gyűléseken csakis az igazgatóság engedélyével jelenthetnek meg.

16. A tanulók maguk között pénzt a legnemesebb célra sem gyűjthetnek az igazgatóság beleegyezése nélkül.

17. A színház, hangverseny látogatására minden egyes esetben az osztályfőttől, tánciskolában vagy művelt körű táncmulatságokban való részvételre az igazgatótól kell engedélyt kérni.

18. Korcsmák, vendéglők, kávéházak s általában oly helyek látogatása, ahol szeszes italokat mérnek, csakis a szülők vagy gyámok kíséretében engedhető meg, egyébként tilos.

Mindama helyek látogatása, amelyek a tanulók életviszonyaival össze nem egyeztetethetők, különösen pedig erkölcsi romlásukat idézik elő, továbbá az erkölcstelen olvasmány és kép, vagy annak terjesztése a legszigorúbban, a körülményekhez képest kizárás terhe alatt tilos.

19. Az ifjúság testi és szellemi fejlődésére káros hatású dohányzás és szivarozás nincs megengedve.

20. Tilos a fegyverek, botok, sétapálcák hordása, madárfészkek kiszedése, az állatok kinzása, dobálás, tüzrakás, rakétázás, valamint minden cselekedet, amely másnak kárt okozhat.

21. Tilos az utcán, sétahelyeken, mulatóhelyek előtt való csoportosulás, nemkülönbén minden tüntetésben való részvétel; koresolyázni; fürdeni, esónakázni csak a hatóság által kijelölt helyeken szabad.

22. A szülők, illetőleg helyetteseik gondoskodjanak arról, hogy a tanulók télen este 8 órakor, nyáron este 10 órakor otthon legyenek.

23. Koresmában, szállóban lakni vagy étkezni tilos. Szállást fogadni vagy a fogadottat elhagyni a szülők vagy megbízottjaik engedélye nélkül nem szabad.

A lakásváltoztatást a tanuló az osztályfőnél köteles azonnal bejelenteni. Az intézet helyén nem lakó szülők vagy gyámok tartoznak gyermekök vagy gyámfiuk fölvételekor alkalmas helyettest bemutatni és minden ez ügyre vonatkozó változtatást személyesen vagy írásban az igazgatóval közölni. Ha a felfogadott szállás nem tanulónak való, vagy a szállásadók ellen a tanári testületnek kifogása lenne, az ily szállást tartozik a tanuló a legrövidebb idő alatt elhagyni vagy az intézettől megválni.

24. Kíváncos, hogy a szülők vagy helyetteseik az intézetben gyakrabban megjelenjenek, az igazgatónál, osztályfőnél és a szaktanároknál a tanulók felől tudakozódjanak és hogy az iskolát mindenre kiterjedő, gondos házi felügyelettel támogassák.

25. A tanuló az iskolától kapott minden könyvet sértetlenül és tisztán tartozik visszaadni, esetleg a könyv értékét megtéríteni; a tanév végén pedig köteles minden tartozását kiegyenlíteni, mert ellenkező esetben okmányait nem kapja ki.

Az intézet tanulóira a nagy szüenidőben is érvényesek az iskolai törvények (833—1900. sz. V. K. M. rendelet); a törvények ellen vétők mindenkoron felelősségre vonhatók.

Egészségi szabályok a tanuló ifjuság számára.

1. Szállodában, vendéglőben, koresmában, cégéres borkimérő házakban ne fogadj lakást Hasonlóképen tisztátalan házakban és zajos műhelyek vagy zakatoló gyárak mellett sem. Mindezek sokat akadályoznának a tanulásban és egészségében is kárt tehetnek.

2. Lakásod legyen száraz falazatú, tiszta, világos, fűthető és jól szellőzőtt. Még a téli rossz időben is szellőztess legalább kétszer napjában ablaknyitással lakásodat.

3. Ágyneműdet is naponként kell szellőztetni, de tisztasága se legyen kifogásolható.

4. Lakásodat, vagy azt a helyet, ahol tartózkodol, ne szennyezd azzal, hogy a padlóra köpsz.

5. Rend uralkodjék lakásodban, úgy tisztántartása is könnyebb. S tartsd rendben könyveidet és iskolai eszközeidet. Ez jele annak, hogy megbecsülsz azokat s biztosításuk a mindenképen ártalmas szennyeződés ellen.

6. Az íróasztaltól balkéz felől legyen az ablak, de a na sugarak, — mert szemkápráztatók — ne essenek közvetlenül a könyvre, vagy az író- és rajzpapírra. A lámpát is balkéz felől kell az íróasztalon elhelyezni, de fénye ne süssön a szemedbe, hanem vagy fődje ernyő, leghelyesebben zöld színű, vagy világítson fejed fölött magasból. A lámpa világító fénye úgy jó, ha erős.

Elégtelen világítás mellett végzett munka gyengíti a szemet. Ezért alkonyatkor sem szabad olvasni, írni vagy rajzolni.

7. Tested és ruházatok tisztaságáról gondoskodjál. Reggelenként mossad hideg vízzel melledet, épűgy, de szappannal egyszersmind arcodat és nyakadat, tisztítsd kefével fogaidat, öblítsd ki torkodat és hozd rendbe hajadat. Körmeidet vágd rövidre s ne tűrj piszkot alattuk. Minden étkezés előtt mosd meg szappannal kezedet és minden étkezés után öblítsd ki szádat. Ruhádat porold és keféld naponként, de nem a lakószobában. Lábbelid legyen tiszta és egész. Ruházatok lehet foltozott, de tisztátalannak vagy rongyosnak lenni nem szabad.

8. Az átázott ruhát vedd le, amint haza érsz. Épűgy a felöltőt vagy téli kabátot. A lakószobában ruhát szárítani azonban nem helyes.

9. Meleg nyakravalót ne viselj, meleg süveget se hordj és ügyelj arra, hogy lábad száraz legyen.

10. A hideg évszakokban fürödj lehetőleg hetenként egyszer langyos vízben, a meleg évszakokban lehetőleg naponként az uszodában.

11. Étkezésed rendes időben történjék. Vacsorádat költsd el 2—3 órával lefekvésed előtt. Az igen fűszerezett ételek, úgyszintén az erős kávé és tea, valamint a szeszes italok, mert izgató szerek, nem fiatal embernek, még kevésbbé tanulónak valók. Ugyanez áll a dohányzásról, de azért is, mert mérgező hatású.

12. Korán lefeküdni (9—10 órakor), korán kelni (6 órakor), egészségnek válik javára. A kora reggeli tanulást könnyebben is győződ.

13. Az iskolába ne vidd be a cipődön levő sarat vagy port, mert rontod vele a lélekzésre szolgáló levegőt, hanem töröld le gondosan, mielőtt belépnél. A téged környező levegő tisztaságának érdekében szemetelned sem szabad az iskolában.

14. Tartsd egyenesen testedet. Az írásnál, rajzolásnál úgy ülj, hogy egész talpával nyugodjék a padlón lábad, hogy derekad a pad vagy szék hátrészéhez támaszkodjék, hogy balkarod az asztal szélén fekszen és hogy fejed csak keveset hajoljon melled felé.

15. Ceruzát szádba venni, tintát a papirosról lenyalni, körmeidet rágni — amellet hogy ocsmányság — megárthat egészségnek. Ártalmas lehet az is, ha írásnál vagy más valami munkánál piszkítod kezedet. Mossad tisztára, ahányszor csak szükséges.

16. Ha nem látnál vagy hallnál az iskolában helyedről, szintűgy ha más valami kifogásod volna helyed ellen, vagy ha bajod támadna, jelentsd azt azonnal az előadó tanár úrnak vagy az osztályfőnek. Az otthon felmerült ragályos betegségről kötelességed minél előbb jelentést tenni.

17. Az óráközökben, ha jó idő jár, tartózkodjál az udvaron, ha rossz az idő, a folyosón, hogy azalatt a tantermet szellőztetni lehessen.

18. Az otthon való tanulás, hasonlóképen mint az iskolai, megszabott rendhez legyen kötve és váltakozzék pihenéssel és szórakozással. A tanulás ismereteidet és gondolaterődet gyarapítva, egészségged megóvásának is szolgálataiban áll.

Wallner Ignác dr., s. k.
kir. igazgató.

A fenti fegyelmi és egészségi szabályokat a nmlt. vallás- és közokt. m. kir. Miniszterium 1905. aug. 9-én kelt 64398. sz. rendeletével jóváhagyta.

Tudomásul vette:

XVI.**A tanulók érdemsorozata az 1905—1906-ik tanévben.**

Rövidítések megmagyarázata: **tdm.** = egész tandíjmentes; **ftdm.** = féltandíjmentes; **ösz.** = ösztöndíjas; **ism.** = ismétlő; **önk. ism** = önkéntes ismétlő; **m.** = fel van mentve.

Előmenetelből:

- 1** = jeles,
- 2** = jó,
- 3** = elégséges,
- 4** = elégtelen.

Magaviseletből:

- 1** = jó,
- 2** = szabályszerű,
- 3** = kevésbé szabályszerű,
- 4** = rossz.

Dolgozatok külső alakjánál:

- 1** = szép,
- 2** = esinos,
- 3** = rendes,
- 4** = elég rendes,
- 5** = rendetlen.

A vastag betűvel szedett nevek jelentik, hogy az illetők **Jeles** tanulók.

Osztályfőnök : *Stodolni Gyula dr.*

[illegible]

I. B) osztály

Osztályfőnök: *Strauch Jenő.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Bíró Ferenc tdm.	2	2	3	3	2	1	2	3	3	3	4	1
	Bleich Emil tdm.	2	1	3	2	2	2	1	2	1	3	2	1
	Fink Oszkár	2	3	3	3	3	4	4	4	1	3	5	1
	Frischmann Mór	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
5	Golneritsch József			k	i	m	a	r	a	d	t		
	Hambach János	2	2	3	2	2	3	3	2	3	2	3	1
	Heisler Mihály	3	3	3	3	3	3	3	4	2	3	5	2
	Kammerloher Ottó	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1
	Klein Miklós	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1	1	1
10	Kocsis Károly	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	1
	Lapitz Ferenc	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	2
	Lukács Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
	Max Mór	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	1
	Ohr Jenő			k	i	m	a	r	a	d	t		
15	Pintér Sándor	2	3	3	1	2	3	3	3	3	2	4	2
	Pollák Dezső tdm.	1	2	2	1	1	2	2	3	3	2	4	1
	Rosenheim Zsigmond	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	1
	Rupp János	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	5	1
	Schlaffer Ferenc	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	4	1
20	Schleicher Antal tdm.	2	1	1	2	2	1	2	2	3	3	3	1
	Schwarz Emil	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Stehle Ottó tdm.	1	1	1	1	2	2	1	2	3	3	3	1
	Steiner György	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
	Straner Gyula	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	1
25	Szekeres Sándor	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	4	2
	Szlimák Rikárd tdm.	1	2	1	1	2	1	2	2	2	2	3	
	Trogmayer Ödön, ism.			k	i	m	a	r	a	d	t		
	Unger Gusztáv	1	2	2	2	2	1	3	2	3	3	3	1
	Weinberger Hugó	3	4	4	4	4	3	4	4	3	3	5	2
30	Weisz Ernő	2	2	2	3	3	2	2	2	3	3	3	1
<i>Magántanuló:</i>													
	Raidl Antal	1	1	2	1	1	1	1	—	—	—	—	—
Összesen: 31.													

II. osztály.

Osztályfőnök: Ágh Lajos dr.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
Aranyos Ferenc	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
Baál Károly, ftdm.	2	3	3	2	2	2	3	2	2	1	4	2
Babics Rikárd	2	2	2	3	2	3	2	2	1	2	3	1
Blum Albert, tdm.	1	2	3	2	1	2	1	2	3	3	4	1
5 Breyer Jenő	2	3	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2
Császár Imre, ism.	1	3	3	2	3	2	2	1	2	2	3	1
Csikor István	2	3	3	3	3	2	3	3	1	2	4	1
Deutsch Ignác	2	2	2	2	2	1	1	3	1	2	3	1
Deutsch Leó	3	3	4	3	3	4	4	4	3	3	5	1
10 Dollmayer József	3	3	4	3	3	3	3	2	1	3	3	1
Egész Aladár	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	4	2
Feigelstock Samu	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	4	2
Gömbös János, tdm.	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	1
Gyura Pál, tdm.	1	3	3	2	2	3	2	2	1	3	3	1
15 Hammer János	1	3	3	3	2	2	2	3	1	2	4	1
Herzog Gyula	1	3	3	2	3	3	1	3	1	2	3	1
Hidegh József	2	4	4	4	3	4	4	4	2	3	5	2
Horváth Jenő	2	3	3	2	2	2	2	3	3	2	3	1
Józsa László, tdm.	1	1	2	2	3	2	2	3	3	1	3	1
20 Kalisch Kornél	3	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	1
Kalisch Ödön	2	2	3	1	2	2	2	3	2	2	3	1
Kessler Oszkár	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1
Koch Ferencz	3	4	4	3	2	3	3	3	1	3	5	1
Koch Rezső ism.	1	3	3	3	2	3	2	2	1	3	3	1
25 Kohn Aladár	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	1
Kopstein Aladár	1	2	2	1	2	2	2	3	m	3	4	2
Kovács István, ftdm.	1	1	2	2	1	2	2	3	1	1	3	1
Kovalszky Pál	1	3	3	3	3	3	3	4	m	3	5	2
Lakatos Ferencz	1	3	4	3	2	3	2	2	1	2	4	1
30 László Gyula	1	2	4	2	2	2	3	4	2	1	4	2
Mangold Ernő	1	3	2	1	2	1	2	1	3	2	3	1
Müller Pál, tdm.	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1
Pollák Mór	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	4	1
Pozsgai Zoltán	3	3	4	3	3	3	2	3	1	2	4	1
35 Rohn Nándor, tdm.	1	2	3	2	2	2	2	1	2	2	3	2
Rosenstingel Ferenc	2	3	3	3	3	4	4	3	3	3	4	1
Sántha Kálmán	1	2	3	1	2	3	2	3	1	2	3	1
Schiller Jenő	1	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	1
Stessel Ernő	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2
40 Steszél Emil	2	3	3	3	3	3	3	3	m	3	3	1
Szabó-Jilek Károly	2	3	2	2	3	2	3	3	3	2	4	1
Szántó István	3	3	4	3	3	3	2	2	m	3	3	1

[illegible]

III. osztály.

Osztályfőnök: Müller József dr.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Bársony Kálmán	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	m	2	3	2
	Bleich Jenő tdm.	2	1	3	3	2	3	2	2	1	3	1	2	3	2
	Boninsegna Ernő	1	2	1	2	1	1	1	3	1	1	2	1	1	1
	Braun Emil				k	i	m	a	r	a	d	t			
5	Braun Izidor	3	3	3	3	3	3	2	4	4	3	2	3	4	1
	Deutsch Endre tdm.	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	3	2	3	1
	Deutsch Jakab	2	3	1	3	3	3	2	2	3	3	1	3	3	1
	Fischer Hugó	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	5	2
	Fischer Imre	1	2	2	2	1	1	2	2	3	3	3	3	3	1
10	Grafel József	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1
	Heuffel Rezső tdm.	1	2	1	3	2	1	2	2	1	2	1	2	2	1
	Hochholzer József tdm	1	2	3	3	2	2	1	1	1	2	1	3	3	1
	Hofmann Károly	2	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	2	4	3
	Horn János ism.	2	3	3	3	3	2	2	3	2	1	1	3	2	1
15	Horvát József tdm.	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	3	1	3	1
	Hünner Róbert	2	3	3	4	3	2	3	3	3	2	2	3	2	1
	Kastner Ferenc	3	4	3	4	4	3	3	4	4	2	2	2	3	1
	Kopstein Rezső	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	4	2
	Kovács Kálmán	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	1
20	Krausz Ernő	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	4	2
	Krausz Ferenc	2	2	2	1	3	2	2	2	3	2	1	2	3	1
	Kund György ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1
	Mandl Mór ftdm.	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	4	1
	Mayer Fülöp	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	3	2	2	1
25	Mayrhofer Pál	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	1
	Mechle József	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1	3	2	3	1
	Meller Andor	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	2	3	5	1
	Mulzer János tdm., öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Mühl Nándor	2	3	2	3	3	3	3	4	4	3	3	2	2	2
30	Niemetz Sándor	1	3	4	3	3	2	2	4	3	3	m	2	3	1
	Permayer Ferenc ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	m	3	3	1
	Pintér Ferenc tdm.	1	2	2	1	1	1	1	2	1	3	3	1	3	1
	Pollák Jenő	2	2	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	1
	Preinreich Gábor	2	2	2	2	2	2	1	2	3	2	3	3	3	2
35	Proszky Károly	2	3	3	4	3	3	3	4	3	2	1	3	3	1
	Ritter Lajos tdm.	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	3	1
	Rosenheim Lajos	2	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
	Schischa Izidor tdm.	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2	3	2	3	1
	Schlenger Béla	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	2	4	1
40	Schlesinger Gusztáv ftdm.	1	2	2	3	1	1	1	2	2	4	3	3	4	1
	Schweiger Adolf	3	3	3	4	3	3	3	4	4	2	2	3	3	1
	Seltenhofer Ödön	2	3	4	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Steiner Emil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Szélba József				k	i	m	a	r	a	d	t			
45	Szíjjártó István	2	4	3	4	3	3	3	4	4	2	2	3	4	1
	Tárnok Gyula tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	3	1
	Weinberger Rezső	1	3	2	3	3	3	3	2	3	2	1	2	3	1
	Weltner Andor	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3	2	4	1
	Wentzel Román	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	m	3	4	2
50	Wiedemann Lajos	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Wieder József tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	2	3	1
<i>Magántanuló:</i>															
	Gyarmathy György ism.	2	1	2	2	1	1	1	1	2	3	—	—	—	—
	Müller Oszkár	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	—	—	—	—
	Nittmann Ignác	3	4	3	4	3	3	4	4	3	4	—	—	—	—
		Összesen : 54.													

IV. osztály.

Osztályfőnök: *Bász Miksa.*

[illegible]

A tanuló neve		Vallásán	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Vegytan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Tornázás	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Ágoston Ernő	3	3	4	3	3	3	3	3	1	3	—	2	4	2
	Andreska Henrik tdm.	2	3	1	2	3	2	2	2	2	3	3	2	3	1
	Berghold Kálmán tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	3	1
	Fennesz József	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	—	3	3	2
5	Finta József ftd.n.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	—	3	3	1
	Hadarics József tdm.	1	1	3	1	2	2	2	2	3	3	—	2	2	1
	Hajnal Emil	2	4	4	4	3	4	3	4	3	m	—	3	3	1
	Huber Jenő	2	3	3	2	1	3	3	2	2	3	—	3	3	1
	Kaufmann Dezső tdm., öszt.	1	1	1	1	1	2	2	1	2	m	1	2	2	1
10	Kirschbaum Dávid tdm.	1	3	1	2	3	3	3	2	1	1	2	2	3	1
	Kopstein Jenő ftdm.	2	3	3	1	2	3	3	2	3	3	2	3	3	2
	Kopstein Rikárd	2	4	3	3	2	3	3	4	3	2	—	3	4	1
	Korsunsky Dezső	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	4	2
	Krizmanich János tdm.	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1
15	Kún Lajos	1	3	4	3	3	3	3	3	3	3	—	3	4	2
	Lederer Leó	2	2	3	2	2	3	3	4	3	3	3	2	3	1
	Lencz István	2	3	3	3	3	3	3	3	3	m	—	2	3	1
	Petrik Ottó öszt.	1	2	1	2	2	1	1	2	1	2	—	2	3	1
	Pollák Mór	2	3	3	3	3	2	2	2	3	3	2	2	3	1
20	Rumy Sándor	2	3	4	4	3	3	3	3	3	1	—	3	3	1
	Sánta János	1	3	3	2	1	2	3	3	3	2	—	2	3	1
	Seltenhofer Frigyes	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	—	2	3	2
	Szabó László				k	i	m	a	r	a	d	t			
	Weisz Gusztáv	2	4	3	3	3	3	4	4	3	2	—	3	4	1
		<i>Összesen 24.</i>													

VI. osztály.

Osztályfőnök: Vendl Aladár.

[illegible]

VII. osztály.

Osztályfőnök : *Faragó Andor.*

[illegible]

VIII. osztály.

Osztályfőnök : *Török Mihály.*

A tanuló neve	Vallásán	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló geom.	Zabradkézi rajz	Bölcsészet	Tornázás	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
Adler Sándor ftdm.	2	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1	—	2	2	1
Ehrenhaft Gyula tdm	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Eiser Alfréd	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	m	—	2	2	2
Gyengő Béla	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	—	2	2	1
5 Kass László	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	1	2	2
Kiss Jenő tdm	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	2	1
Kovács Henrik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	1	2	1
Lang Károly tdm.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	—	2	2	1
Mechle Géza	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	2	2	1
10 Ottopál Brunó	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	2	2	1
Palló Pál	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	1
Pittner János	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1
Pollák Lipót tdm.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Procházka Arthur	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	—	2	2	1
15 Richly Rezső tdm.	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	m	—	2	2	1
Róka József	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	2	2	1
Somogyi Sándor tdm.	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	—	2	2	1
Tóth Dezső	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1	2	1
Uhlig László	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	—	1	2	1
20 Wolf János tdm.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	m	2	1	2	1
<i>Magántanuló :</i>															
Litfass Etel	1	2	1	2	2	1	1	1	2	1	—	—	—	—	—
<i>Összesen : 21.</i>															

XVII.

Az érettségi vizsgálatra vonatkozó adatok.

A) Az írásbeli érettségi vizsgálat 1906. május 17., 18. és 19-én volt.

Írásbeli tételek.

A magyar nyelvből: Arany János ballada költészete, különös tekintettel a balladának, mint műfajnak kellékeire. (Irodalomtörténeti és eszthetikai értekezés.) Eredmény: 5 jeles, 6 jó, 7 elégséges, 3 elégtelen.

A német nyelvből: 1. Szabad dolgozatul: Ungarn unter der Herrschaft der Anjou's. 2. Fordításul: A földrengésről. Mindegyik tanuló a fordítást választotta. Eredmény: 8 jeles, 6 jó, 7 elégséges.

A mennyiségtanból: 1. Geometriai tétel: Az egyenes körkúp tengelymetszete $= 327.56 \text{ m}^2$, oldala $= 47.5 \text{ m}$. Meghatározandó a kúp köbtartalma és a teljes felülete. 2. Algebrai tétel: Meghatározandó ezen egyenlőségrendszer: $x^2 + y^2 - 14x - 8y + 40 = 0$, $x^2 + 6xy - 7y^2 - 62x + 46y + 120 = 0$. Eredmény: 4 jeles, 4 jó, 12 elégséges, 1 elégtelen.

B) A szóbeli érettségi vizsgát június 16., 17. és 18-án volt.

Az érettségi vizsgát eredményének áttekintése.

Az érettségi vizsgálatra jelentkezők és a vizsgázók nem szerint		a)		b) Az írásbelin		c)	d)	e) A szóbelin					f) Az érettségit végzett ifjak és leányok pályaválasztása											
Ifj	20	16	—	20	—	2	8	7	3	—	Érett			1	2	2	3	4	2	1	1	1	1	1
											Hányan jelentkezték érettségi vizsgálatra?	Hány készítette el minden dolgozatát legalább elégséges eredménnyel?	Hány utasított az írásbeli alapján ismétlő vizsgálatra?											
Leány	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Jelesen megfelelvén, érettek: Kiss Jenő, Litfass Etel, Wolf János.

Jól megfelelvén, érettek: Adler Sándor, Ehrenhaft Gyula, Eiser Alfréd, Palló Pál, Pittner János, Pollák Lipót, Richly Rezső, Tóth Dezső.

Érettek: Gyengő Béla, Kass László, Lang Károly, Mechle Géza, Ottopál Brúnó, Somogyi Sándor, Uhlig László.

Javító vizsgálatot tett sikerrel: 2.

Pótló érettségi vizsgálatot tett a latinból: 5.

Az első ízben érettségire állók közül 21 végezte az idén a VIII. osztályt.

Tornaverseny és vizsgát 1906. június 11-én.

A versennyel kapcsolatos tornavizsgát a játéktéren megjelent érdeklődő közönség és az egész tanári kar előtt a következő sorrendben folyt le:

1. Gyülekezés az intézet udvarán reggel $\frac{3}{4}$ 7 órakor, indulás a játéktérre 7 órakor.

2. A játéktéren felvonulás oszlopokba. Himnusz. Közös szabadgyakorlatok.

3. Versenyfutás osztályonként 10-es csoportokban.

I. A) I. B) és II. osztály 50 méter.

Elsőnek érkeztek: Fasching Henrik, Knap Emil, Kraul Ernő, Ollinger János I. A), Kocsis Károly, Szekeres Sándor I. B), Feigelstock Samu, Koch Rezső, Pozsgai Zoltán, Sántha Kálmán II. osztályú tanulók

Másodiknak érkeztek: Deutsch Emil, Lederer Ferenc I. A), Pintér Sándor, Rosenheim Zsigmond I. B), Kessler Oszkár, Lakatos Ferenc, Müller Pál, Wildzeisz Pál II. osztályú tanulók.

III—IV. osztály 60 méter.

Elsőnek érkeztek: Deutsch Jakab, Krausz Ferenc, Mühl Nándor, Weinberger Rezső III., Varga Ferenc, Wöllner Frigyes IV. osztályú tanulók.

Másodiknak érkeztek: Boninsegna Ernő, Fischer Imre, Pintér Ferenc, Proszky Károly III., Breuer Rezső, Lackner Albert IV. osztályú tanulók.

V—VI. osztály 80 méter.

Elsőnek érkeztek: Fennesz József, Kirschbaum Dávid, Weisz Gusztáv V., Holzinger Kornél VI. osztályú tanulók.

Másodiknak érkeztek: Krizmanich János V., Konráth Árpád, Liphay Bóla V. osztályú tanulók.

VII—VIII. osztály 100 méter.

Elsőnek érkeztek: Babits Rezső VII., Uhlig László VIII. osztályú tanulók.

Másodiknak érkeztek: Braun Lipót, Czap Endre, Müller József VII., Procházka Arthur VIII. osztályú tanulók.

4. *Súlydobás távolba jobb és bal kézzel. Legnagyobb eredményt ért el:* Uhlig László VIII., Danzer Jenő VII., Kopstein Károly VII. osztályú tanuló.

5. *Magas ugrás. Kitűntek:* Uhlig László VIII., Palló Pál VIII., Kopstein Károly VII., Freund Pál VI., Varga Ferenc IV., Müller József VII., Krizmanich János V., Ritter Lajos III. osztályú tanulók.

6. *Távol ugrás. Kitűntek:* Uhlig László VIII., Adler Sándor VIII., Kopstein Károly VII., Konráth Árpád VI., Weisz Gusztáv V., Müller József VII. osztályú tanulók.

7. *Tornázás korláton. Kitűntek:* Krizmanich János V., Uhlig László VIII., Palló Pál VIII., Tóth Dezső VIII., Müller József VII., Konráth Árpád VI., Varga Ferenc IV., Darás József IV., Hochholzer József III., Proszky Károly III. osztályú tanulók.

8. *Tornázás lovon. Kitűntek:* Uhlig László, Palló Pál VIII., Braun Lipót VII., Deutsch Győző, Freund Pál, Konráth Árpád VI., Kirschbaum Dávid, Krizmanich János V., Darás József, Varga Ferenc IV., Hochholzer József, Ritter Lajos, Schweiger Adolf III. osztályú tanulók.

9. *Játékok:*

I. A) osztály: Sánta róka gyere ki.

I. B) „ : Kötekedő.

II. „ : Tolvajüző.

III. „ : Labdahajsz.

IV. „ : Rejtő róta.

I—IV. „ : Kötélhúzás.

V—VIII. „ : Kriket és füles labda.

10. Fölállás oszlopokba. Szózat. Elvonulás.

A nmlt. vallás- és közokt. Miniszterium 25547—1906. sz. rendelettel az 1905/6. tanévi tornaverseny költségeire 100 koronát utalványozott.

Ezen összeget a tanári kar határozata értelmében a tornaversenyen kitűnt tanulók jutalmazására fordítottam, részint taneszközök, részint ifjúsági könyvek beszerzésével.

A nmlt. vall.- és közokt. m. kir. Miniszterium 45764—1906. sz. rendelettel jutalom könyveket köldött az intézet legkiválóbb növendékei részére. A következő tanulók kapták: Tschurl Károly VII. o. t. „Eötvös: Emlékbeszédei“. Varga Ferenc IV. o. t. „Donászi: Buda hőse“. Berghold Kálmán V. o. t. „Jókai: Enyém, tied, övé“. Tárnok Gyula III. o. t. „Erődi: Utazásom“.

XVIII.

Statisztikai adatok az ifjúságról.

Osztály	I. A)	I. B)	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
1. Felvétetett az egész év folyamán .	30	31	47	54	31	24	20	17	21	275
Vizsgálatot tett	29	28	47	52	30	23	19	17	21	266
2. A vizsgálatot tett magántanulók száma	—	1	1	3	—	—	—	—	1	6
3. A vizsgálatot tett tanulók közül ismétlő volt.	1	—	2	4	—	—	2	2	—	11
4. A vizsgálatot tett tanulók közt vallásra nézve volt:										
róm. kath.	15	13	28	27	16	13	5	6	14	137
ág. h. ev.	4	4	4	8	4	3	3	4	2	36
izraelita	10	11	15	17	10	7	11	7	5	93
Összesen	29	28	47	52	30	23	19	17	21	266
5. Anyanyelvre nézve volt:										
magyar	21	16	32	29	23	18	12	7	9	167
német	6	12	15	22	7	5	7	10	12	96
horvát	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2
tót	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Összesen	29	28	47	52	30	23	19	17	21	266
6. A tanulók nyelvismerete:										
csakis magyarul beszél.	5	5	17	3	5	8	4	2	5	54
csakis németül beszél	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
hányan tudtak magyarul	29	28	47	52	30	23	19	17	21	266

Osztály		I. A)	I. B)	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
7. A tanulók szülei közt polgári állásra nézve volt a tanév végén:											
Ostermelő	nagybirtokos és bérlő	—	—	1	3	1	—	1	1	1	8
	kisbirtokos és bérlő	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
	alkalmazott	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Iparos	nagyiparos	1	—	—	3	—	1	1	—	—	6
	kisiparos	4	6	10	7	4	2	3	1	5	42
	alkalmazott	—	1	—	6	—	2	—	—	1	10
Kereskedő és vállalkozó	nagykereskedő	2	1	—	2	—	—	1	—	2	8
	kiskereskedő, szatócs stb.	4	5	10	9	6	5	2	5	3	49
	alkalmazott	2	3	2	—	4	1	5	—	—	17
Tisztviselő	köztisztviselő (állami, hatósági)	4	3	3	7	5	1	—	1	1	25
	magán- és társulati	4	3	5	—	4	2	1	4	3	26
Katona		1	—	—	2	1	1	—	—	—	5
Más értelmiségi		1	4	6	3	4	4	4	1	—	27
Személyes szolgálatból élő		1	—	6	1	—	2	—	—	2	12
Magánzó (nyugdíjas) stb.		5	2	4	6	1	2	1	4	3	28
Összesen		29	28	47	52	30	23	19	17	21	266
8. A tanulók életkora a tanév végén:											
10-ik életévét betöltötte		7	9	—	—	—	—	—	—	—	16
11-ik " "		14	10	7	—	—	—	—	—	—	31
12-ik " "		6	6	14	5	—	—	—	—	—	31
13-ik " "		2	3	14	24	4	—	—	—	—	47
14-ik " "		—	—	7	9	15	1	—	—	—	32
15-ik " "		—	—	4	10	8	11	3	—	—	36
16-ik " "		—	—	1	4	2	7	8	4	—	26
17-ik " "		—	—	—	—	1	3	6	4	3	17
18-ik " "		—	—	—	—	—	1	2	6	6	15
19-ik " "		—	—	—	—	—	—	—	3	7	10
20-ik és több életévét betöltötte		—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Összesen		29	28	47	52	30	23	19	17	21	266
9. A tanulók illetősége:											
helybeli		22	21	34	27	20	16	17	12	15	184
megyebeli		5	4	9	15	6	3	1	3	3	49
más megyebeli		2	3	4	8	4	4	1	2	3	31
ausztriai		—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Összesen		29	28	47	52	30	23	19	17	21	266

Osztály		I.A)	I.B)	II.	III.	IV.	VL.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
10. A tanulók egészségi állapota:											
Betegségi eset	nem járványos, könnyű.	64	60	82	91	57	33	30	39	41	497
	" " súlyos	4	—	13	2	2	—	1	1	2	25
	járványos	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. A tanulók magaviselete:											
Hánytanuló kapott	jó jegyet	24	22	35	39	22	17	17	16	18	210
	szabályszerű jegyet	5	5	11	9	7	6	1	1	2	47
	kevésbé szabályszerű jegyet	—	—	—	1	1	—	1	—	—	3
	rossz jegyet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		29	27	46	49	30	23	19	17	20	260
12. A fegyelmi esetek száma:											
igazgatói megrovásban részesült		—	—	—	1	1	1	2	—	1	6
tanárkari megrovásban részesült		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tanács folytán eltávozott		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
kizáratott		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		—	—	—	1	1	1	2	—	1	6
13. A tanulók mulasztása:											
igazolt órák száma		437	633	1421	607	437	171	297	485	376	4864
nem igazolt órák száma		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
hány tanuló nem mulasztott		5	7	8	11	10	9	6	2	5	63
hány tanuló mulasztott igazolatlanul		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. A tanulásban tett előmenetel:											
jeles eredmény.		2	4	2	4	1	1	1	1	2	18
jó eredmény.		8	6	11	10	4	4	3	5	7	58
elégséges eredmény.		15	12	24	22	17	10	14	7	12	133
egy tárgyból elégtelen.		3	2	6	6	7	4	1	3	—	32
két tárgyból elégtelen.		1	1	2	4	1	2	—	1	—	12
több tárgyból elégtelen		—	3	2	6	—	2	—	—	—	13
Összesen		29	28	47	52	30	23	19	17	21	266

15. A tanulók előmenetelének áttekintése.

Osztály	Érdemjegy	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettud.	Természetrajz	Vegytan	Mennyiség	Rajz és ábr. geom.	Szabakézi rajz	Bölcsész.	Szépíró	Tornázás	Egészség	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső alakja	Magaviselet
I. A.	1	8	5	10	—	—	4	3	—	—	4	5	—	—	1	6	—	—	1	—	24
	2	12	9	7	—	—	12	11	—	—	10	7	—	—	4	4	—	—	7	1	5
	3	9	15	10	—	—	13	15	—	—	14	15	—	—	13	19	—	—	21	12	—
	4	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	11	—	—	—	—	12	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. B.	1	9	7	6	—	—	8	5	—	—	8	5	—	—	2	2	—	—	3	2	22
	2	11	6	4	—	—	5	10	—	—	6	6	—	—	8	2	—	—	6	2	5
	3	7	13	15	—	—	13	10	—	—	12	11	—	—	13	23	—	—	18	9	—
	4	1	2	3	—	—	2	3	—	—	2	6	—	—	4	—	—	—	—	10	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	1	23	4	2	—	—	8	6	—	—	5	5	—	—	5	18	—	—	5	1	35
	2	12	13	12	—	—	19	17	—	—	20	22	—	—	11	7	—	—	23	6	11
	3	12	28	24	—	—	19	24	—	—	19	17	—	—	25	16	—	—	18	21	—
	4	—	2	9	—	—	1	—	—	—	3	3	—	—	5	—	—	—	—	14	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—
III.	1	20	9	8	8	11	14	—	14	—	8	13	7	—	—	10	—	—	8	3	39
	2	21	13	14	10	15	14	—	14	—	14	7	22	—	—	11	—	—	19	5	9
	3	11	24	27	27	25	24	—	23	—	21	26	19	—	—	24	—	—	22	27	1
	4	—	6	3	7	1	—	—	1	—	9	6	4	—	—	—	—	—	—	12	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
IV.	1	8	2	3	2	5	—	—	3	—	3	4	4	—	—	6	—	—	5	1	22
	2	12	11	8	7	13	—	—	15	—	11	10	6	—	—	6	—	—	6	2	7
	3	10	11	19	20	12	—	—	12	—	16	16	18	—	—	15	—	—	19	20	1
	4	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	6	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
V.	1	8	4	6	5	4	—	2	—	2	3	—	4	—	—	3	—	3	—	1	17
	2	12	2	—	6	7	—	7	—	6	8	—	5	—	—	7	—	3	13	2	6
	3	3	14	13	10	12	—	13	—	14	7	—	14	—	—	10	—	3	10	15	—
	4	—	3	4	2	—	—	1	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
VI.	1	12	2	4	3	8	—	4	—	4	2	5	3	—	—	2	—	3	2	1	17
	2	6	8	3	8	9	—	2	—	1	9	4	3	—	—	9	—	2	13	2	1
	3	1	9	11	8	2	—	13	—	14	8	10	13	—	—	7	—	3	4	8	1
	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
VII.	1	10	6	4	7	7	—	—	1	3	4	7	7	—	—	2	3	3	1	1	16
	2	5	3	9	2	9	—	—	8	6	6	2	2	—	—	9	7	2	11	4	1
	3	2	7	4	8	1	—	—	7	8	6	6	8	—	—	4	7	3	5	10	—
	4	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	1	—	2	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
VIII.	1	9	5	4	3	6	—	—	3	—	3	7	3	10	—	5	—	—	6	—	18
	2	9	9	10	11	10	—	—	10	—	9	8	9	8	—	3	—	2	14	6	2
	3	3	7	7	7	5	—	—	8	—	9	6	9	3	—	9	—	5	—	14	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—

TARTALOM.

	Lap.
Hahnenkamp Rezső	3
I. Adatok az intézet 1905/906. tanévi történetéhez	6
II. Személyzet	12
III. A tanárok tudományos és irodalmi működése	13
IV. A rendes tantárgyak felosztása	14—15
V. Tananyag	16
VI. Írásbeli dolgozatok	28
VII. A könyvtárak gyarapodása	30
VIII. Szertárak gyarapodása az 1905. évben.	34
IX. Jótékonycéli alapok	36
X. Segélyezések	46
XI. A „Berzsenyi-kör“ működése a jelen tanévben	48
XII. A közönséget érdeklő iskolai rendeletek	50
XIII. Az 1906/907. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke	50
XIV. A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények	54
XV. A soproni m. kir. állami főreáliskola fegyelmi szabályai	58
XVI. A tanulók érdemsorozata	62
XVII. Az érettségi vizsgálatra vonatkozó adatok	74
XVIII. Statisztikai adatok az ifjúságról	78
